MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Mészöly Géza,
festőművész (1844-1887)

NÉPSZAVA

1984 MÁJ 27

1021

Mészöly Géza emlékezete

Ebben a májusban ünnepeljük *Mészöly Géza festőművészünk születésének 140-ik évfordulóját.* Illetőleg ünnepelnénk, ha a 40-es szám ritka, igen nagy kivételektől eltekintve jubileumokat jelentene általában, és ha Mészöly Géza nem lenne egy kicsit elfelejtve.

Pedig művészete fontos szakasz a magyar festőművészet történetében, különösen, ha a tájképfestés fejlődését tekintjük. Ami pedig a tájait és a témáit illeti: a bajor Alpokban, a *Ramsaui völgyről* készült festményétől, a velencei Lidótól és az Adria partján levő *Chiogia* egy részletétől eltekintve, *képein mind alföldi, tiszai, balatoni tájak láthatók.*

Mészöly Géza a dunántúli Sárbogárdon született, de anyai ágon tiszántúli volt, iskoláit Hajdúszoboszlón kezdte, a középiskolát és a jogakadémia első két évfolyamát Debrecenben végezte. A tiszántúli tájhoz való kapcsolódásához is volt bőven emlékanyaga.

A vele majdnem egyidős *Paál László* a francia „barbizoniakhoz" csatlakozott, akik már jóval előbb ugyan, a század harmincas éveiben elvetették a műteremben készülő tájfestészetet, kivonultak a barbizoni erdőségekbe, hogy a természet közvetlen szemléletébe merülve alakítsák ki tájképeiket. Technikájukban is hadat üzentek az akadémikus, részletező festészeti módnak.

Mészöly Géza mindvégig megtartotta a bécsi és a müncheni akadémiákon elsajátított aprólékos festési eljárást. Nem állt tehát közel Paál művészetéhez. Legfeljebb abban, hogy páratlan művészettel adta vissza balatoni és alföldi tájak hangulatát, akárcsak nagy kortársai a fontainebleau-i barbizoni erdőségekét.

Csendes, szerény, halk hangú egyéniség volt. Nem hivalkodott semmivel; sem képeinek méreteivel, sem színeivel. Méretei „kabinetméretek", sőt, képei néha plakettnagyságúak. Nagy festménye alig van, amilyen a híres és általában a nevével kapcsolatban azonnal felmerülő *Balatoni halásztanya* vagy a *Balatoni részlet.* Páratlan hangulatokat tud kihozni teljesen jelentéktelennek látszó témákból.

Ő bizonyította először a magyar festészetben, hogy az akadémikus, nagy témák, a pózos nagyszerűségek, a csillogó kellékek nem feltétlenül szükségesek a kiválósághoz.

Az ő magyar tájai valóságosak és szinte már szimbolikusak. Faluvégeket látunk festményein, rossz kis házakkal, roskadozó tanyaépületeket, libafürdető pocsolyákat, omladozó kőhidat, cigánysátrakat, rőzseszedő asszonyokat, elhanyagolt utakon ballagó embereket.

Mészöly Géza igazi jelentőségében még nem kellően értékelt, kiváló művészünk.

Harsányi Zoltán

ra délelőtt nagy a forgalom. Labdák repülnek, gyerekek futkosnak, felnőttek vigyázzák a bográcsok alatti tábortüzeket.

— Mi lesz az ebéd?

— Gulyásleves.

— Ki a szakács?

— Mindannyian. Így, ha nem sikerül, nincs felelős — nevetik az asszonyok.

— Tízen vagyunk most itt, öt család. Húsz gyerek. *A mi programunk tulajdonképpen osztálykirándulás. De igazából gyereknapi jutalom.* Pénteken volt a gyerekeinknél — első osztályosok — a kisdobosavatás. Úgy gondoltuk, *ez a kirándulás lesz a gyereknapi ajándék.*

— A tanítónőnk, *Miklós Anna* ötlete volt. Ő nincs most itt, elvitte a gyerekeket a kilátóig, megmutatja nekik a Vadasparkot. Mire visszaérnek, kész lesz az ebéd.

— Ő hozott össze bennünket, szülőket is, így alakult ki, hogy igen gyakran együtt van családostul az osztály, neki köszönhetjük a barátságunkat is. Noha egy lakótelepen lakunk, Újpesten, azóta ismerjük egymást, amióta az ő osztályába járnak a gyerekeink.

Készül az ebéd

— Színházba, moziba, uszodába viszi a gyerekeinket, valósággal egy nagy családdá lettünk — kapkodják szinte egymás szájából a tanítónő távollétében a szót. — Pedig ő is szinte gyerek még, első esztendeje tanít.

A Vadaspark e május végi, kétnapos eseménysorozata valóban, igazi, gyermekkellemes délelőtt után ízelítőül a holnapi programból: *túravezetések a Vadasparkban, kínai szakácsmesterségbemutató, ügyességi vetélkedő a családok minden korosztályának, gyerekrajzverseny, gombaszedő túra* — szakértői vizsgálattal, előadások, és *jutalomsorsolás*. Azok számára, akik részt vettek az elmúlt ősszel és idén tavasszal a „Kirándul a család" mozgalom túrarendezvényein.

Rab Nóra

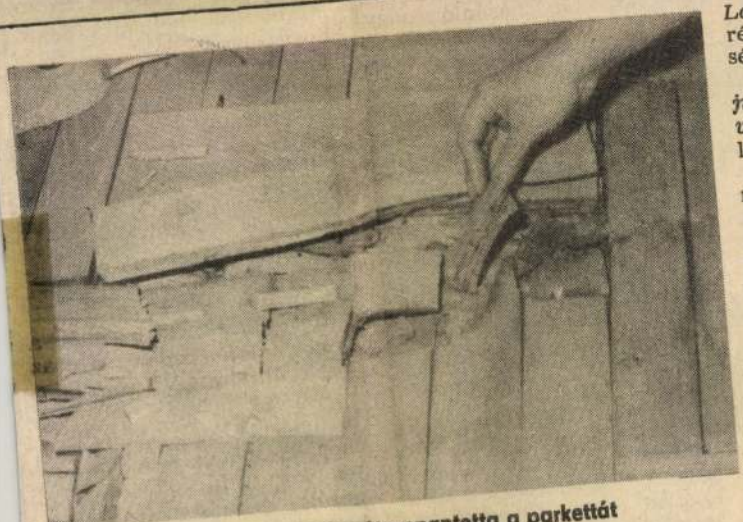

A könnyező házi gomba már szétroppantotta a parkettát

Az elsődleges címzett, a XII.—I. kerületi IKV, csak 1983. július 22-én, vagyis 3 *hónappal a szakvélemény érvényességének letelte után értesítette a bérlőket.* Ám erre is csak Saskáék *sürgetésére* volt hajlandó.

rohamok fogják el, az anyának *asztmatikus bántalmai* vannak. És közben, negyedik családtagként egy kislány jött a világra, *légzőszervi rendellenességekkel.* Még meg sem született, és egészségét már a gomba nyomorította lakás

Lakatos Lajoshoz fordult részletesebb felvilágosításért:

— *Helyszíni szemlén döntjük el, milyen állapotban vesszük át a lakást* — válaszolta Lakatos Lajos.

Vagyis, még bizonytalan, mi lesz a betegség ára? Netán akkora teher, amelyet a helyi IKV sem bírt, vagy nem akart magára vállalni? A gomba emésztette bútorokért viszont kártérítés jár a Saska családnak. *Már csak azért is, mert új otthonukba nem költöztethetik a fertőzést.*

— Amennyiben kártérítést követelnek, a szükséglakásban kell hagyniuk a bútorokat — jelentette ki Lakatos Lajos. — A lakók gombaszakértővel saját költségükön megvizsgáltathatják a berendezést, azután pedig *perelhetik* az IKV-t.

Fölöttébb egyszerű. A család éppenséggel beköltözhet az új lakásba, ám mivel a régi bútort nem vihetik magukkal, alhatnak

Mészöly Géza

— Könyvbemutató, dedikálás. A téli könyvvásárra megjelent albumok közül Bodnár Éva művészettörténész, a Mészöly Géza festőművész munkásságával megismertető kötetét december 11-én, szerdán 17.30 órakor mutatja be Budapesten a Kossuth Klubban. A diavetítéssel kísért előadást követően a művészettörténész dedikálja az albumot. Vas Ist-

Népszava 1985. XII. 2.

57

57 ▪ GLATZ OSZKÁR (1872–1958)

Testvérek

59 x 46 cm
Olaj, vászon
Jelezve jobbra lent: Glatz

Kikiáltási ár: 550 000 Ft

58 ▪ LOTZ KÁROLY (1833–1904)

Vénusz és Ámor

26 x 75 cm
Olaj, fa
Jelezve jobbra lent: Lotz K.
Restaurált
Hátoldalon kiállítási címkék:
Nemzeti Szalon, jubiláris kiállítás, 1935. kat. 28;
Gr. Almásy-Teleki Éva Művészeti Intézet,
IV. Nagy Művészeti Aukció, 1940
Proveniencia: Egykor Turóczy Sándor tulajdona

Kikiáltási ár: 2 500 000 Ft

MÉSZÖLY GÉZA.

(1844—1887.)

A magyar képzőművészetek fejlődésénél a tájképfestésben találjuk a legjobban felbuzgó erőt, festészetünk e válfaja mutatja az első leghatározottabb művészi eredményeket, találja meg egymásután és gyorsan jeles művelőit. A nagy Markó nem a hazai földön fejlődött, de az ő klasszikus tájképei kötik meg a kapcsot, a nagy nemzetek művészete és az itthoni művészeti törekvések közt. Rendkívüli finomságu, poetikus előadású, idealis felfogású tájképei, mithologiai alakokkal, egészen amaz idők költői szellemét tükrözik vissza, mikor a régi klasszikus költőket viszhangoztatták s a nemzeti eposz is a hexameter nyelvén szólalt meg. Markó hatása nagy volt itthon mindazokra, kikben a festészet iránti szeretet és hajlam élt. Markó oldala mellöl támad a hazai modern tájképfestészet egyik költői jelensége, Ligeti Antal, ki bevégzett művészettel forgatja az ecsetet már akkor, mikor a festészet többi válfajában még az első kisérletek történnek, s oly hivatott tehetség mint Barabás Miklós, több felé osztja képességét, s a viszonyok nem engedik meg neki, hogy egy irányban haladjon. Ligeti egy maga már sokat jelent festészetünkben, melynek tájképi faját törhetlen erélylyel, nagy kedvvel és lélekkel műveli. A festészeti mozgalmak szélesbedésével a tájfestők száma is nő. Nem mindenik érvényesül, mint vezér, de jó küzdőkké válnak. Keleti Gusztáv a nemes formákban és korrekt rajzban ismét egyik kiválóság, s új, friss elemeket hoz magával. A hetvenes évek legelején pedig egy vonzó, életteljes és szellemes ecset kezdi gazdagítani tájképeinket. A Markó-iskola hatását észre lehet venni rajta, de a külön eredetiséget is, a művészi önállóságot, mely tájképeinkbe beleviszi a magyar typust, s egymásután festi a Balaton és a Tiszamellék vidékeit, hogy mindenki fölismeri: ez a hazai föld.

MÉSZÖLY GÉZA.

Mészöly Géza magyarossága tájképfestészetünkben ismét egyik jelentékeny fejlődés. Működése igazi gazdagodás. Pályafutása gyors, melyet ihlet kalauzol, melyet szeretettel kisérünk, fokozódó reménységekkel várunk. Tehetsége fénylik, tapsolunk neki, büszkék vagyunk rá; minél többet dolgozik, annál többet várunk tőle. Még fiatal s már régen a magyar festészet kitünősége. Még fiatal s ime, ma már a koszorut, a babért sírjára teszszük, meghatva a korai halál és fájdalommal telve a nagy veszteség miatt!

Egész művészi pályája másfél évtized, de gazdag és emlékezetes. 1870-ben állította ki első művét a képzőművészeti társulat tárlatán. Lenau egyik költeményéhez készített illusztrációt, melylyel a bécsi festészeti akadémián nyert kitüntetést. Az 1873-iki bécsi világtárlaton már a jelesek közé tartozott a Balatonról festett nagyobb képével. Azóta mindig sürün találkoztunk vele képtárlatainkon, mindig erősebben fejlődve egyéni művészi sajátsága, lelkületének gazdagsága. A művészi mozgalmakban is rendszerint részt vett. Művésztársai és mindazok, kik az életben megismerkedtek vele, nemcsak művészeteért szerették, hanem szerették benne a szerény, kedves embert, ki művészetének és ideáloknak élt. Nem az elégületlen, a kifakadó művészek közül való volt. Megelégedett, s legörömestebb elt itthon. Sokszor elment külföldre, hogy tanuljon, megismerje a nagy nemzetek festészetét, de ismét hazatért. Nehány év óta a családi fészek még szorosabban ide kötötte a hazához Mészöly Gézát, s a Trefort közoktatási miniszter által felállított női festészeti iskola vezetését is elvállalta.

Alkotásaiban van valami rokon Petőfivel. Az alföld festője s egy-egy képe valóságos dal, románcz. A délibábos rónaság buzakalászos vetései, a tanyák fehér fala, nádfödeles kunyhói, a nagy topolyfák, a bozótos utszél, a mezei virágok közt kijárt kis ösvények, a nagy és mély távolság, a tiszai, a balatoni vizpartok, nádasok, füzesek elevenülnek meg képein. Az ég rendesen derült, vagy világos bárányfelhők lepik el. A reggel üde langyossága, harmatos fényességű mezeje; a dél forró napja és erős árnyéka; az alkony szürkesége, párája, jótékony hűs árnyasai mind megtalálták benne festőjüket, és minden kis képecske megkapta a poetikus hangulatot, a természet ünnepélyes fenségét, derüjét, báját; a nádak, a fák lombjainak susogását, az emberek harsány hangját, a mint a mezőn egymásra kiáltanak; a víg danát, mely a vizért járó lányok ajkáról fakad; a habok locscsanását, a mint a Balaton, a Tisza a partot nyaldossa.

A természet mellett mindig ott van az élet hangja száz meg száz változásban, minden képen rajta a művész poetikus felfogása. Leginkább kisebb alaku képet festett, ritkán nagyobbakat. És száz meg száz apró képet, tenyérnyi miniatüröket, melyekben azonban a természet képe olyan hü, mintha egy vízcsepp tükrözné vissza. E kis képeket nagyon szerette a közönség és Mészöly az utóbbi években ilyeneket festett legtöbbet. Betegsége alatt is még többet készített, hogy részt vehessen az októberben megnyilt mütárlaton. A lapunk mai számában bemutatott tájképei közt az «*Aratás előtt*» ezek közül való. A művész egyik utolsó festménye. Nem sokkal nagyobb az eredetiben, mint a hogy itt közöljük. Gyöngéden alkotott, bájjal festett egyik képecskéje, melyet tüzes napfény áraszt be, s a buzavetés ragyog, mint az arany tenger.

Hegyes vidéket soha sem festett Mészöly. Egész szeretete az alföldi tájakat ölelte föl, s azok jellegének kifürkészése volt előtte a feladat. Sürü erdőt sem festett. Megvoltak neki a maga kedvencz topolyfái, füzfái. Azokból látunk egy-egy csoportot, vagy az előtérben, vagy a háttérben feltünni. Körültök sikság, buzavetés, vagy száraz avar. A kilátás szabad, s a szem tekintete világos szürkeségben vesz el. A szürke szin benne van minden képében, s előadásának egyik különleges sajátsága. A mosolygó ég kéksége, a falombok mindig kaptak valamit a gyönge szürkeségből. Minden festőnek van valamely kiválasztott szine, melylyel a festékes táblák eredeti szineit megtompítja: egyiknél sárga, másiknál vörhenyes, harmadiknál barna. Mészöly a puha szürke szint választotta, melyet leginkább a fák festéséhez használt, kellemes lágysággal. Nagy alakokkal sem igen népesítette képeit. Nála az alakok kizárólag staffageok, a táj kharakterének, hangulatának illusztrációjára. A tájképi elem uralkodik mindig festményein; ámde a használt emberi alakok mindig bele illők, mindig magyarázók. A muzeumi képtár számára megrendelt «*Balatoni halásztanya*» (szintén közöljük) a legnépesebb képei közé tartozik, a szokottnál nagyobb alakokkal, melyeket egész lelkiismeretességgel a természet után festett. A «Balatoni komp» is, mely a párisi Salon kiállításán szerezte meg művészének a legteljesebb elismerést, nagyobb festménye amannál is, egyik legkitünőbb műve. A Balaton állandóan lelkesítette a művészt, sokszor és sok oldalról festette és legnevezetesb alkotásai közé tartoznak e tájképek. A képzőművészeti társulat nagy díját szintén balatoni képpel nyerte meg 1883-ban. Balatoni képeiből többet bemutatunk.

Gr. Zichy Jenő sokat foglalkoztatta megrendelésekkel a művészt, ki hosszabb ideig volt több izben a szentiványi kastély vendége. A grófnak festett egy vadászati csoportot is. Ez Mészölynek legnagyobb figurális képe. Gr. Zichy a kiállításokból is sok festményt vásárolt Mészölytől. Alkalmasint ő birja a legtöbb művet tőle. Münchenben pedig báró Liebig szerzett egész

TISZAPARTI HALÁSZKUNYHÓ.

BAROMFI-

SZÉNAHORDÁS.

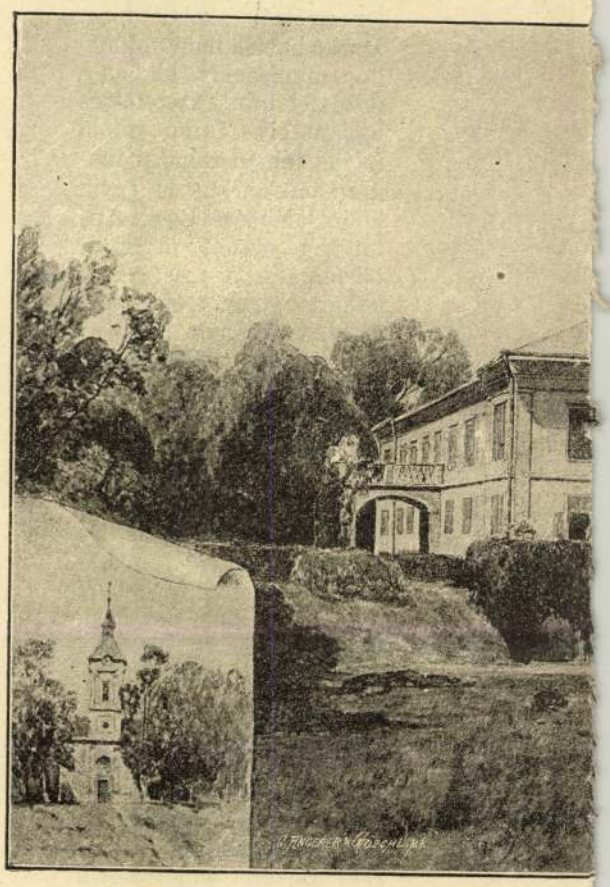

LÓRÁNTHÁZI TEMPLOM.

A NYIR-BAKTA

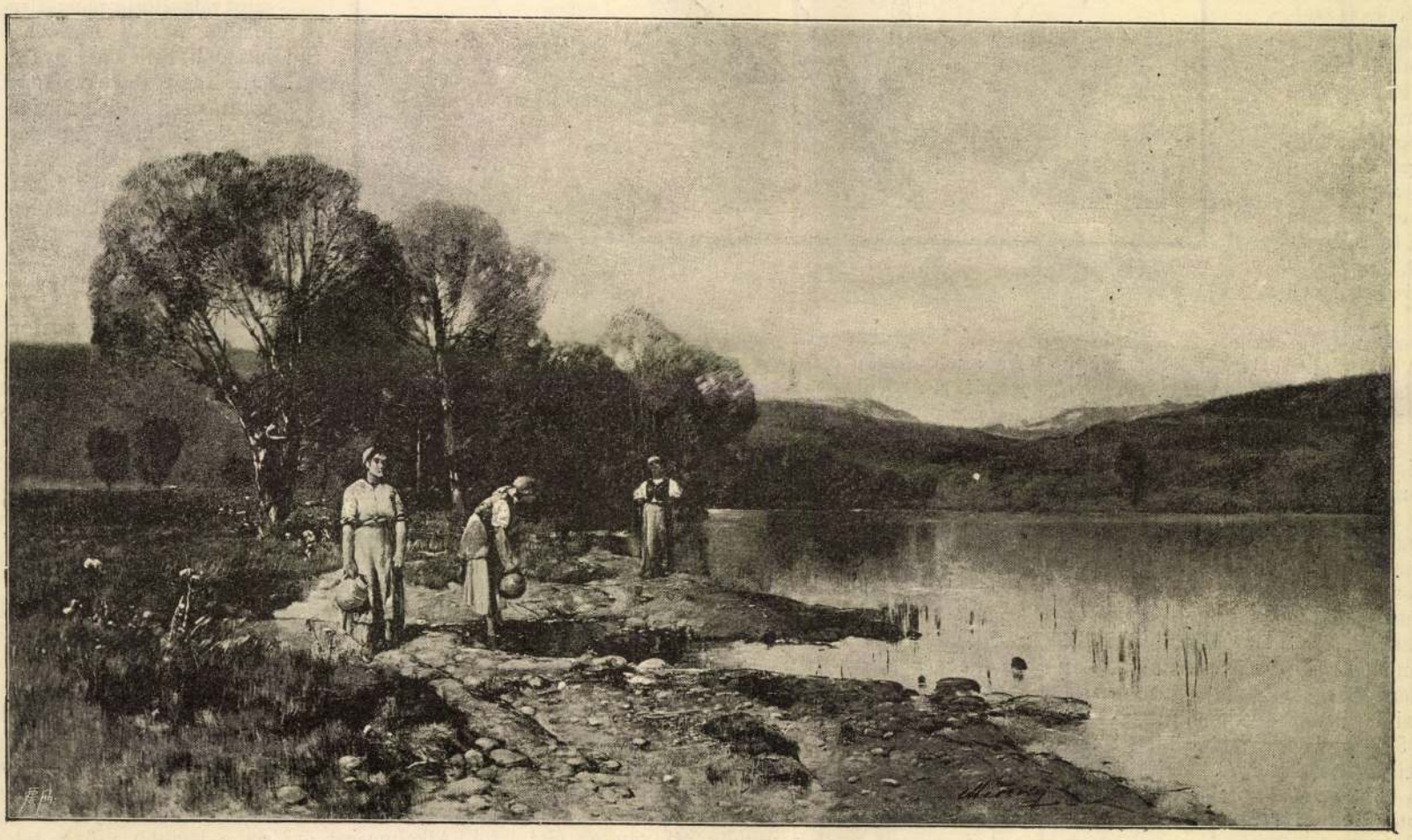

«VASKAPU» FEHÉRMEGYEI KACSÁZÓ.

VÍZI MA

MÉSZÖLY GÉZ

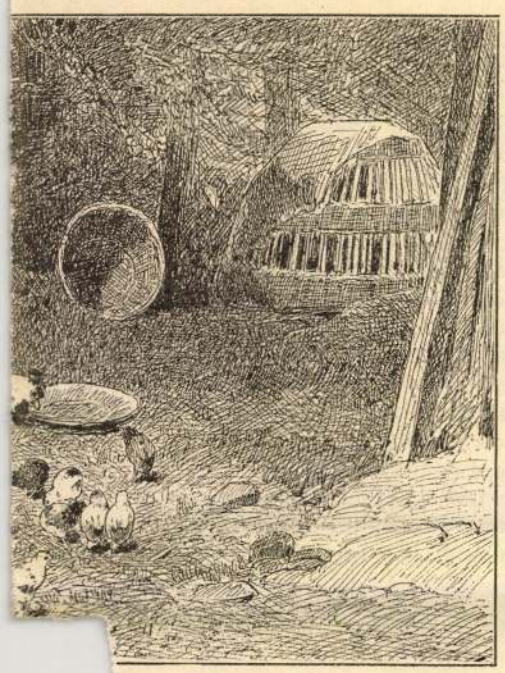

…DVAR.

A BALATON ÖBLE AZ AKARATTYAI PARTOKKAL.

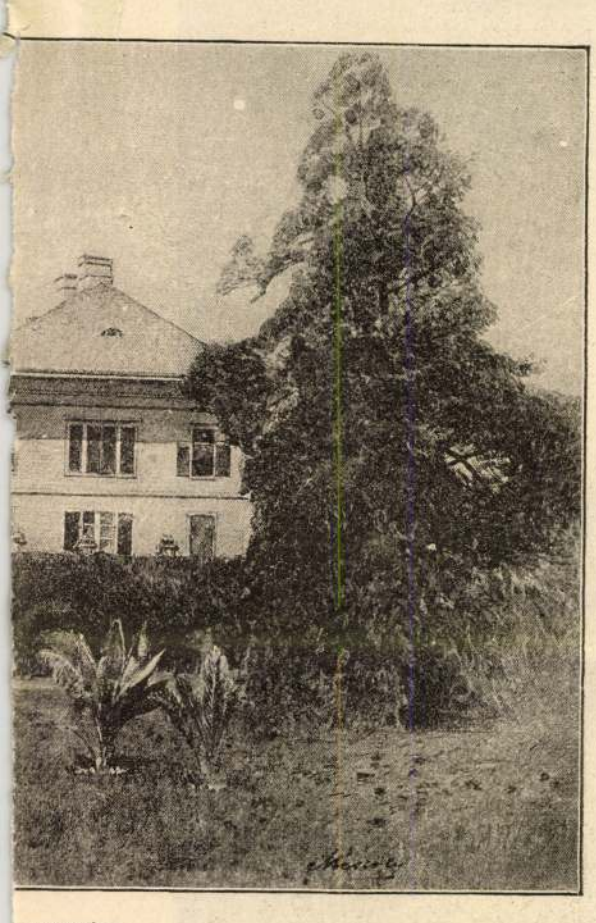

…I KASTÉLY.

HÍD ALATT.

…ALOM.

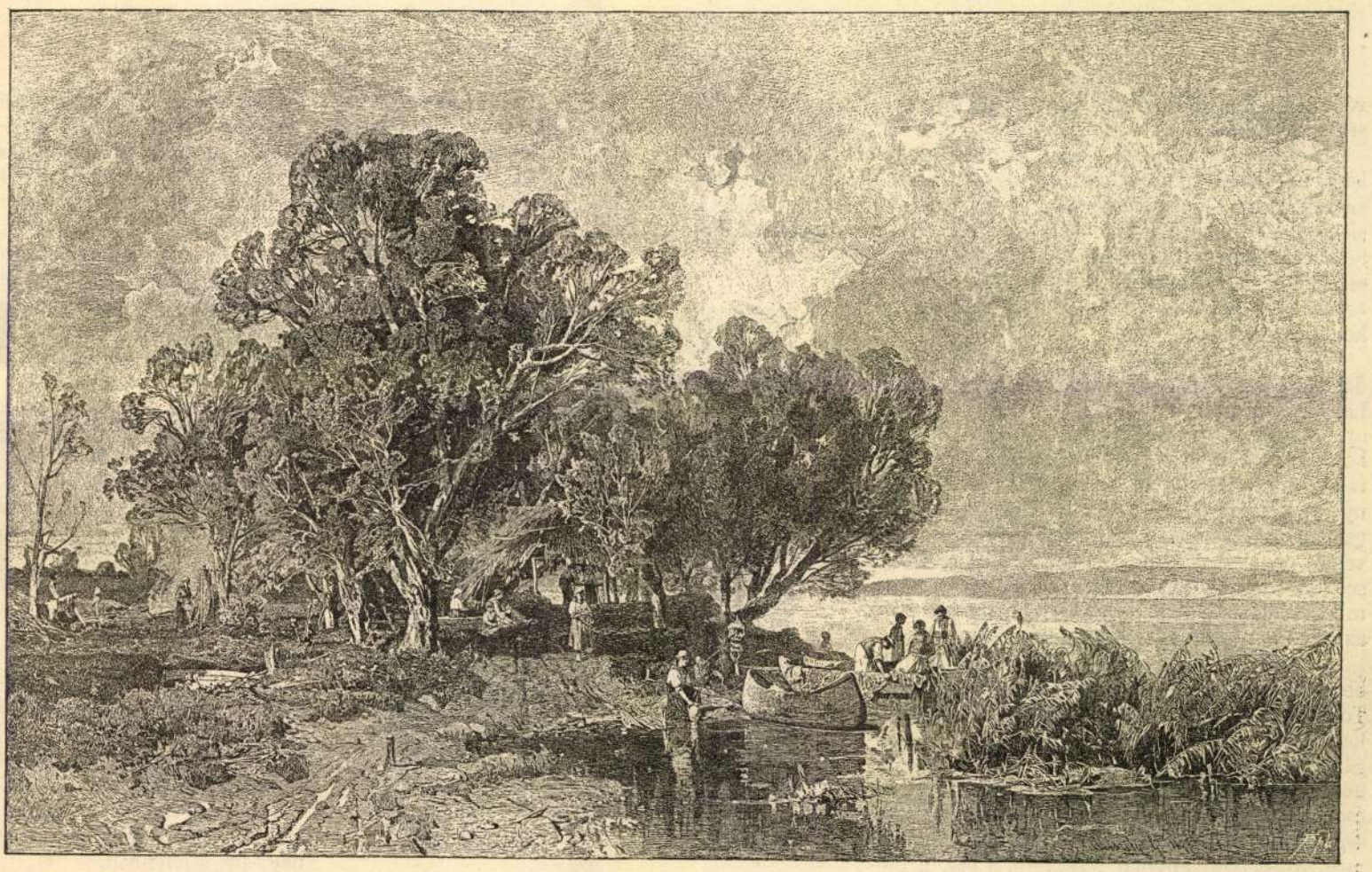

BALATONI HALÁSZTANYA.

…A MŰVEIBŐL.

gyűjteményt Mészölytől. Festményeinek egy része külföldön van, a képgyűjtő Amerikába is sokat vittek. Mikor a művész külföldön időzött, a műárusok előszeretettel keresték föl a ritka költői szellemű, gazdag eredetiségű művészt. Tekintélyes nagy része műveinek mégis itthon van, műszerető egyesek birtokában szétszórva. Fájdalom, hogy nemzeti képcsarnokunk — a nemzeti muzeumban — nincs abban a helyzetben, hogy a hazai festészet fejlődésének tükrévé válhatott volna. Igen hézagosan képviseli a magyar művészetet. A hazai tájfestészetben oly kitünő helyet elfoglaló Mészöly csak egyetlen darabbal, a már említett «Balatoni halásztanyával» van képviselve. A magyar festészet fejlődését — úgy látszik — a királyi palotában és a gödöllői kastély termében kell majd tanulmányozni. A király évenként megvásárolja a legjobb magyar műveket a műcsarnok kiállításából, különben szétszóródnának magánosokhoz, vagy a mi még rosszabb, külföldre.

A BALATONRÓL.

Mészöly Géza

Mészöly speczialitásai voltak az apró képek közt az olyanok, melyeket egy-egy fias tyúk, kacsák, vagy egyéb majorsági és házi állatok elevenitenek meg. Ezek valóságos művészi csecsebecsék, elegáns finom ecsettel festve, ragyogó szinekkel. Elevenségök, szinpompájok villog a keret közt. A csirke- és kacsa-idyllekből szintén közlünk egy párt.

Mészöly még mindig fejlődött, szelleme gazdagodott, nagy termékenysége mellett soha egyhangu nem volt; ha ismételte is motivumait az apró képeken, azokban szeretetreméltó választékos lenni soha meg nem szünt. Művészi erejét régen ismertük, de az még nőtt, s nagy reményekkel biztatott, hogy mennyi kitünő alkotással gazdagítja festészetünket. Csak a törékeny hüvelyre nem gondoltunk, s az elporladt, mikor a szellem még lángolt, mikor munkakedve teljes, mikor életkora éppen az volt, hol a művészeknél az alkotás nyugodt ideje bekövetkezett.

Kis alakú, gyönge alkatú ember volt, de nem beteges; szokásaiban, életmódjában mérsékelt. Több év előtt fülbaja következtében kissé nagyot halló lett, s ez még jobban a magányra, a magába zárkózásra utalta, úgy, hogy Mészöly csaknem kizárólag művészetének, s pár év óta kis családi körének élt. De egyszerre veszélyes betegség nyomai mutatkoztak rajta. Tüdőbaj támadta meg. Kezdetben enyhén lépett föl a baj, a művész elment Olaszországba. Velenczében időzött húzamosan, s ottani tartózkodását nehány velenczei motivumu kisebb képpel tette emlékezetessé. Látszólag könnyebbülten tért haza, és senki sem gondolta volna, hogy a korai halál csiráját hordja magával. A mostani évben már állandó gyöngeség fogta el, de azért folyvást dolgozott, úgy szólva meghidegült kezéből hullt ki az ecset. Az őszi tárlat első sorozatára három kisebb képe, a második sorozatra két ujabb festménye készült el.

A sorvasztó bajjal a regényes Mátraaljába vonult üdülést keresni, a nógrádmegyei Jobbágyiba, apósának, Posztoczkynak, birtokára. Ott érte utól a halál e hó 12-én. Megdöbbenést, fájdalmat okozott korai elhúnyta mindenütt, bizonyára azoknál is, kik a hazai művészetért érdeklődnek.

A fehérmegyei Sárbogárdon, 1844-ben született. Atyja törvényszéki bíró volt, s fiát is jogi pályára nevelte. Hajdu-Szoboszlón, Debreczenben tanult, s a rendes iskolai tárgyakon kivül megtanúlt rajzolni is. 1866-ban, mint másodéves jogász jött fel Pestre, s az akkori mozgalmas korszakban őt a képzőművészetek körül megindult mozgalom érdekelte leginkább. Az egyetemi előadások mellett fenmaradt óráit nem is ügyvédi irodában töltötte, hanem a muzeum képtárában, hol Markó tájképei ragadták meg figyelmét, s azokat kezdte másolgatni. Igy lett rá figyelmes a képtár őre, Ligeti Antal, ki a szerény, csendes fiatal jogász másolataiban csakhamar fölismerte az ép érzéket; buzdította és Mészölyben megerősödött az elhatározás, hogy komolyan folytatja a művészi tanulmányokat. Atyja nem szivesen látta a kenyérkereső pályában bekövetkezett ingadozást. Mészöly nagybátyja, Kenessey Kálmán (nemzetgazdasági iró, maga is műszerető férfiu), támogatta az ifjú törekvéseit. 1868-ban b. Eötvös közoktatásügyi minisztertől ösztöndijat nyert, s azzal a következő évben Bécsbe ment a festészeti akadémiára, melynek egyik legjelesebb és arany éremmel is kitüntetett tanítványa lett. 1872-ig volt Bécsben. Közben bejárta a Tisza vidékét és a szülőföldjét, a Dunántúlt, vázlatokat készítve. Ezeket később Münchenben dolgozta föl, hol műtermet nyitott, s művészi hírét megalapította. 1873-ban a bécsi világtárlat magyar osztályában már mint elsőrangú művész vett részt és nyert kitüntetést. A bajor fővárosban is megszerezte tehetsége az elismerést, de Mészöly legjobban érezte magát itthon, s nem találta jól magát külföldön. Haza jött és állandóan itthon maradt, Budapesten, Székesfehérvárt, vagy a Zichyek fehérmegyei birtokán tartózkodva. 1882 őszén Párist látogatta meg, hogy tudásvágyát kielégítse a modern festészet metropolisában.

Azontúl már a családi kötelékek és a tanári állás is erősebben hazájához kötötte, s mindenki örült, hogy a magyar főváros festői gyarmata ily kitünő tehetséggel gyarapodott állandóan.

Hamar el kellett vesztenünk. Ő nem reményeket hagyott már maga után, hanem a művészet igaz alkotásait, állandó emléket a jövőben, és nagy űrt a jelenben.

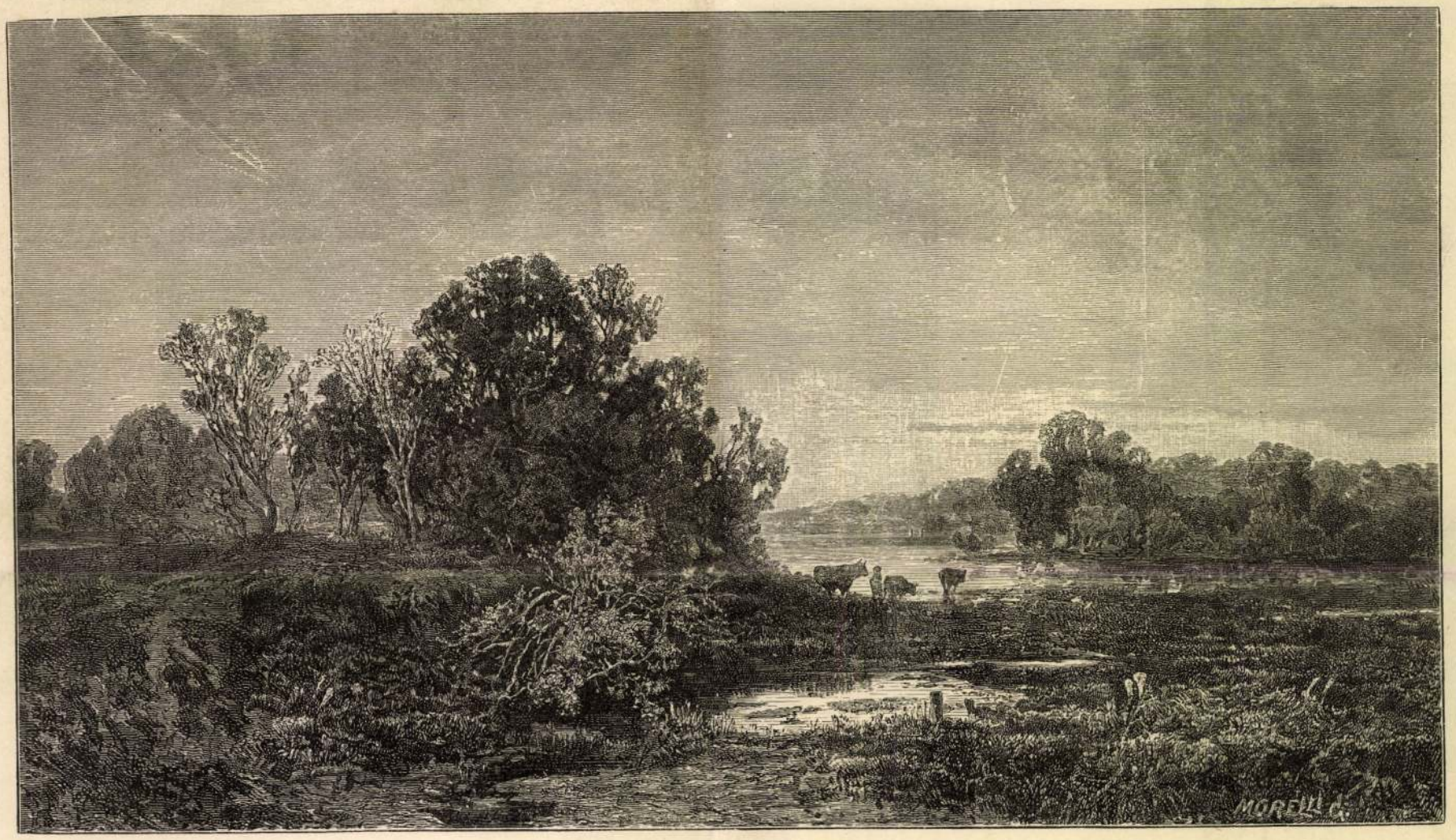

TISZAPARTI FÜZES ALKONYATKOR.

Mészöly Géza festménye.

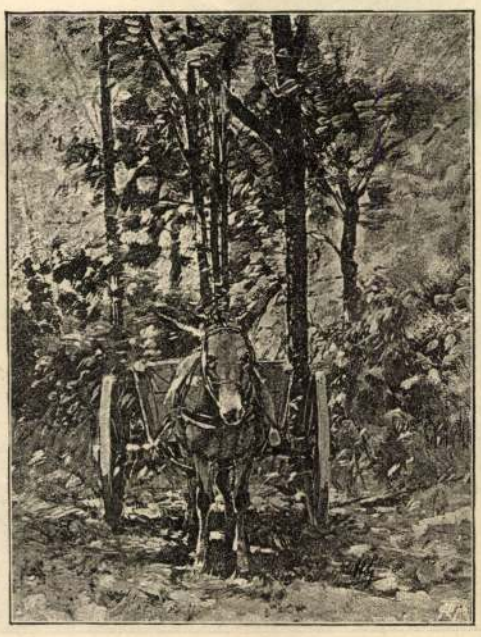

ERDŐ MÉLYE.

19 ▪ MÉSZÖLY GÉZA (1844–1887)

Patakpart, 1875 körül

61 x 101 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra lent: Mészöly G.

Kikiáltási ár: 2 000 000 Ft

IRODALOM

N. n.: *Mészöly Géza.* Vasárnapi Ujság, 1874. 773-774.
Keleti Gusztáv: *Mészöly Géza tájképei.* Fővárosi Lapok, 1872. 177. szám
In.: K. G.: Művészeti dolgozatok. Budapest, 1910. 124-134.
N. n.: [Szana Tamás]: *Mészöly Géza.* Vasárnapi Ujság, 1887. 777-780.
Rajnai Miklós: *Mészöly Géza.* Budapest, 1953.
Bodnár Éva: *Mészöly Géza.* Budapest, 1985.
Bodnár Éva: *Mészöly és Corot.* Új Művészet, 1994/5. 28-30.

Mészöly még csak alig két éve kiállító művész, mikor a neves kritikus – maga is tájfestő – Keleti Gusztáv hosszú cikket szentel a Fővárosi Lapok-ban a pályakezdőnek. *„Ha a szép természet iránt fogékonyak vagyunk, nem ütközünk meg többé a Mészöly által választott tárgyak 'igénytelenségén'... A tárlatban tőle látható tájfestmények vonzó ereje főleg abban rejlik, hogy tökéletes ellentétben a pseudoideális irány hazug csábjaival, híven és naivul, magát az üde természetet állítja színünk elé [...] s a mit a fogékony szemlélő az ő művéből kiérez és hálával üdvözöl: az a művészkedély irigylendő egyensúlya, s teljes hiánya a spekulációnak és szentimentalizmusnak"* – írja többek között Keleti. Tájfestészetének közvetlen személyessége, poétikus, de frázismentes látásmódja már a kortársakat is arra készteti, hogy Mészölyt a „magyar Corot"-ként aposztrofálják. 1874-ben a Vasárnapi Ujság cikkírója e festészet legnagyobb erényeinek realizmusát és pátoszmentes nemzeti jellegét látja. Képein az alföldi rónaság, nádfedeles tanyák, bozótos útszél, tiszai és Balaton-parti nádasok, füzesek elevenednek meg. Szana Tamás Mészöly halálára írt nekrológjában műveit Petőfi keresetlenül természetes népies dalaival állítja párhuzamba, mivel szerinte tárgyukban mindenkor a magyar tájhoz kötődnek. Mészöly festészetének általa megfogalmazott jellemzése, akár itt bemutatott képünk leírásának is tekinthető: *„Egész szeretete az alföldi tájakat ölelte föl, s azok jellegének kifürkészése volt előtte feladat, sűrű erdőt sem festett. Megvoltak neki a kedvenc topolyafái, fűzfái. Azokból látunk egy-egy csoportot, vagy az előtérben, vagy a háttérben feltűnni. Körültük síkság, buzavetés, vagy száraz avar. A kilátás szabad s a szem világos szürkeségben vesz el."*

A *Patakpart* hangsúlyozottan középre helyezett facsoportja Mészöly 1870-es években készült műveinek jellemző megoldása. Középtengelyes szerkesztésmódja és a képtér mélyébe ívesen futó patak vizében tükröződő lombkoronák a korszak több főművének kompozícióját is meghatározzák. Közülük az 1875-re datált *Falu vége* és az 1879-ben készült *Major (Tanya)* (Bodnár, 1985. 11. 16. képek), az 1875-ben festett *Naplemente* mocsáron és a *Víz partján* (Repr.: Magyar Művészet, 1927. 522.) áll képünkhöz legközelebb. Hasonló szerkesztésmód figyelhető meg a Vasárnapi Ujságban fametszetként közölt Tiszai révészkunyhó és a Balatoni halászkunyhó képépítésében is (VU, 1872, 184. és 1879, 380). A motívumok kiválasztása és elrendezése csak látszólag véletlenszerű és dekomponált, valójában Mészöly a Patakpart esetében a megjelenített néhány tájképi elemet mozgalmas, eleven együttessé formálja. A látvány dinamikáját a facsoport és a horizont kettős tengelyét átszelő, az előtérből a mélybe futó, töltéssel szegélyezett patak lendületes íve teremti meg. Míg színben a növényzet kifinomult zöldesbarnáit az árokpart agyagos földjének és a távoli mező csíkjának aranysárga sávjai ellenpontozzák.
A térhatás megteremtését emellett a középponti lombozat plasztikus és a háttér áttetsző, hig festésmódjának megkülönböztetett módja is segíti.
Mészöly festményének születése arra az időszakra tehető, amikor 1872 és 1877 között idejét München és Magyarország között osztja meg. Az utazásai során megismert barbizoni iskola hangulati tájélményét, a „paysage intime" hagyományait a jellegzetes magyar vidékekre alkalmazó festészete igen keresett lesz a bajor fővárosban. E termékeny művészi periódusában a nyaranta itthon gyűjtött vázlatok alapján müncheni műtermében kivitelezi nagyobb kompozícióit. A Patakpart is egyike lehet Mészöly magyarországi vándorlásai során feljegyzett alföldi, Tisza-parti, balatoni vagy a Velencei tó környékén látott motívumoknak.

MS

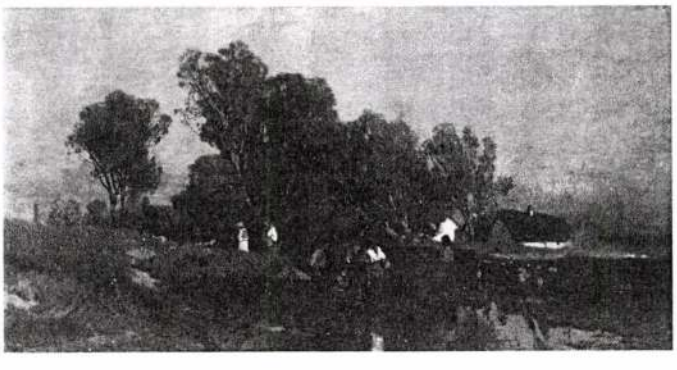

Mészöly Géza: *Falu vége, 1875*
40 x 78 cm, olaj, vászon
Magyar Nemzeti Galéria

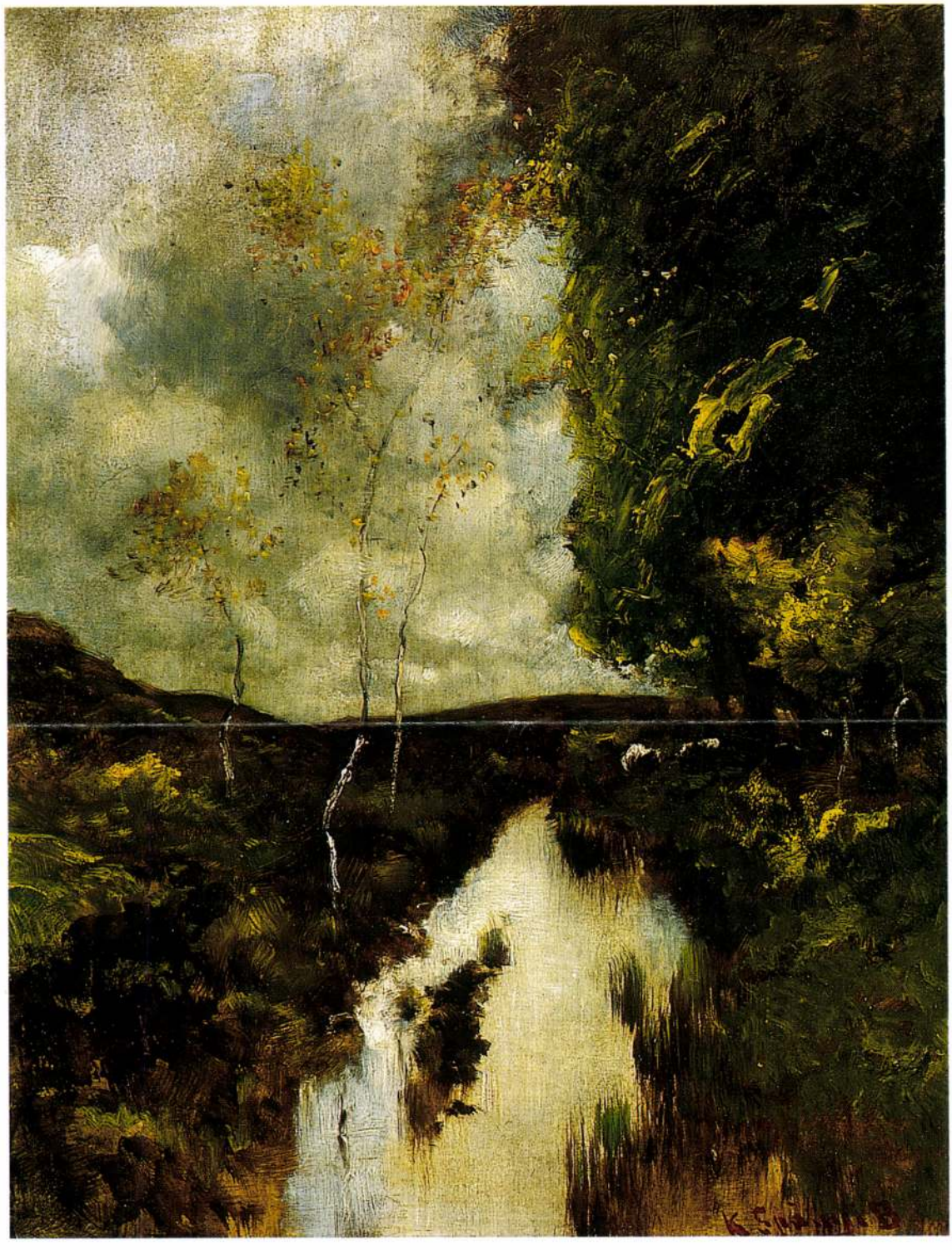

20

20 ▪ K. SPÁNYI BÉLA (1852–1914)

Folyóparti táj

43,5 × 34 cm
Olaj, fa
Jelezve jobbra lent: K. Spányi B
Hátoldalán: K. Spányi Béla kiállítása 1905, 45. szám

Kikiáltási ár: 420 000 Ft

21 ▪ MOLNÁR JÓZSEF (1821–1899)

Naplemente vizparton (Tápióbicske)

37,5 × 46 cm
Olaj, karton
Jelezve jobbra lent: Molnár J.

Kikiáltási ár: 700 000 Ft

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-749, 340-726

Mészöly Géza, (1844-1887)
festőművész

RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ ÚJSÁG

1982 MÁR 21

1021

A HÉT MŰTÁRGYA
Mészöly Géza: Balatoni halásztanya
(tv1, 21.00)

1. —Szenes Andor: Azt mondjak, hogy tavasz nyílik — Nádor Jóska: Kérges a tenyerem — B. Fehér Jenő—Kalmár Tibor: Az én babám dunántúli — Koncert friss (Kathy Horváth Lajos népi zenekara), 2. Kiss Angyal Ernő—Halasi Pál: Mikor én még a tavaszban — Torday Borbély Pál—Vidrányi István: Eltörött a kerekem — Kovács Gyula—Kiss Angyal Ernő—Szántó Ferenc: Erre nézek, arra nézek (Bojtor Imre), 3. P. Horváth Dezső—Kellér Dezső: Szeretem a kertet — Dankó Pista—Lévai Ede: Lemondás — Darázs Miska: Érik a, hajlik a búzakalász — Mihalik Sándor: Részeg vagyok, boros vagyok — Friss (Ráduly Árpád — gordonka), 4. Ha meghalok, csillag leszek — Mátyássy József: Holdvilágos, csillagos az éjszaka — Rátkay László: Azért csillag, hogy ragyogjon — Dankó Pista—Pósa Lajos: Egy csillag sem ragyog fenn az égen (Boross Jolán), 5. Ányos Laci: Olyan büszkén jársz az utcán — Az adós, az adós — Nádor Gyula: Nem szeretem az uramat (Lakatos

Rezső
Szabó
Heród
fecske
rossy Jenő: Halászlegény nagyja-val (Solti Károly), 10. Kutor Ferenc: Simongáti lányok (Zentai Anna), 11. Pete László—Antal Iván: Leveles az erdő — Révffy Lajos: Lőkösházi puszta szélén — Régi csárdások — Szabadi Frank Ignác: Nem loptam én életemben — Pócsi László: Friss (Bura Kovács Andor népi zenekara)

23.00: HÍREK. Időjárás. Sport

23.20: Könnyűzene Moszkvából, Prágából és Berlinből

24.00: HÍREK. Időjárás

0.10: Idegen nyelvű vízjelző-szolgálat

15.43: RÁDIÓSZÍNHÁ

Esperanza

Fred von Hoerschel
téka. Fordítot
Rendező: Var

Grove, az Esperanza
Szabó Sándor, Axel
gedűs D. Géza, B
tiszt — Inke László
délzetmester — Gar
gerlin — Kálmán G
Káldy Nóra, Podb
Gyula, 1. matróz —
2. matróz — Paudits
kocsmáros — Szabó
nok — Kézdy Gyö
— Dömsödi János

Dramaturg: Maráz I

MŰEMLÉK, vagy Csáki szalmája?

Tisza István, a »geszti bond«, csak az ország ügyeit tézte bolond módjára. A iga dolgaiban meglepő érmességről tett tanúbizonyot. Egyebek között azzal is, gy építtetett magának Gesz egy olyan kastélyt, amely ssze földön párját ritkíta.

A kastély ma is megvan. az épület és a hajdan npás park olyan állapotban , hogy joggal szomorodik tőle még az is, aki soha lőtt nem látta.

A községi pártszervezet és ánács vezetőivel együtt vizsztuk meg a kastélyt. A gesz ugyanis kultúrotthont retnének itt berendezni. ttenetes látvány fogadott nnünket. A felszabadulás in műemlékké nyilvánított, rokk-stílusú épület előszobájában ormótlan facölöp tartja a mennyezetet. A padláson ugyanis... ismeretlen tettesek kifűrészelték a gerendákat, ezért a mennyezet már régóta leszakadni készül... Penetráns bűz terjeng a teremben. Magyarázat: egyideig tyúkólnak használták... A nagyon értékes porcelánkályhát azonban nyilván nem a tyúkok, hanem emberek törték darabokra. Valószínűleg ugyanazok, akik a szoba parkettáját is felszaggatták — talán tűzifának...

Minden szobában ugyanaz a kép: felszabdalt parkett, üvegnélküli ablakok, letépett ajtók, összetört kályhák. Papp Ferenc, a tanácstól, tudni véli, hogy annakidején sokan a kályhákban gyanították a Tisza-féle kincseket, ékszereket és keresés közben zúzták össze a kályhákat... De ki szedte ki a villanyvezetéket a falból?

A padlás sem mutat különb képet. A hatalmas gerendák kifűrészelve, összevissza ban hevernek. Megtalálunk itt néhány ajtót, amelyet hiába kerestünk a földszinten és az emeleten. Afféle hidaknak használták ezeket a padlás gabona-tavai felett és a nemes fából készült ajtószárnyak, széltében is, hosszában is — elhasadoztak.

Nézzük a parkot! Nem is az a baj, hogy elhanyagolt, piszkos, tele van szeméttel, hulladékkal. Ezen egy kis munkával segíteni lehetne. De azon egyhamar nem segít senki, hogy a faállomány nagyrészét kivágták. A park egyik zugában egy fára szegezett tábla: »Ebben a házban lakott Arany János 1851—52-ben«.

— Hát a ház?

— A házat, azt elhordták — hangzik a válasz.

— De kik?

— Ki tudja?! Talán azok, akik a pálmaházat is szétszedtek...

Joggal vetődik fel a kérdés: ki a felelős mindezért?

— Azt nem lehet megállapítani — mondja Gönczöl elvtárs. — A felszabadulás után egy ideig a Debreceni Tudományegyetem volt a kastélyban. Aztán következett az Állami Gazdaság, a Terményforgalmi, az Állatforgalmi. Most a Zsírbegyűjtő van venne. A kastély gazdája minaig más volt, senki sem hozott ide semmit, csak vitt...

— Mennyi lehet a kár?

— Legalább 3—4 millió forint — így Gönczöl elvtárs.

— Eredj már! — száll vele vitába Sólyom elvtárs, a párttitkár. — Egy kultúrotthon 5 millióba kerül, hát még a berendezés!

Azám, a berendezés! Hol vannak a bútorok? Könnyebb volna a kőből vizet facsarni, mint a berendezés nyomára akadni. Csupán egy darabról tudnak: a zsírbegyűjtők lefűrészelték az egyik könyvszekrény polcait, most íróasztalnak használják. Mahagónifából készült!

Arany János lakása Geszten (Mészöly Géza rajza)

Országunkban sok hasonló, sokszor jelentős múzeális vagy történelmi értéket képviselő kastély, palota pusztul már évek óta. Intézmények, vállalatok, gyakran a rosszindulattal határos felelőtlenséggel rongálják, pusztítják, vagy legalább is pusztulni hagyják ezeket a kastélyokat. A községek kész örömest vennék át az épületeket — főként kultúrház céljára —, de sokszor azt sem tudni, hogy kitől kérjék. A geszti kastélyról is csak nagynehezen lehetett kideríteni, hogy telekkönyvileg a debreceni egyetem tulajdona.

Az épületek többségét még meg lehet óvni a végleges pusztulástól. Ideje, hogy sürgősen kezünkbe vegyük ezt az ügyet!

G. Horváth Zoltán

110 évvel ezelőtt, 1844. május 18-án született Sárbogárdon Mészöly Géza, a Balaton-part világának, a nádasok, halásztanyák és sátoros cigányok életének festője. Gondos természetmegfigyelésével, a tónusok finom árnyalatainak érzékeltetésével a magyar táj intim szépségének egyik első felfedezője volt, aki erősen hatott a mult századvég magyar tájképfestészetére. Mészöly munkásságát mai művészetünk is haladó hagyományainak értékei közé sorolja.

A kép: Balatoni halásztanya — Mészöly Géza festménye.

Mészöly Géza

Művelt nép 1954 május 16

A BIZTOSÍTÉK

Írta: POLGÁR DÉNES

A MINAP vacsora utáni feketére hívott meg egy barátom. Kissé késve érkeztem; amikor beléptem a szobába, már heves vita folyt. A vendégek — egy orvos, egy festőművész meg egy tisztviselőnő — azon vitatkoztak, valóban enyhült-e a nemzetközi feszültség, vagy sem. Az orvossal szemben mindnyájan azon a véleményen voltak, hogy enyhült. Fel is sorolták az enyhülés jeleit, a Comédie Française moszkvai vendégjátékától egészen a legújabb genfi eseményekig. Az orvos ellentmondott; végül előhúzta a zsebéből a l'Humanitét, s rábökött egy jelentésre: »Ezt olvassátok!«

A jelentés szerint *Robert Sikes* amerikai képviselő a következőképpen nyilatkozott az indokínai kérdés megoldásáról:

»Mindenfajta és mindenféle méretű atom- és hidrogénbombánk van. Új fegyvereinket még nem próbáltuk ki háborúban; dobjunk le néhány bombát Indokínára, s lássuk, mi történik?«

— Ez a Sikes — mondta az orvos — nem magánember, hanem az Egyesült Államok képviselőházának tagja. Szavazati joga van a kongresszusban. Mondjuk, hogy nem gonosztevő, hanem őrült. De olyan őrült, aki beleszólhat az ügyek intézésébe. Egy őrült, aki tőrrel hadonászik, csak a közvetlen szomszédjára veszélyes. Ha hidrogénbombája van, az egész emberiséget veszélyeztetheti. Beszélhetünk-e addig igazi enyhülésről, amíg az ilyen Sikes-féle alakok a washingtoni Capitoliumban ülnek, nem pedig börtönben vagy elmegyógyintézetben?

Zsebrevágta az újságot, s így folytatta:

— Őszintén feleljetek: Ki biztosít arról, hogy egyszer nem hull rám rádióaktív hamu? Rendben van: államférfiak, írók, művészek, kereskedők, egész népek szívósan dolgoznak a nemzetek közeledésén — ám a hidrogénbomba ledobásához csak egy gombnyomás kell, a gombnyomáshoz csupán egy rövid rádióparancs. *Hol a biztosíték* arra, hogy ez a parancs nem fog elhangzani?

HOL A BIZTOSÍTÉK? Ez a kérdés mindnyájunkat foglalkoztat — akár kimondjuk, akár nem. A világ nyugtalan; szemmelláthető, hogy az emberiség történelmének egyik nagy megrázkódtatását éli át. *Togliatti* megmondotta, hogy az *egész civilizáció* forog veszélyben; aki ezt tagadja — akár könnyelműségből, akár azért, mert azt gondolja, hogy ilymódon kell küzdeni a »pánikhangulat« ellen — a strucchoz hasonlatos.

A veszedelem nagy. Napjainkban erről huszonhárom japán halász gyógyíthatatlan betegsége tesz tanúvallomást. S tanúvallomást tesznek nagy tudósok, mint *Frédéric Joliot-Curie:* »Tudományos pontossággal kiszámítható a hidrogénbomba közvetlen hatása, s az a terület, amely a robbanás után rádióaktív lesz. Egyes hatások azonban teljességgel ellenőrizhetetlenek; a hamu nagyon magasra emelkedik, a szél gyorsan magával ragadja a hamut s nem tudni, holl hull le.«

Ismerjük tehát a veszedelmet. S azt is tudjuk, *kik* szeretnék elkövetni a gonosztetteket. Akkor is tudnók, ha Mr. Sikes történetesen nem nyilatkozott volna. A csendesóceáni robbantások fényében messziről meglátszottak a tettesek. Nem kellett sokáig nyomozni, hogy a népek megtalálják a japán halászok merénylőit.

Az emberiség nyugtalansága tehát pontosan körülhatárolt; nem a vadember félelme az ismeretlen veszélyektől, hanem aggodalom amiatt, hogy *azok* agresszióra használhatják fel a H-bombát.

Bálint György, a felejthetetlen publicista, 1938-ban megírta, hogy egy ismerőse arra a kérdésre, »mit csinál mostanában?« — így válaszolt: »Félek.« — Mitől? »Csak úgy általában.« Ma a budapesti ember és a londoni, újdelhi, vagy camberrai is — nem »általában«, hanem egyfajta, nagyon is konkrét veszélytől fél. Bálint György 1938-as ismerőse, miután elmondotta, hogy fél, »hamarosan el is búcsúzott, sietve indult hazafelé, gyanúsan gyors léptekkel, s behúzott nyakkal.« 1954-ben az emberek már nem húzzák be a nyakukat. Miért? Mert *aki felismerte, mitől kell félnie, az védekezni is tud.* Ez a régi igazság most olyan mértékben igazolódik, hogy nagyzolás nélkül beszélhetünk a világtörténelem új fejezetéről.

AZ EMBERISÉG nemcsak nyugtalan. S nem is csak felháborodott. *Az emberiség megmozdult.* A rémítgetők tévedtek: a megrémültek nagyon gyorsan felocsúdtak, s többé nem bocsátják meg az álmatlan éjszakákat.

Igen, a csendesóceáni H-bombakísérletek hatalmas, eddig láthatatlan erőket szabadítottak fel. Egyes nyugati lapok a robbantásokkal kapcsolatban »Pandora szelencéjéről« írtak. Igazuk volt. Csakhogy a kiszabadult erők éppen ellenkezőleg hatnak, mint ahogyan a Bikini-szigetekre dobott bomba irányítói gondolták. A tudósok azt mondják, hogy a rádióaktív hamu nem tiszteli az országhatárokat. Nos, a hidrogénbomba megtiltását követelő mozgalom nem csupán az országok közötti sorompókon nyomul át, hanem még erősebbeken is: például a vallásiakon és a világnézetieken. Hivatkozzunk a pápára, Feltin párizsi bíborosérsekre, vagy Zaccagini olasz kereszténydemokrata képviselőre, az atomfegyverek elleni tiltakozó javaslat benyújtójára? Inkább szóljunk arról a levélről, amelyet a *Times* egyik olvasója intézett a szerkesztőséghez. A levélíró gyermekekkel utazott egy autóbuszon és az egyiket megkérdezte: »Mi leszel, ha megnősz?« A gyermek így válaszolt: »Azon nincs mit törni a fejemet, uram. Addigra nem lesz hol megnőni.« A Times szerkesztői nem helyeslik a mi világnézetünket. *Mégis* közölték ezt a levelet, ezt a megrázó vádiratot a háborús gyújtogatók *ellen.* Az atomfegyverek új ellenzői egyideig talán még nem csatlakoznak a szervezett békemozgalomhoz. Mindegy: máris csatlakoztak egyfajta szövetséghez, amely voltaképpen nem különbözik a béke híveinek táborától, azoknak a szövetségéhez, akik *egyszerűen csak élni akarnak.*

IME, A BIZTOSÍTÉK: *száz meg százmillió egyszerű ember szövetkezése az élet, a civilizáció védelmére.* S aki nem hisz e biztosíték gyakorlati értékében, gondoljon a legutóbbi hetek néhány eseményére. Vajjon miért szavazott meg az olasz parlament óriási többséggel olyan határozatot, amely — ó egek! — azonos a Szovjetunió többször elhangzott javaslatával? S miért lépett ki Dulles azon a genfi kapun, amelyen a Kínai Népköztársaság képviselői beléptek a világpolitika arénájába? Mi készteti Edent »közvetítésre« és a francia parlamentet arra, hogy elítélje Bidault mesterkedéseit? S miért használ néhány nap óta még Eisenhower is mérsékeltebb hangot?

A magyarázat egyszerű: a nemzetközi politika irányát mindig az igazi erőviszonyok határozzák meg. Nem lehet sokáig blöffölni: ahol élet vagy halál kérdéséről döntenek, ott le kell teríteni a kártyákat. Nekünk több az adunk. Hidrogénbombája a Szovjetuniónak is van, ezt jól tudja minden nyugati miniszter. Ezenfelül van szilárd hitünk a jövőben, mert ismerjük az élet, a békés alkotó munka értékét. S minket erősít az emberiség mély nyugtalansága, a felismert veszély tudata is.

Szemtanúi vagyunk, miként alakul át az emberiség megrendülésokozta kollektív érzése anyagi erővé. Szemtanúi és részesei vagyunk a huszadik század talán legfontosabb folyamatának. Ez a folyamat elszigeteli a Robert Sikeseket, oly biztosan, akár a börtön vagy az elmegyógyintézet fala. S az orvos, aki biztosítékot keres, *mindenki, aki biztosítékot keres,* tudomásul veheti: *ő maga* a biztosíték. Ő maga, annyiban, amennyiben segít meggyorsítani a huszadik század második felének döntő folyamatát.

DEVECSERI GÁBOR:

Oktat

Megmondta Éneász, mikor
vihar sikongott árbocán,
s hajója tört, s egy szirtfokon
beszélt: »Keményen csak, talán
öröm lesz emlékezni erre . . .«
Nem volt bolond. Mert szép a vész
és szép, ha véle a merész
meg nem remegve szembenéz;
de legszebb, ha a győzelemre
jutván, kedvvel beszéli el:
»Emlékszel? Így volt. Oly közel
ütötte föl fejét a rém,
és látod messzeűztem én
s te és ti mind. Nem hittem ám,
hogy megmaradunk, pajtikám.
De volt erőnk és itt vagyunk,
no hát igyunk! . . .«
Ilyen beszédet, kedvesem,
ha hallasz, jó fűtött helyen,
míg künn a bosszús szél sikolt,
tudd, hogy szép a veszedelem
s a legszebb, hogyha v o l t.

És megmondhatja
alkotva él, fúr és
hajóját, házát építi
tervez, vagy éppe
hogy milyen szívn
S ő sem bolond.
»Kezem alatt ez
vagy szép gép les
dallam — s ha mé
látsz a gyümölcsb
hogy milyen lesz é
viszem, s már lab
pedig nincs kész
de az egészet láto
s az lesz, amire
azzá teszem, s ho
nem engedem! . . .
Ilyen beszédet, k
ha mond, ki izza
s örül, te annyit
hogy szép a mű,
a legszebb, hogyh

Mészöly Géza, festőművész (1844–1887).

Szinyei Merse Anna: Realizmus és az új természetszemlélet kibontakozása a XIX. sz.-i magyar festészetben.

1 Mészöly Géza: Faluvége, olaj, vászon, 40 × 78 cm, 1875

A Magyar Nemzeti Galéria műhelyéből.

Művészet, 1987. március 52-old.

veget a k
gadja ug
dinamizm
de festői al
e fogékonya
itektonikus el
ebben, mintasz
a Galli anarchist
metés zionista periódust
viseli apok kus fény- és mozg
fektusaival. A Párizsban élő Severi
hetsége elsősorban dekoratív term
tű. Geometrikus színsíkokból építi f
peit, textilszerűvé ötvözve *Matisse*
vészetének és a kubizmusnak tanul
it. Tánc- és mulatójelenetei renc
mozgalmas forma- és alakszövevér
kel az absztrakt expresszionizmus
és foltkavargását előlegezik.

A figurativitás és absztrakció egye
lyát megőrző társaihoz képest
(1871–1958) a futurizmus fejlődés
egy másik lehetőségét képviseli. A
gásfázisok leíró jellegű bemutatá
indul ki, s végül eljut a teljes absztra
hoz. Robogó autót ábrázoló sorozat

Mészöly Gózsa
festőművész

- És másutt mit láthatunk még? Térjünk vissza a Balaton partjára?

- Tihanyban, a Tihanyi Apátság nagyon intim hatásu kis cellá iban, szobáiban, egy válogatást mutatunk most be, a Balatoni képtár cimen ismert anyagból, amely tulajdonképpen a Keszthelyi Muzeumban látható, de most nyáron, és egész okbóberben is végig a tihanyi muzeum termeiben találhatják, Mészölytől Egryig, talán ezt a cimet adhatnánk ennek az alig 40 képből álló kis tárlatnak. Ahogyan a Balaton első poétája a tónak, Pálóczi HOrvát Ádám, a tónak a kedves büszka Magyar tenger nevet adta, ugyanugy a művészeink is még először a multszázadi rajzolók, metszetkészitők, talán éppen utazgató festők, Austriából vándorolt festőket ragadta meg a Balatonnak változatos tájának változatos szépsége.

1976. okt. 3. Kossuth S.55 /11/ V Gné
~~Művészeti~~ Magazin
Kulturális

De leginkább talán azért a romantikus hangulatu, romantikus lendületü tájfestőinket, elsősorban Molnár József, Teleki Károly, Ligeti Antalnak a müveit mutatjuk be az első teremben, majd pedig soronkövetkeznek a plenerfestészetnek a korai ábrázolásai, Mészöly Gézának egypár, tényleg olyan tájképe, a-elyek a Balatonnak réjtett szépségeit tárják fel, a nagyobb méretü képei közül sajnos éppen a terem kicsisége miatt egyet tudtunk kiállitani, a Balaton az akarattyai partokkal, de a kisebb gyöngyszemek közül hát sokat láthat a közönség. ~~Nyáron~~ Nyáron Keszthelyen a Balatoni nyári tárlat festészei anyagát láthatta a közönség, ez a kiállitás szeptember végén bezárult, és majd novemberben ujból megrendezzük ott majd a Balaton képtár anyagát a földszint összes termeiben.

- - - -

MÉSZÖLY Géza

1888

14. jan. 5. Bauer Konstantin képet kinál megvételre. Nem kell

17. jan. 4. Adamovich Pál 2 képet kinál megvételre. Nem kell

22. 1887. dec. 23. Képek vásárlása 8170 fton.

44. jan. 4. „Egyedül". Verhas Jan festménye 1250 frton megvéve.

47. jan. 29. Szerz. Elhunyt Mészöly Géza tájfestész 2 képe 350 frton kapható. 106.

51. jan. 22. Moser Ferenc 4200 fton kinál egy képet. Nem kell.

M. ÉRT. 1991. 1/2.

925, 926, 927, 928, 929
, 1942, 1997

, 1114, 1121, 1241, 1345, 1354, 1372, 1392,
483, 1493, 1511, 1532, 1589, 1595, 1612,
666, 1667, 1680, 1691, 1697, 1698, 1699,
769, 1778, 1811, 1824, 1834, 1836, 1877,
2035, 2058, 2060, 2102, 2119, 2125,
2186, 2230, 2285, 2309, 2323, 2336,

MÉSZÖLY GÉZA

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 NOV 2.

BUDAPESTER RUNDSCHAU

1021

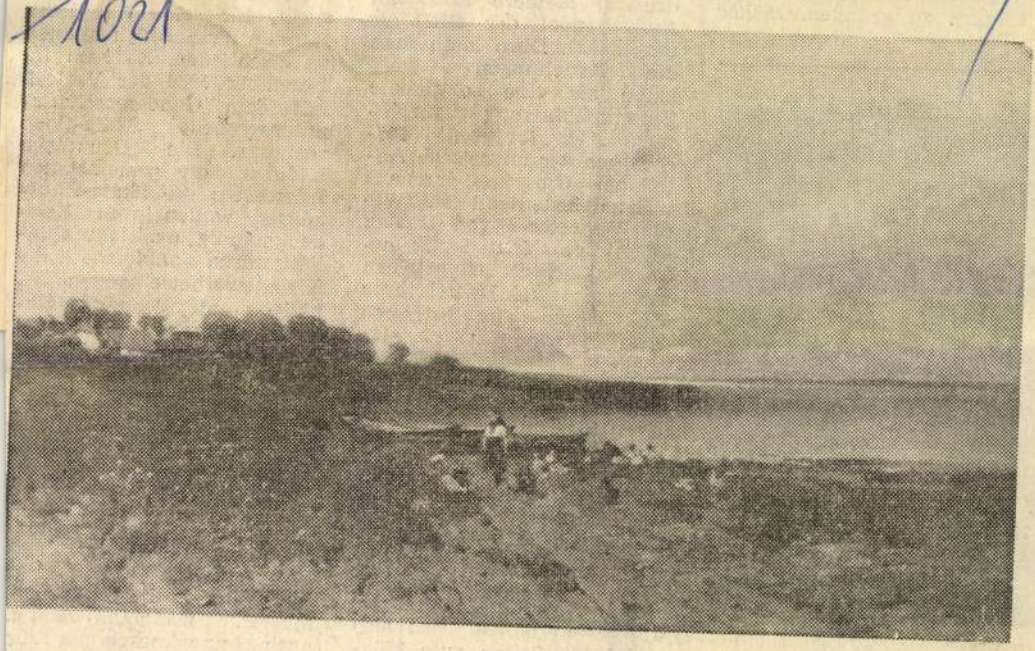

DER BALATON BEI SZÁNTÓD (Öl auf Leinwand, 1882—83), **eins der bekanntesten Plein-air-Werke von GÉZA MÉSZÖLY** (1844—1887), **entstanden in Paris.**

Formen von Gemeinschafts-
unternehmen mit Sitz in
Ungarn zu gründen. Bisher

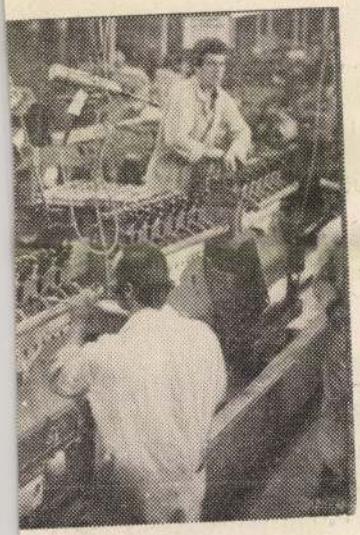

Labor-Instrumentenindustrie lie-
Artikel in die BRD

Wirtschaft
selbstverstä
deutend k
Außenhand
umgekehrt.
die Bezie
kaum als
Zusammenf
fachen. Es
men, wo de
teil am U
nicht unbe
die Vertret
Ministerprä
klärten: S
mehr als z
Erzeugnisse
für das Aus
eng mit ihrer Existenz ver-
knüpft. Darüber hinaus sieht
sich die westdeutsche
Wirtschaft in der gegenwär-
tigen Lage gezwungen, alle
sich nur bietenden Mög-
lichkeiten am Schopf zu
packen. Das liegt in ihrem
Interesse, und die Wirt-
schaftskreise der BRD ha-
ben die Situation eindeutig
erfaßt. Am Treffpunkt der
Interessen bieten sich also
für beide Seiten gute Mög-
lichkeiten.

T. E.

und einen Absatzmarkt. So
wurde ein gemeinsames Bü-
ro eröffnet, das KIOSZ-
Skála Ankauf- und Ver-
kaufsbüro, kurz: Manual-
coop.

Der Auftraggeber Skála
bestellt in erster Linie
Spielzeug, Wohnungsaus-
stattungs- und Bekleidungs-
artikel. Dafür stellt es das
Material, die Schnitt-
muster, wenn notwendig,
auch Importmaschinen zur
Verfügung.

Eine gute Idee, doch war

Egyik kedves tartózkodási helyén, Székesfehérváron volt az első gyűjteményes kiállítása 1951. december 9-én. A székesfehérvári megnyitó után néhány évvel Balatonvilágoson leleplezték Mészöly Géza emlékművét. Legújabban pedig Sárbogárdon iskolát, Székesfehérváron egy képzőművészeti kiállítótermet neveztek el róla. 1988-tól a balatonvilágosi parti részen a tiszta vizű forrást permi vöröskőből kiépítették és Mészöly Géza-forrásnak nevezik.

Vargha László Attila

Emléktábla Péczeli József tiszteletére

1989. december 9-én új emléktáblával gazdagodott Putnok városa. „A Gömöri Múzeum felkérésére a putnoki református templom falára *Budahelyi Tibor* szobrászművész (...) készített Péczeli József-emléktáblát. (Anyaga: rézlemez és bronz, mérete: 80 x 54 cm.) A Képző- és Iparművészeti Lektorátus a mű elhelyezésével egyetért. Az épület arányaival harmonizáló emléktábla korrekt módon valósult meg, a portré korhű, szépen mintázott."[1]

Péczeli József 1750-ben született Putnokon. Apja, Péczeli Imre 1747–1756 közötti időszakban volt református lelkész ebben a kisvárosban.[2] Apja halála után édesanyjával Szikszóra költözött. Iskoláit a neves debreceni református kollégiumban végezte, majd a kor igényeinek és hagyományainak megfelelően németországi, hollandiai és svájci egyetemeken folytatta tanulmányát. A kitűnő képességű fiatalembert pártfogói próbálták marasztalni, de ő szülőhazájának akart szolgálni. Debreceni tanárai ajánlására a komáromi református eklézsia hívta őt lelkésznek, mely felkérésnek örömmel tett eleget. 1783. október 5-én foglalta el hivatalát. Először is az egyházi ügyeket hozta rendbe. Egyházi teendőit maradéktalanul ellátta, s ami ideje és energiája maradt, azt a magyar nyelv és irodalom ápolásának, fejlesztésének szentelte.[3] II. József 1784-ben kiadott nyelvrendelete nyomán indultak meg Magyarországon azok a nyelvápoló mozgalmak és nyelvújító törekvések, aminek csúcsát Kazinczy neve fémjelzi. A kor neves irodalmi egyéniségei fordításokkal és önálló alkotásokkal igyekeztek bizonyítani a magyar nyelv alkalmasságát az élet minden területén. Péczeli József is e törekvések egyik szószólója volt.

Irodalmi munkássága három területen bontakozott ki. Önálló alkotásai közül említést érdemelnek versei, prédikációi, de mindenekfölött meséi. Szervezőmunkája mellett legjelentősebb irodalmi tette a *Haszonnal mulattató mesék* megírása és megjelentetése (1788). Az ezópusi és La Fontaine-i fabulák magyarítása és átköltése, eredeti részletekkel való kiegészítése nemcsak a magyar költői mese történetében játszik fontos szerepet (indítást adva későbbi költői megformálásoknak, pl. a „farkas, kutya" ellentétpárral, melyet Virág Benedek, s később Petőfi Sándor is feldolgozott), hanem politikai mondanivalót is tartogatott kora számára: dicsérte a szabadságot, a dicső magyar múltat, hirdette a felvilágosodás eszméit.[4] Az önálló irodalmi alkotások mellett, illetve részben azokkal összefonódva, rendkívül jelentős az irodalom másik területén végzett munkálkodása. Az őt követő nemzedékre nagy hatással voltak főleg az angol és francia irodalomból vett fordításai. Leginkább Voltaire gyakorolt rá mély hatást, több művét is lefordította és megjelentette magyar nyelven. Munkálkodása nyomán nem a mai értelemben vett fordítások születtek, a kor szellemének megfelelően inkább átdolgozásról beszélhetünk. Célja ezzel is az volt, hogy bizonyítsa: a magyar nyelv eléggé hajlékony, s alkalmas jelentős világirodalmi alkotások tolmácsolására. Az önálló irodalmi alkotások és a világirodalom remekeinek tolmácsolása mellett munkássága leginkább irodalomszervező tevékenységében bontakozott ki. Ráday Gedeon főúri irodalompártolása mellett ő a polgári jellegű irodalomszervezés feladatait látta el.[5] Maga köré gyűjtötte a Komárom és környéke felvilágosult polgárait, s megszervezte a Komáromi Tudós Társaságot. Péczeli felvilágosult nézeteire jellemző, hogy a felekezeti hovatartozás nem szabott gátat a társaságban való ténykedésnek. Tagjai között volt ügyvéd, költő, író, műfordító, jezsuita pap, evangélikus és református lelkész, Ferenc-rendi, majd ciszterci szerzetes, orvos.[6] E szellemi csoportosulás fő célja a magyar nyelv és irodalom ápolása volt. Ennek érdekében kiadtak számos könyvet, s ami a legfőbb, 1789-ben megindították a Mindenes Gyűjtemény címet viselő ismeretterjesztő folyóiratot. Az eleinte hetente két alkalommal megjelenő periodika a hasznos ismeretek terjesztését, az olvasás népszerűsítését akarta szolgálni. Olvasói körében számított az asszonyok és lányok megjelenésé-

[1] Részlet a Képző- és Iparművészeti Lektorátus 1989. december 22-én keltezett állásfoglalásából.
[2] *Balogh Béla:* Putnok mezőváros múltja, s újabb kora 1881-ig. Rimaszombat, 1894. 150. old.
[3] *Tapolcainé Sáray Szabó Éva:* A Mindenes Gyűjtemény és megjelenésének körülményei. In.: A Mindenes Gyűjtemény repertóriuma 1789–1792. Budapest–Tatabánya, 1979. 11. old.
[4] *Mezei Márta–Pándi Pál:* A felvilágosodás jelentkezése a költészetben. In.: *Pándi Pál* szerk.: A magyar irodalom története. 3. kötet. Bp. é. n. 72. old.
[5] Uo. 67. old.
[6] *Tapolczainé:* I. m. 12–13. old.
[7] Részlet *Zimonyi Zoltán* emléktáblát leleplező ünnepi beszédéből.

MÉSZÖLY GÉZA festő
HONISMERET, XVIII.évf. 2/3.sz.1990.

Emléktábla-avatás Álmosdon

A bihari község emlékhelyei – az álmosdi csata színhelye, Kölcsey Emlékház – 1989. december 15-én újabbal gyarapodtak. Az 1860-ban alapított óvoda falán leleplezték Szabó Endre emléktábláját. Az emlékhelyavatás ötlete a község vezetőit dicséri, akik figyelembe vették a lakosság kezdeményezését.

Ki volt Szabó Endre? 1868 és 1870 között a falu óvodájának „vezérlője", vagyis egy személyben vezető, beosztott, mindenes. Az örök nevelő mintaképe, aki Álmosdról is hatást tudott gyakorolni a hagyományos óvodai élet megváltoztatása érdekében szinte az egész ország óvodai nevelőire.

Álmosdon írott egyik könyvével a kor legismertebb német óvodapedagógusát, Fröbelt népszerűsítette hazánkban. A másik ugyanitt készült munkájával pedig a mai környezetismeret tárgy elődjének tanítását kívánta megkönnyíteni, ugyancsak Fröbel szellemében.

Emellett volt ideje arra is, hogy megindítsa az első rendszeresen megjelenő óvodai szaklapot, mely csak két évvel követte a Néptanítók Lapját. Az Alapnevelők és Szülők Lapja merész vállalkozás volt akkor, amikor még alig több mint száz óvoda volt hazánkban. Szervezőképessége révén azonban elegendő előfizetőt szerzett. Lapját a kor legjobb szakírói támogatták: Komjáthy György, Drucker József, Kobány Mihály, Fodor Lajos.

Álmosd Szabó Endre által az országos érdeklődés középpontjába került. A lap hasábjain bátran felemelte a szavát az óvodai nevelők érdekeiért. Vázlatokkal, módszertani, lélektudományi írásokkal segítette őket mindennapi munkájukban. Önálló rovatban népszerűsítette a gyermeki öntevékenységre és a játékra alapozott fröbeli gondolatokat.

1870 szeptemberétől nem véletlenül hívták meg tehát a pesti Óvónőképző igazgatójának. Itt is folytatta az Álmosdon kezdett lap szerkesztését. Fontos megbízatást kapott az Országos Egyesületben. 1872-től a Kolozsvári Fröbel Egylet óvónőképzőjét vezette. 1878-tól a rimaszombati ipariskola igazgatója lett. Közben 14 szakkönyve és több száz tanulmánya, cikke jelent meg. Ezek közül kiemelkedik a három kiadást megért, kézimunka-oktatást népszerűsítő műve. Ezzel mintegy három évtizeddel megelőzte a kézimunka-oktatás tantervbe való beiktatását.

Mindezek alapján úgy véljük joggal lehet a mai pedagógusgenerációk mintaképe. Méltán örülhetünk hát, hogy szülőfaluja, a Nógrád megyei Nagyoroszi után most már Álmosd is emléktáblával örökítette meg munkásságát.

Dr. Varga Gábor

Mészöly Géza emlékek

Mészöly Géza 1844. május 18-án, a Fejér megyei Sárbogárdon született, középbirtokos nemesi, kálvinista családban. Sárbogárdon a Mészölyöknek több helyen is volt nemesi kúriájuk. Azt, amelyikben a festő született, sajnos már lebontották. De ma is áll a volt Úri utcában (ma Tompa Mihály utca) egy dór oszlopos, klasszicista stílusú kicsi Mészöly-kúria. Anyai ágon a Tiszántúlhoz is kapcsolódik: iskolai egy részét Hajdúszoboszlón kezdte, majd két év jogakadémiát végzett Debrecenben. Szülei jogásznak adták, mert apja, törvényszéki bíró lévén, fiát is ennek szerette volna tudni, de ő vágya szerint mást választott és festőművész lett.

Székesfehérváron is időzött és később festőként ezeken az útvonalakon járt, főleg Balatonvilágosig, ahol ma permi vörös homokkőbe ágyazott tábla-reliefje van, a róla elnevezett Mészöly Géza sétányon. Ez fent van a Magasparton az állomás feletti szintben, ahonnan szép kilátás nyílik a Balaton vizére.

Bogárdi Mészöly Gyulának – akivel a festő közeli rokonságban volt – Balatonbozsokon volt birtoka és kúriája. Így sok nyarat töltött Bozsokon, az Enyinghez csatolt kis településen. Innen ugyanis könnyebben eljutott a közeli balatonaligai, -világosi nádasos tópartra. Itt kereste a balatoni témákat. Az a történet maradt fenn a családban, hogy Bozsokon lévő Mészöly gyerekek sokan voltak és csacsifogatuk is volt. Mészöly Géza ezzel a csacsifogattal szinte mindennap lement a Balatonhoz. A legidősebb gyerek fogta a gyeplőt, a többi Mészöly gyerek fent a kocsiban ült Mészöly Gézával együtt, felpakolva a festőállvánnyal és vásznakkal. Amíg a gyerekek a sekély vizű part homokos talaján ficánkoltak, addig a festő mélyrehatóan és hűségesen tanulmányozta a Balaton színváltozásait.

Nevével kapcsolatban azonnal felmerül a Balatoni halásztanya, a Balatoni részlet, a Fürdőház vagy a Balaton című kép. Nagy festménye alig van ezeken kívül, általában kisméretű képeket festett, úgynevezett „kabinetméretek"-et. Mészöly Géza halk szavú, csendes egyéniség volt, éppen úgy nem hivalkodott semmivel, mint ahogy a képeinek méreteivel sem. Színei sem hivalkodóak. Ő bizonyította először, hogy a nagy témák, a csillogó akadémikus kellékek nem feltétlenül szükséges velejárói a művész nagyságának. Mészöly Géza később a Balaton más tájait is megfestette.

Hangfogó nélkül

Kék Madár, Liget, Forrás...

... valamint *Fecskepalota* és *japán búbos ibisz* – s ez még nem minden. De mielőtt folytatnám a különleges névsort, hadd nyugtassak meg mindenkit: ez itt valóban a zenekritika helye! A cím pedig nem egyéb, mint ötletszerű válogatás az elmúlt hét s az előttünk álló napok jelentős művészi eseményeiből. Valamennyit muzsikusok iniciálják; ők a felsorolásban jelzett koncertek, fesztiválok, darabok és akciók főszereplői vagy elmaradhatatlan közreműködői. Nemcsak mint zenészek, hanem mint érző, gondolkodó, önmagukért és másokért felelős emberek.

Itt van például *Lakatos György* fagottművész és az általa életre hívott *Kék Madár Alapítvány*, mely három éves fennállása alatt a kalocsai kórház gyermekosztályának és a város kulturális életének egyaránt felbecsülhetetlen szolgálatokat tett. A fiatal muzsikus egyszerűen nem ismer lehetetlent: a zeneirodalom remekműveit kínálja a művészeti programokban korántsem dúskáló alföldi városnak, s a legjobbak előadásában! Az idei *Kék Madár Fesztiválon* (június 10–12.) Kalocsán vendégeskedik a *Liszt Ferenc Kamarazenekar*, a *Magyar Állami Operaház Zenekara és Balettegyüttese*, *Vukán György* és *Eszenyi Enikő*, s a *Pandora Galéria* tárlata (*Záborszky, Nádler, Kiss-Tóth, Soós, Gábor, Klimó* alkotásaival). Meg *Stefano Pellegrino*, a zárókoncerten megszólaló *Verdi-Requiem* karmestere...

Ma egy hete viszont az Arany J nos Színházban megismerhetik a *kapolcsi színjátszókört*, mert ogy *Márta István* és barátai a *Kapolcsi Művészeti Napokkal*, a *Völgyfutár* címet viselő lapjukkal, egész szeretnivaló megszállottságukkal felébresztették a 480 lelket számláló falu önbizalmát, eltemetett ambícióit is. Az ifjú színjátszók (gimnazisták, szakmunkások, munkanélküliek) *Illyés Gyula* egyfelvonásosának (*Tűvétevők*) kedvesen üde, pergő ritmus előadásával sokunk lelkét vették meg. Személyes sikerükkel, úgy vélem, jelentősen gazdagodott egy Márta István nevű tehetséges zenész alkotói életműve.

Hallottak már a *Fecskepalotáról?* Gánton épül, fogyatékos gyermekeknek, hogy ők is nyaralhassanak valahol, gondozóikkal, szüleikkel együtt. A berendezéshez szükséges utolsó tételt, 300 ezer forintot az *Erkel Ferenc Kamarazenekar* szeretné holnapi koncertje bevételéből fedezni (helyszín: a Kulturinnov Corvin-terme, Szentháromság tér 6.); a Régi Zeneakadémián (Vörösmarty u. 35.) ugyanaznap a *Tomkins Énekegyüttes* a béna gyermekeket talpra állító *Dévény Anna Alapítvány* javára ad hangversenyt. Pünkösd hétfőn szívem szerint megint csak egyszerre két helyen lennék: a *Liget* zenés könyvpremierjén, ahol *Györe Balázs, Horgas Béla, Poszler György* és *Szepesi Attila* egy-egy új kötetének üdvözléséhez asszisztál a *Forrás Kamarazenei Műhely* (Virányosi Közösségi Ház, 6 h), és a világhírű japán *Gunma Szimfonikus Zenekar* első budapesti fellépésén (BKK, fél 8). A műsor magyarországi bemutatóval indul: a *Gyászének Toki emlékére (Takashi Yoshimatsun műve) a kihalóban lévő szép madár, a búbos íbisz sírását idézi hangban, vergődő szárnycsapásait a játékosok térbeli elhelyezésével... Ez a memento és a sztárhegedűs Asako Urushihara* viszontlátásának esélye (a csodagyermekből lett ünnepelt csillag Stradivárián most *Bartók* 2. hegedűversenye szólal meg!) ritka művészi élménnyel kecsegtet.

Kerényi Mária

Tájak, finom lírával

150 éve született Mészöly Géza

Mivel másfél évszázada született mesterünk piktúrája – azon túl, hogy „a hazai tájképfestészet finom hangú képviselője"-ként írta be nevét 19. századi művészettörténetünkbe – egyúttal az európai fejlődés áramkörébe is bekapcsolódott, feltétlen szükséges művészi rangjának forrásaira rámutatnom. E forrás elsősorban francia indíttatású, s részese annak a felfokozott érdeklődésnek, amely nagyjából a múlt század első harmadában fordította a festők figyelmét a romantika izzó történelmi levegőjétől a harmóniát s nyugalmat árasztó törekvések felé. Azt minden valamirevaló művész felismerte: váltani, változtatni kell stílust és tematikát, de hogy ez mi is legyen, azt a felismerés követői sem tudhatták az adott pillanatban, mivel stílusirányzatokat és témaorientációt előre kiagyalni nem lehet, sosem lehetett, mivel a művészetek arculatának kívánatos átalakulása, újszerű változása, az a bizonyos *valami más* megjelenése mindenkor az objektív gazdasági-társadalmi progresszió vagy időszakos recesszió – rejtett! – függvénye. Csak amikor az európai forradalmak lezajlottak és elcsitultak, majd a természetkutatás került a tudomány fókuszába, akkor válthatott a művészet is, amely feltárta az alkotók előtt eleddig ismeretlen arcát, s a nyers valóságábrázolástól eljutott – realista alapját megőrizve – a művészi megismerés nemes panteizmusa meg a felsőbbrendű transzcendencia lírai ihletésű művi megjelenítéséig.

A *barbizoni iskola* létrejötte lett – előbb véletlenül, majd meghatározó erővel – az a művészetformáló tényező, mely a korszak tudományos-etikai-esztétikai arculatát kijelölte s a magyar festészetre is kedvezően hatott. Nézzük, kik is voltak a barbizoni festők, s mit akartak! Természetesen az alapítók mind franciák, akik az 1930-at követő években Barbizon községben telepedtek le, elmenekülve Párizs parvenü társadalma, zajos civilizációja, lelketlen épülethalmazai elől. Fő ihletőjük a fontenebleau-i erdő, annak környező vidéke és népe lett. Példaképeknek egyrészt a holland, másrészt az angol tájképfestőket – a két *Ruisdael (Solomon és Jacob), M. Hobbema,* illetve *J. Constable* és *R. P. Ronington* – tekintették, akik a szabad tájat a maguk természetes hangulatában, bensőséges érzülettel és nem heroikussá alakítva ábrázolták. Tőlük ered a szakmai és általános szóhasználatban egyaránt polgárjogot nyert „paysage intime" (ejtsd: pajszázs intim), megközelítően pontos fordításban a „bensőséges tájképfestés" elnevezés. Valóságlátásuk fordulópontot hozott a természetábrázolás gyakorlatába. Lényegét tekintve a holland realista tájképfestés és az impresszionizmus közötti átmenetet képviselték. Már csak egy lépés választotta el őket a plein air (e.: plen er) problémafelvetésig. A barbizoni iskola pionírjai *C. Corot, Th. Rousseau, Ch. F. Daubigni, N. Diaz, J. Dupré, C. J. F. Millet, C. Trayon* stb. voltak. E közösségben tett szert hírnévre a magyar *Paál László* is – és bárha tételes követés meg csoportba tartozás nélkül is, de egyféle barbizoni reminiszcencia hatotta át *Mészöly Géza* műveinek legjavát. Igazán közel mégis *Corot* lírai realizmusa, finom gyöngyház tónusai és preimpresszionizmusa állt hozzá.

Az iménti történeti és esztétikai tisztázás után bízvást könnyű elfogadni, hogy a Sárbogárdon, 1844. május 18-án született *Mészöly Géza* a hazai „paysage intime" finom hangú, avatott ecsetű képviselője. Szülői befolyásra előbb jogászi végzettséget szerzett, de már egyetemistaként másolta *id. Markó Károly, Telepy Károly, Ligeti Antal* tájképeit és régi mesterek műveit. Mint annyi tehetséges fiatalt – köztük Munkácsyt is –, Ligeti biztatta a festőpályára, kiegészítve a tőle telhető egyéb segítséggel. 1869–71-ig tanul a bécsi akadémián *A. Zimmermann* növendékeként. A Képzőművészeti Társulat 1870-es kiállításán mutatja be első műveit: *Hintersee, Romsau patak.* 1872–77 között felváltva él Münchenben és Budapesten, s megrendelésekben sehol nincs hiánya. 1882–83-ban Párizsba látogat, amely által teljesen kialakul festői előadásmódjának minden jellegzetessége.

Itthon előbb az Alföld és a Tiszatáj kínál számára festői témákat: *Faluvége, Tanya, Tiszapart* stb. Majd a Dunántúl, s főleg a Balaton ekkor még tiszta világa és környéke ihletik képeit: *Balatoni halásztanya, Homokos part* stb. Miként fentebb említett kedvelt – és másolt – pályatársai, ő is szinte kizárólag tájképfestőnek minősül, aki hamisítatlanul tudta kifejezni a magyar táj sajátos hangulatát, karakterét. Finom lírával telített tájainak szereplői magyar parasztfigurák, tiszai és balatoni halászok – természetesen staffázsként elhelyezve az egyes kompozíciókon belül. Néhány portréja – *Önarckép, Anyám* – csak melléktermékeknek tekinthető életművén belül, s *csendéletei* szintúgy. Mély érzelmiségű, lírai alkatú művész volt, hiánytalan festőtechnikai felkészültséggel. Festői előadásmódja, könnyed ecsetkezelése az impresszionistákéhoz közelített. Inkább a színek finomsága jellemzi képeit, s bár a fényfestés kimunkálása is izgatta, a plein air festői gyakorlatnak csak a határáig jutott el. Gyöngyházas páratelítettsége, vibráló levegőatmoszférája sokszor *Corot* oldott képfelületeihez közelít. Nem véletlen, hogy 1887. november 11-én, Jobbágyiban beállt halála után az „élelmes" műkereskedelem több képét Corot-ként adta el Amerikában. Ez az etikátlan képkereskedői fogás ugyanakkor Mészöly Géza kvalitásait is igazolja. Tanított is: a Női Festőiskola igazgató tanára volt 1885-től haláláig, amely után *Deák Ébner Lajos* vette át a tanoda vezetését. Az általa teremtett festői stílust *Spányi Béla* képviselte később, de a folytonosság biztosításához – természetesen – önálló látásmódját és kézjegyét is hozzáadta.

Ecsery Elemér

Kőhíd, 1872. körül

Ab Ovóék és a tájékoztatás

Könyvünnep, kis hibával

Könyvek között ünnepelte új, könyvhétre szánt könyveit az AB OVO Kiadó. A Szabó Ervin Könyvtár olvasóterme zsúfolásig telt érdeklődőkkel; száznál is többen élvezték a show-t, amelyben könyvekről is szó esett... *Vámos Miklós* elöljáróban két „évforduló" mellé helyezte az alkalmat. Két éve alakult meg a kiadó, de „a háborús évek duplán számítanak", tette hozzá; s ő maga huszonöt esztendeje író. „De ezek az évek triplán.." – ismételte a poént, s azon már csak a hallgató tűnődhetett: az utolsó kettő ezek szerint megötszöröződik... „Minden részvétnyilvánítást köszönettel fogadok" – zárult az évfordulók köre, s a kiadó egyre bővülő stábjára utalva még megtudtuk: – „Egyre inkább mozgalom, s nem csupán könyvkiadó az AB OVO."

Az érkezők kézzel számozott, környezetbarát papírból készült jegyzettömböt kaptak. A szám egyben tombolarészvételre jogosított; *Zwack Péter* húzta ki azon szerencsések nevét a cilinderből, akik megkaphatták a kiadó új könyveiből álló csomagot, valamint kabalaállatkájukat, a kakadut; a *sajtótájékoztatóra* készültek közül. Könyvhöz juthattak még azok, akik meghallgatva *Mácsai Pált*, kitalálták: melyik újdonságból származik a felolvasott néhány mondat.

A szerencsés nyertesek közt *Szegvári Katalin* számát is kihúzták. Mindannyiunk szerencséjére. Így neki módja nyílt, igaz, meglepve ezzel *Vámos Miklóst*, kérdezni is. Utalva arra, hogy a *Stúdió '94* is bemutatja az eseményt, megtudakolta: ezek szerint nincs tovább média-íróbojkott? *„Sohasem volt"* – válaszolt kapásból az író. – *„Mi csak műveinket tiltottuk le; magunk bármikor szívesen nyilatkoztunk volna a médiában. Az akció egyébként már régen önmaga ellen fordult, kicsit komikussá válna a hátralévő két hónap formalitásáig folytatni..."* Megtudtuk még, hogy a jelen lévő írók néhánya eleve nem is csatlakozott a bojkotthoz. Valószínűleg ez a harmadik ok, amiért valóban történelmi volt ez a sajtótájékoztató. Jelzés hangzott el: kezdhetünk már a legleglegközelibb múltra is másként emlékezni. Ha *akármit is* akarunk.

A sorshúzás után elhangzott az invitálás: vajas kenyér, limonádé, illetve, ha valami újságíróféle könyvet is szeretne, a büféasztal mögül kérhet. De nincs sok... Tumultuózus jelenet következett. Recenzensek és kritikusok taposták egymást egy fél négyzetméteres helyen; írókat és címeket kiabálva, mert azt kaptak csak, amit kértek. Amire emlékeztek. Sokan viszont el is kerülték a tömeget, tudomásul véve: a kiadó többet ad a szórakoztatásra s szórakozásra, a show-ra, mint a tájékoztatásra. A módszer mintha azt sugallta volna: a *sajtótájékoztató* célja nem a könyvekről szóló előzetes tartalmi ismertetések szorgalmazása. Csupán a *stáb*, s nem a *termék* mutogatása.

Ne csapjunk hát mi sem egy számukra esetleg kényelmetlen reklámot. Az AB OVO könyvheti szerzői: *Spiró György, Kertész Ákos, Tardos Tibor, Amos Oz, Thomas Bernhard, Kapecz Zsuzsa, Bródy János, Vámos Miklós, Charles M. Schulz, Szilágyi Andor.* Ha többre is kíváncsiak, húzzanak a könyvesboltokba. Tisztelt Olvasók.

T. O. J.

Határfolyam

Csontos János versei

A Kráter Műhely Egyesület, amely a napokban tartott bemutatót a Rátkay Márton Klubban, azon ritka kiadók közé tartozik, amelyek szisztematikusan friss erőket tárnak föl, új neveket támogatnak, a szónak köznapi értelmében is fiatal alkotók műveit jelentetik meg. A Fekete-Piros Füzetekben például *Krausz Tivadar, Pálfi Ágnes, Erdei János* köteteit olvashattuk, a könyvheti kínálatukban szerepel *Csontos János* Határfolyam című verseskönyve. Egy interjú, egy novellaskötet mellett e könyv harmadik a verseskötetek sorában (Menekült iratok, Szabadulási mutatvány).

A Határfolyamról úgy vall önbemutatásában: ez a kötet visszalépés a hagyományos kifejezésmódokhoz. Szerencsére ennél jóval többről van szó, hiszen például a Harmincegy a négyzeten (tömény tankák) című költeménye újszerű csoportosításban vonultat föl „pointilista" eszközöket, zabolázott formavilágban. Hatalmas lélegzetű versmondatok összessége e mű, amelyeket apró képegységekre tagol. Egyszerre szabályos és szabálytalan a verseskönyv egészében is. Klasszikus, villoni mértékkel mérten is példás balladákat telít napjainkhoz szóló üzenettel, egyszerre fennkölt és köznapi a versek tónusa.

Egyik jellemzője Csontos költészetének, hogy úgy tud vulgáris is lenni, hogy soha nem alpári. „Lombunk lehullt. Az éjszaka / ránk zuhant megszálló sereg, / áthat a rothadás szaga / érzékeinket rontva meg." Mégsem mondanám rezignáltnak, erre rácáfolnának a Mellékes szonettek, amelyekben intenzív fogékonyság mutatkozik meg mind a groteszk hangvétel, mind a pikareszk iránt, de kiválóan érzékelteti egy focimeccs hangulatát is: „Ordítson, ahogy kifér a száján. / S elfelejti majd, hogy nincs a pályán" (Meccsszonett). Csontos János fanyar, keserű, kiábrándult, bizakodó, fiatalos, koravén ember és író – azaz: mapjainkban élő, tehetséges fiatal magyar alkotó és gondolkodó.

(pósa)

Budapesti cigánykonferencia

Világkiállítási Romexpo

Megrendezik második alkalommal a *Nemzetközi Cigány Néprajzi, Történeti, Nyelvészeti és Kulturális Konferenciát* május 17–22. között. E kétnapos tanácskozás a cigányság szervezett részvételét kívánja elősegíteni az 1996-os magyarországi expón. A konferencia középpontjában álló *Romexpo-terv a cigányság nemzetközi önfelmutatásának történelmi esélye a világkiállításon. A tavaly márciusban kezdődött budapesti konferencia–sorozat célja, hogy a cigányság megmutathassa ősi hagyományait, kulturális eredményeit. Az első találkozón Barsiné Pataky Etelka* kiemelte, a Romexpo azért is kaphat különös hangsúlyt, mert első ízben hazánkban nyílik módja e nagyszámú, komoly kultúrával rendelkező etnikumnak, hogy megmutassa magát a világnak. E célból alakult meg 1993-ban a *Nemzetközi Romexpo Kollégium.*

Tegnap ismét összeültek a nemzetközi szakemberek – 16 országból összesen negyvenen érkeztek –, hogy ötven magyar kollegájukkal több szekcióban tárgyaljanak főként a cigány lapok helyzetéről, az ősi mesterségek feltámasztásának lehetséges módozatairól, a kisebbségi törvényről és a megoldásra váró társadalmi feladatokról. A szervezők remélik, előkészítő munkájuk nyomán közelebb kerülnek egymáshoz a nemzetiségek, hiszen főként ez a célja a Romexpo-nak. A konferenciát *Mádl Ferenc* nyitotta meg, aki egyben fővédnöke is a rendezvénynek, s beszédében hangsúlyozta: az etnikum önálló részvétele a világkiállításon nagy mértékben elősegíti, hogy a cigány folklór és művészet helyet kapjon a magyar kulturában. Az expón hat cigány pavilonba várják majd az érdeklődőket, ahol képzőművészeti programok, filmfesztivál, irodalmi és zenei szimpózium lesz. A konferencián megemlékeznek a Roma Holocaust Nemzetközi Napjáról, május 20-án.

(v. s. cs.)

ÁLLÁSPONT

A rettegés koalíciója

Marcin Król a baloldali lengyel kormányról

Nagy-Britaniában, mint ismeretes, nagyon figyelnek a hanghordozásra. Az alacsonyabb osztályokhoz tartozók, akiknek felvitte az isten a dolgát, igyekeznek a felsőbb osztálybeliekre jellemző oxfordi akcentussal megszólalni. Amikor azonban egy ilyen felkapaszkodott politikus vagy üzletember indulatba jön, menten kibukik belőle gyermekkori környezetének hanghordozása, alkalmasint például a liverpooli akcentus. Nos, nincs ez másképpen a kormányzó lengyel koalíció politikusai esetében sem. Minden erejükkel azon vannak, hogy eltusolják népköztársasági pedigréjüket, és ez időnként egészen jól sikerül is nekik, azonban ha dühbe gurulnak, belőlük is kibújik Liverpool – írja a rangos lengyel hetilap, a Polityka hasábjain Marcin Król eszmetörténész professzor a baloldali lengyel kormánykoalícióról a fenti címmel összeállított elemzésében. Úgy véljük, érdemes részletesen megismerkedni a varsói tudós publicista jó néhány megfontolandó tanulságot hordozó gondolataival, ezért adjuk közre írását.

Legutóbb a sztrájkok alkalmával, amikor *Cimoszewicz* miniszterelnök-helyettes azt mondta, hogy amíg a sztrájkok folynak, nem bocsátkoznak tárgyalásokba, vagyis nem hagyják magukat revolverezni, *Pawlak* kormányfő úgy vélekedett, hogy a nagy sztrájk napján nagyon sok jó is történt, mert rengeteg ember normálisan dolgozott. E nyilatkozatok mindenekelőtt nevetségesek, hiszen tárgyalásokat mégiscsak folytattak a sztrájkok idején, méghozzá sikeres tárgyalásokat, azt a tényt pedig, hogy valaki dolgozik, nem a jó, hanem a normális dolgok kategóriájába illik sorolni. Jellegzetes ez a visszatérés a liverpooli nyelvezethez, amely nem is annyira a múlt terheitől való megszabadulás nehézségeiről tanúskodik (ez egyáltalán nem furcsa), mint inkább arról, hogy annál nehezebb e terhektől megszabadulni, minél kevesebb az ember mondanivalója és ennélfogva a cselekvési készsége is. Meggyőződésem, hgoy *az új-régi koalíciónak semmiféle mondanivalója nincsen, s tenni sem képes semmit.*

Kormányzását üres fecsegéssel és hazudozással kezdte. Ilyen elemekből állt össze ugyanis a miniszterelnök expozéja. Sok minden szerepelt benne arról, hogy milyen hibákat követtek el elődeik, és elhangzott számos ígéret, különösen a tudomány, a művelődés, az oktatás, a kultúra és az egészségügy számára. Nem elég, hogy ezeken a területeken nem csináltak semmit, de még további visszafejlődés is bekövetkezett mind a költségvetési részesedés, mind a struktúrák tekintetében. A művelődésügyi minisztériumban egyelőre csak rengeteg személycsere történt, a kulturális minisztériumban pedig Liverpool teljhatalomra tett szert, amire jó példa *Krzysztof Teodor Toeplitz esete* (Ismert kommunista közíró, aki rövidesen a baloldali kulturális értékeket propagáló folyóiratot indít a minisztérium által adományozott pénzből – *a ford.*). Mindnyájunkat félrevezettek, amikor társadalomcentrikus költségvetést ígértek – aztán kihajították *Borowski* miniszterelnök-helyettest, és a költségvetés maradt úgy, ahogy volt. A hazugság és az üres fecsegés győzedelmeskedik egyébként a közélet csaknem minden területén és minden posztján. A legjobb példa erre a béremelési büntetőadó lehetetlenségig összezagyvált ügye, amelynek során a hazugság már nem az önálló vélemény hiányából fakadóan bevetett, hanem tudatosan és célirányosan alkalmazott eszközzé vált.

Sikertelen visszatérés

Nem vagyok *Cato*, és nagyon is jól tudom, hogy a politikusok mindenütt hazudnak, a politikai hazugságnak azonban számos változatuk van, s az üres beszéd nem is olyan veszélyes, ha valódi politikai tevékenység elkendőzésére szolgál, miközben igyekszik kielégíteni a társadalom frázisok iránti igényét. *A kormányzó koalíció politikusai viszont hazudnak, mellébeszélnek, de tenni nem tesznek semmit.* Érdekes, hogy néhány kiválónak tartott vagy bizonyára valóban kiváló emberük az utóbbi időben lakatot tett a szájára. Úgy látszik, hogy már annyit tudnak, hogy nem tudnak semmit sem.

Hogyan lehet ez? Miért, hogy a „munkás–paraszt szövetség" sekélyes volta ilyen hamar lelepleződött? Miért tudható már ma, hogy visszatérésük egyáltalán nem sikerült, s bár a koalíció még egy ideig minden bizonnyal hatalmon marad, kétségtelen, hogy tagjai hattyúdalukat éneklik.

Immár tisztában vagyunk vele, hogy a koalíció olyan ígéreteknek köszönheti választási diadalát, amelyeket nem tudott megtartani. Az azonban már egyáltalán nem világos, hogy később, a hatalom megszerzése után miért volt képtelen olyan programot kidolgozni, amely legalább némi reményt keltett volna a választások előtt tett ígéretek megvalósulására. Nos, úgy vélem, ma már látható, miért történt így. *Ez a koalíció a rettegés koalíciója.* A kezdet kezdetétől fogva kötőanyaga és viselkedését meghatározó eleme a rettegés volt, méghozzá több alakban megjelenő rettegés.

Először is rettegnek attól, nehogy úgy tevékenykedjenek, mint a múltban tették. Ez aztán ellehetetlenített minden világosan szocialista jellegű döntést, amelynek hiányáért a maga szempontjából helyesen vádolja a koalíciót a *Munka Uniója (UP) és az Országos Szakszervezeti Megegyezés (OPZZ).*

Másodszor: rettegnek, nehogy megzavarják a nem is olyan rosszul működő piacgazdaság mechanizmusait, rettegnek annak elvesztésétől, amit a korábbi kormányok elértek, nevezetesen nem mernek eltérni a liberális gazdasági irányvonaltól. Mindezt azonban minden próbálkozásuk, ügyeskedésük ellenére sem sikerült csinos szociáldemokrata, avagy paraszti-populista szóvirágokkal elkendőzniük, s a dolog köztudomásúvá vált.

Harmadszor: rettegnek választóik vélhetően ideológiai beállítottságú részétől, s ez vezetett közvetlenül az április végén kirobbant sztrájkokhoz. Pawlak kormányának döntései ugyanis már novemberben az azonnali engedmények elvét tükrözték a sztrájkoló bányászok eltökélt követeléseivel szemben, ami nyilvánvalóvá tette, hogy a tavasz beköszöntével egyre több ilyen megmozdulásra kerül majd sor.

Negyedszer: rettegnek image-ük megőrzéséért. Ragyogóan bizonyította ezt Pawlak miniszterelnök, aki az első adandó alkalommal, amint valamibe beleköthetett, kitette a szűrét az ügyhöz kapcsolható miniszterhelyettesnek (*Kawalec* – pénzügyminisztérium), nemrég pedig ugyanígy járt el *Morawski* miniszterhelyettessel, Lengyelország állítólag legjobb energetikai szakértőjével.

Ötödször: rettegnek a tömegtájékoztatási eszközöktől. Ez eleinte nem volt feltűnő a *Demokratikus Baloldali Szövetség* (SLD) seregeiben, de ma már világosan észrevenni. A rettegés oka lényegében és mindenekelőtt az, hogy nincs semmi mondanivalójuk, valamint, hogy nem fogják fel a médiumok szerepét, és valójában nincs is kedvük a közvélemény maguk mellé állításával kísérletezni, ugyanis tisztában vannak vele, hogy hiába is dicsérnék a maguk lovát, amikor mindenki láthatja, milyen is az a ló.

Hatodszor: rettegnek az elnöktől, aki alkotmányos eszközökkel túl sok kárt nem okozhat a koalíciónak, és akire ráadásul szükségük van, mert az egyetlen módot jelenti számukra, hogy a társadalom szemében hitelesnek tűnjenek. Nagyon jól leolvasható volt ez az SLD aktivistáinak sugárzó arcáról, amikor legutóbb *Walesa* találkozott velük.

Hetedszer: rettegnek azoktól az emberektől, akiknek semmilyen érdekük nem fűződik ehhez a koalícióhoz. Ez vezetett például ahhoz, hogy vidéken húszmilliókat osztogatnak a parasztoknak állítólagosan trágyázási kölcsönként, de a döntést titokban igyekeztek tartani, nehogy a társadalom többi része megtudja, mire fordítják az összes adófizető pénzét.

A rettegésen túl e koalíció másik összetartó eleme az opportunizmus. Megjegyzem, a közéletben nem tartom kizárólag negatív előjelű viselkedésnek az opportunizmust. Hiszen a gyakran előre kiszámíthatatlan körülményekhez való alkalmazkodás néha a józanság bizonyítéka. De ez csak akkor igaz, ha az opportunizmushoz erős meggyőződéssel vallott program is társul, amelynek védelme érdekében köt valaki, akár nem túl rokonszenves kompromisszumokat. A kormánykoalíciónak azonban nincsen ilyen programja, mert éppen a meggyőződés hiányzik teljességgel belőle, így aztán opportunizmusa egyértelműen negatív előjelű, azaz semmi egyébre nem szolgál, mint a felszínen maradásra minden áramlat és örvény ellenében.

Ez az opportunizmus – hogy csak néhány esetet említsünk – jól tetten érhető volt például Lengyelországnak a NATO-hoz való közeledését érintő csaknem totális pálfordulásuk esetében. A választások előtt az SLD egész sereg fenntartással hozakodott elő a kérdéssel kapcsolatban, utána pedig, midőn kiderült, hogy a lengyel társadalom álláspontja e tekintetben kivételesen egységesnek mutatkozik, a baloldal maradéktalanul feladta fenntartásait. A opportunista viselkedésre egy másik nagyon jó példa az, ami a koalíciós szavazatokkal jóváhagyott költségvetéssel történt: a választási ígéretek egyetlen lényeges elemét sem tartalmazza. Hasonló a helyzet a privatizációval és az államosított javak jogos tulajdonosukhoz történő visszajuttatásával és más gazdasági tervekkel is. Ebből a szempontból a legjellegzetesebb azonban, hogy kerülnek minden olyan témakört, amely komolyabb politikai összeütközés forrása lehet.

Az a koalíció, amely a korrupció, a szervezett bűnözés és a csempészet elleni harc jelszavaival indult közdelembe a hatalom megszerzéséért, a kisujját sem mozdította azért, hogy ezeken a területeken bármi is megváltozzék, és nem volt mersze semmilyen komolyabb ügyet felgöngyölíteni.

Gyenge gyökerek

Opportunizmusa végül megmutatkozik más politikai pártokkal és ideológiai szemlélettel való viselkedésében is. A koalíció itt egyáltalán nem veszi fel a kesztyűt, nem próbál semmit bebizonyítani, nem igyekszik (egyébként nem létező) döntései helyességét kimutatni. Egyszerűen kerül minden összeütközést. Azon van, hogy elkerülje a belső vitákat is. Nemcsak Borowski miniszterelnök-helyettes ügyének elintézési módja tanúsítja ezt, hanem az SLD-nek a *Lengyel Néppárt (PSL)* veszélyes, protekcionista hajlamaihoz való csendes asszisztálása is. Pawlak miniszterelnök pozíciója éppen azért erős, mert az SLD döntése egy ilyen kormányzati struktúráról ingoványos kompromisszum vagy opportunizmus eredménye volt, s ezzel az eredménnyel ma már semmit sem lehet szembeállítani. Mint állítólagosan katolikus párt (bár katolicizmusa korábban valahogy nem volt közismert), a PSL tartja fenn a koalíció egyházi kapcsolatait, ilyeténképpen szavatolva a társadalmi és gazdasági helyzetéből fakadóan anakronisztikusan gondolkodó parasztság rokonszenvét. Az SLD számára ugyanakkor ez a PSL-lel kötött szövetség teszi lehetetlenné bármilyen világosabb és egyértelműbb politikai vonal követését, vesztésre ítélve az ezáltal korszerűtlenné váló baloldali tömörülést a lengyel belpolitika új arculatáért folytatott harcban.

A rettegés és az opportunizmus szubjektív tényezők, és egyben olyanok, amelyek inkább a koalíciós pártok vezetőitől és tagjaitól, mintsem a külső helyzettől függenek. *Vannak azonban olyan objektív tényezők is, amelyek következtében e koalíció számára nincs és nem is lesz már jövő. Közülük a legfontosabb a gyökerek elvesztése.*

Az SLD és a PSL váratlanul nagyarányú győzelme azt az érzületet adta ezeknek a pártoknak, hogy nagy társadalmi támogatást élveznek. Ez viszont legalább ugyanannyira csalóka meggyőződés, mint amennyire csalókák voltak azok a társadalmi remények, amelyek e pártoknak a győzelmet meghozták. Tökéletesen tisztában vagyunk vele, hogy nem lesznek ingyenes nyaralások, sem pedig garantált felvásárlási árak, és ezt valójában szinte mindenki kezdettől fogva tudta, de arra számított, hogy az új-régi pártok valamiféle titokzatos módon enyhíteni fogják a gazdasági reformmal járó szenvedéseket. Ez nem következett be, mert nem is következhetett be, már csak azért sem, mert *Lengyelországban ma már nincs olyan társadalmi osztály, amely eredményesen és értelmesen harcolhatna előjogaiért. Az SLD és a PSL többé-kevésbé olyan magatartással jött, mint a XIX. század végének szocialistái. Akkor azonban a munkásosztályt tényleg kihasználták, és emiatt volt miért harcolnia. Ma már sem ilyen osztály nincs, sem pedig a partikuláris célok nem igazságosak.*

Az SLD-nek és a PSL-nek nincs jövője, azt a jövőt viszont, amit jósolnak nekik, mindenáron szeretnék elfelejteni. A Witosra (a két háború közti Lengyelország nagyszerű parasztpolitikusára – *a ford.*) való állandó hivatkozás nem teszi meg nem történtté azt a tényt, hogy a PSL vezetősége nagy többségében a *Lengyel Egyesült Néppárt (ZSL)* (a népi demokráciában a lengyel kommunista párt mellett tulajdonképpen „alibi" vagy szatellitpártként szolgált ez a szervezet – *a ford.*) soraiba tartozott, az SLD vezetősége pedig a *Lengyel Egyesült Munkáspárt (LEMP)* tagja volt. Ha viszont ez a múlt csak teher, honnan származtassák magukat, honnan vegyék az identitást. Eszmei program nélkül, a nem létező osztálytársadalomból jövő támogatás hiányában (ne felejtsük el, hogy az SLD-re egyáltalán nem éppen a munkások szavaztak), történelem és saját nyelv nélkül nemlétre vannak ítélve. Ilyen gondjaik még a Szolidaritás-mozgalomból kinőtt politikai csoportoknak is voltak, hogyan alakítsák hát ki képüket a népi Lengyelországban gyökerező pártok?

De vajon ez olyan fontos? Igen, mert nem lehet a felszínen létezni. Politikai mozgalom számára a gyökerek jelentik mind az integrálódás formáját, mind pedig a belső kommunikáció és a külvilággal való szót értés módját is. *Aleksander Kwasniewskiből néhány nagyszerű fellépés után elszállt a gőz, mert nincs olyan nyelvezete, amivel bármiről is pozitívan szólhatna, Pawlak miniszterelnök szóvirágai pedig arról tanúskodnak, hogy a PSL-nek egyáltalán nincs ötlete a saját szimbólum- és kifejezéstárra.* Mindezek a jelenségek szakadék felé tartó autókra emlékeztetnek, hiába a becsületes munka, no meg ott van az a bámulatba ejtően ügyetlen parlamenti felszólalás, amelynek csúcsát eme passzus képezte: *„...más körülmények között és más értékrendszerben nevelkedtem fel. Ezért a megértés, az együttműködés, a kölcsönös jóindulat és a közös építés közelebb áll hozzám, mint a konfliktus..."* A miniszterelnök bizonyára a saját falusi családi környezetére gondolt, de egyszerűen elfelejtette, hogy a nyolcvanas években a ZSL ifjúsági pártjának aktivistája volt, és azt az időszakot aztán igazán nem a megértés és a jóindulat jellemezte. Az érvek kétségbeesett kutatása azokhoz az egyetlen gyökerekhez vezette őt, amelyeket képtelenség idealizálni, de Pawlak ugyanakkor drasztikusan megkerülte az igazságot is. Ebből látszik, hogy a PSL – jelenlegi vezetőinek kiadásában – objektíve csak parasztpárt lehet, hiszen ez az egyetlen gyökere, de ez olyan gyökér, amely nem tesz alkalmassá az ország irányítására.

A gyökerek elvesztése végül a szó szoros értelmében reakciós válaszhoz vezet: a régi saját világból való emberek felkutatásához és ebbe a világba történő bezárkózáshoz. *Az a gyanú, hogy az SLD és a PSL a népi Lengyelország második vonalbeli embereit hozza elő, már régen nagymértékben igazolódott, és ebben nincs is semmi furcsaság. Ugyanis ezekkel és csak ezekkel az emberekkel tudják e pártok megteremteni azt a világot, amely sem az eszmék és programok, sem pedig a politika világa, hanem csak és kizárólag az emlékezések és visszaemlékezések világa.*

Andrzej Mleczko rajza

Vélt baloldaliság

Érdemes emlékeztetni arra is, hogy ez a koalíció a „baloldal" szóval a száján került hatalomra. Még olyan fontos ember is, mint *Stanislaw Stomma* (jogászprofesszor, a Szabadságunió [volt Demokratikus Unió UD] főtanácsának tagja, katolikus szerkesztő és politikai közíró – *a ford.*) elismerték, hogy baloldali konjunktúra köszöntött be, tekintve, hogy a változások időszakában a baloldal jobban beválik, mint a jobboldal, amelynek feladata inkább a túlságosan radikális baloldali tevékenység korrigálása. *Egy pillanatra mindannyian hagytuk, hogy az SLD és a PSL vélt baloldaliságával elcsavarja a fejünket, és mi derült ki? Az eszmei nulla került hatalomra.*

Hogyan tovább? Miért tartom ezt az igazi végnek? Egy ideig még bizonyára ugyanezzel a kormányzattal lesz dolgunk, de *valószínűtlennek tetszik, hogy ugyanez a koalíció kihúzza a következő választásokig.* Ami viszont fontosabb: nem valószínű, hogy ez a koalíció vagy a benne részt vevő pártok határozott és értelmes ellenzéket alkotnának Lengyelországban. Amikor a régi „szolidaritásos" ellenzék néhány képviselője elég messzire ment a mostani koalícióval való flörtölésben, ez azért történt, mert úgy gondolta: íme, olyan új partner jelent meg a politikai élet színpadán, akivel sokáig együtt kell élni, ezért jobb értelmes kapcsolatokat kialakítani vele, mint a kommunista múltat szemére hányni. Ez a magatartás nemcsak azért bizonyult hibásnak, mert egy pillanatra bizonyos legitimitást nyújtott az új-régi koalíciónak. Ma már azonban látható, hogy nincs kivel szóba elegyedni – és nem azért, mert a kormányzati oldalon nincsenek értelmes és szellemes emberek –, hanem azért, mert nincs miről beszélni. Ha ez a helyzet a koalícióval akkor, amikor hatalmon van, *szinte el fog tűnni a föld színéről, amikor elveszítve a választásokat ellenzékbe kerül, ami előbb-utóbb bekövetkezik.*

Az a tény, hogy a munkás–paraszt szövetség a múltba vész, nem túlságosan szomorít el. Viszont végül is el kell gondolkozni azon, milyen és milyen lesz a mai koalíciós kormányzás következménye Lengyelország jelene és jövője szempontjából. Immár látható, hogy a jelen számára fatális, mert *jelentősen csökken a reformok üteme, mégpedig kizárólag a kormányzat hibájából. A jövő számára a következmények attól függenek, hogy olyan politikai ösztönzők, mint a rettegés, az opportunizmus, a tagadás mint cselekvési elv, továbbá olyan objektív feltételek, mint a gyökértelenség, valamint a képtelenség arra, hogy az országról pozitív képet alakítsanak ki, tartós vonásai maradnak-e a lengyel életnek. Előfordulhat ugyanis, hogy a koalíció nemcsak veszít, de bukásakor magával rántja az egész lengyel politikai színpadot.* Mindebből következően előfordulhat az is, hogy újjászületést csak egy újabb forradalomtól lehet remélni, és csak ennek köszönhetően foglal majd el ismét méltó helyet az erény és a bátorság a közéletben. Nem tudom, hogy ez a remény vagy a riadalom kifejezése-e, de biztosan tudom, hogy akik tisztában lévén a rajtuk nyugvó felelősséggel, mégis vállalták a hatalmat, ma sokkal rosszabb helyzetben vannak, mint voltak azelőtt. Régebben kimagyarázhatták magukat, mondván, hogy a népi Lengyelországban semmit nem tehettek, most viszont be kell ismerniük, hogy egyáltalán nem képesek tenni semmit sem. Nekünk viszont, sajnos, ezt az egészet valahogy ki kell bírnunk.

Fordította: Marton Attila

mng MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
HUNGARIAN NATIONAL GALLERY

S A J T Ó K Ö Z L E M É N Y

Mészöly Géza (1844-1887)

A Múzeumi Világnapon, május 18-án 15o éve annak, hogy a hazai tájképfestészet nagy mestere megszületett. Szinte kizárólag tájképeket festett, a magyar táj sajátos hangulatát adta vissza. Tájképein megjelenik a magyar paraszt, a tiszai és balatoni halászok. Bensőséges, lírai alkatú művész volt.
Aprólékosnak tűnő, de olykor felfokozottabb technikájával a festői előadásmód impresszionista határáig jutott el. Színezésében sok a finomság, próbálkozott a fény festésével is, még a plein-air eredményei nélkül. Képfelületeinek oldott,gyöngyházas, párás hatása Corot törekvéseit idézi.

Ismertebb képei a Nemzeti Galériában :
Faluvége, Tanya, Tiszapart, Balatoni halásztanya, Részlet a Balaton vidékéről, A Balaton öble az akarattyai partokkal, Szigetvár, Vaskapu.

Munkássága a magyar "paysage intime" legjelentősebb és mennyiségben is legimpozánsabb megnyilvánulása. Szívesen festett mocsaras, vízparti tájakat, melyekhez magától értetődően társult a foltszerű, merev kontúrokat nélkülöző, könnyed ábrázolásmód.

Születésének 15o évfordulójára a MNG egy rangos előadással készül. EZ MÉSZÖLY GÉZA JUBILEUMÁNAK EGYETLEN KIEMELT JELENTŐSÉGŰ ÜNNEPI MEGEMLÉKEZŐ ESEMÉNYE!
Ehhez járul természetesen az, hogy a Nemzeti Galéria állandó kiállításán /XIX. századi festészet és szobrászat - C ép. I. em./ folyamatosan tárja a látogatók elé a művész tudományosan rendszerezett, válogatott képeit.
A JUBILEUMI MEGEMLÉKEZÉS tehát :
1994. május 18-án, Múzeumi Világnapon, 17 órakor
a MNG B épületének földszinti előadótermében, 15o ÉVE SZÜLETETT MÉSZÖLY GÉZA, AZ INTIM TÁJKÉP MAGYAR MESTERE címmel Dr. Szinyei Merse Anna tart előadást a Galéria Baráti Körének szervezésében.
További információt adnak a 616- és a 423-as melléken

1250 Budapest, Pf.: 31. Telefon: 757-533 / HUNGARY – 1250 Budapest P.O.B. 31. Telephone: 757-533

Mészöly Géza

MŰVÉSZET és BARÁTAI

■ A Művészetbarátok Egyesületének (alapítva 1973) füzetei/17 ■ Ára: 40 Ft ■
■ IV. évfolyam, 5. szám. ■ 1994. november–december ■ Tagoknak tagdíj ellenében ■

Telepy Katalin

MÉSZÖLY GÉZA emlékezete

E kiváló mesterünk emlékét, festői működését tisztelettel és szeretettel elevenítjük fel születésének 150. évfordulóján. Az idei évfordulók alkalmából Mészöly Gézát épp úgy megilleti az ünnepélyes megemlékezés, mint a vele egy évben született, festőfejedelemként számontartott Munkácsyt és Benczúrt. Életműveikkel mindhárman meghatározó alakjai mvészetünk történetének. Míg azonban a két prominens mester idős korukig alkotva grandiózus történelmi, vallásos és polgári témákkal tették nevüket halhatatlanná, addig a Sors Mészöly életének szűkre szabott 44 esztendejéből alig két évtizednyi alkotó időt engedélyezett. A franciákkal egyidőben ő teremtette meg a paysage intim lelki emóciókkal gazdagított magyar változatát. Képeinek frissessége, atmoszférikus látásmódja a szabadban való festés gyakorlatával messze előremutató. Mészöly közvetítő, aki Markó Károly klasszicizmusától a romantikus tájábrázolók, Telepy, Ligeti, Keleti, Brodszky tájlátásán keresztül elvezet Szinyei Majálisáig. Elhagyva az érzelmes, romantikus felfogás látványos sajátosságait, a valóságot teremti meg olyan festői eszközökkel, amelyek eddig ismeretlenek voltak a magyar természetfestészetben. Vonzó őszinteséggel fogalmazott műveivel nem a gyönyörködtetésre szánt tájrészleteket keresi, de költői mellékgondolatok mellőzésével a földön járó témát magasztosította fel. Művészeink gárdájában elsőként fogalmazta meg a levegős tájrészletek festői megoldásának lehetőségeit, és ezzel a XIX. századi festészet nemzetközi vérkeringésébe illesztette hazánkat is. Képeire jellemző, hogy a kiválasztott témát közelről láttatja, többnyire tevékenykedő parasztokat, halászokat helyez a tájba. Ezek az olykor suta figurák fontosak számára, ábrázolásukkal igazi korképet teremt.

Festészet iránti vonzalma korán megnyilvánult. A rajzolás terén még debreceni jogakadémista korában kapta az első impulzusokat, majd amikor a pesti Jogakadémián

Mészöly Géza rajza: Alföldi táj – részlet

folytatta tanulmányait, itt már szorgalmasan látogatta a Nemzeti Múzeum képtárát is, ahol Markó, Telepy, és Keleti műveit másolja. Ligeti Antal figyel fel rá, és bátorítja a továbblépésre. Végül művelt rokonainak segítségével legyőzve apjának a "piktorral" szembeni ellenzését, a bécsi festőakadémiára, Zimmermann Albert professzor osztályára kerülhetett. Mészöly nem kezdőként ment oda, technikai felkészültségét fejlesztette ott. Két év után, 1872-ben már Münchenben találjuk, ahol hazalátogató megszakításokkal 13 évet tölt. Ekkor már nevet szerzett festő.

Kimagasló érdeme saját festői felfogásához kitartó szívóssága. Bár hosszú éveket töltött a bécsi és müncheni Akadémiákon, egyéni hangvételét képes volt kimunkálni, és nem vált a müncheni tájfestészet követőjévé. Az akkor ott kötelező látás-és alkotásmód nem befolyásolta. Szorgalmasan vett részt hazai és külföldi kiállításokon, ahol díjakkal, arannyérmekkel tűntették ki. Az 1883--as év jelentős dátum. A kritika ekkor nagy elismeréssel emlékezik meg róla, amikor a bécsi Művészház 200 képét állította ki.

Mészöly puritán egyéniségétől távol állt minden hívságos vonás. Őszinte, tisztaszívű ember volt, aki, ha csak

Orbán Ottó

Viszonyunk a poszt-premodernhez

Ha Tandori Wagner,
a végtelen óceán énekbeszéde és hullámlocsogása,
és Petrinél, mint Muszorgszkijnál,
táncolni, dalolni se szégyel a Halál,
én kétségkívül Brams,
a céhhagyományok összeszorított fogú mestere vagyok,
megátalkodott klasszicista,
(vagy ami még rosszabb, késő romantikus futóbolond,
aki minden észérv ellenére kitart amellett,
hogy az ember: a teljes egész!)

Viselem is, mint a marhabélyeget,
Herzfeld izzó szellemességgel rám sütött észrevételét:
"Két téma közt meglátszanak a varratok."
Azaz: jó, jó, csak nem az igazi.

Száz év telik el, mire Herzfeldről kiderül,
hogy mekkora seggfej,
Bramsban nincs se cérna, se tű,
csak zene, ráadásul
ihletett és nagyvonalú.

Tegyük föl, eltelik újabb száz év,
s még mindig megvan és makacsul kering az űrben a Föld,
még mindig nyelvel az emberiség, s van
hangversenyterem...
Mondjuk, hogy csak a naptár lett száz évvel idősebb...

Miért ne lehetne ott egy kastély őrtoronnyal,
és egy sarokkal odébb egy lapos tetejű bástya,
hol éjfélkor, mint Hamlet atyjának bolyongó szelleme,
megszólalhatnának a verseink?

Hova lenne akkor az észbontó különbség,
hogy melyikünk melyik iskolába járt, s kihez,
milyen iskolát alapított,
és hogy gombolta végig a költészet-zakót?

Fakó mikrofonhangunkon is átszüremlene
az a nagybőgők basszusánál is mélyebb brummogás,
és ellenszólama, a fülsértően éles,
már alig hallható sivítás,
ahogy a huszadik század vége,
a teljes szétrohadás kora
bukdácsol, kavarog, fütyül minden szavunkban,
de még a szó- és sorközökben is,
mint sírkövek között a szél.

(Először megjelent a Holmi c. folyóirat 1994. júniusi számában.)

---

tehette, segített. Rövid életében, kihasználva tehetségének villódzó erejét, a szűkreszabott idő szinte minden percét festői munkálkodással töltötte. Több száz hátrahagyott alkotása ragyogó bizonyítéka a hazai föld szenvedélyes szeretetének. Nyaranta itthon bolyongott, kedves tájain, a Balaton, a Velencei-tó partjain, elhagyott faluvégeken, lápok, tocsogók kietlen vidékein, s gyűjtötte a benyomásokat, hogy azután évről-évre ősztől-tavaszig Münchenben váltsa valóra képélményeit. Olykor tenyérnyi kis képeit Lyka Károly "festett költeményeknek" nevezi.

Életének utolsó időszakában, 1882-ben, még Párisban is tölthet néhány hünapot, ahol Munkácsy és a kint élő magyar festők szeretettel fogadták, képeit vásárolta a francia közönség. Az itthoni sajtó ekkor már tudni vélte, hogy sikerei a francia fővárosban tartják, de nem számoltak Mészöly mély magyarságával. Párizsból Münchenbe küldi az ott festett nagy képét, amely a müncheni nemzetközi kiállításon aranyérmet nyert. A következő évben, már itthon az a megtiszteltetés éri, hogy az újonnan alakult Női Festőiskola tanárává nevezték ki.

A sors kegyetlensége folytán már csak rövid idő várja, 1887 őszén tüdőbaja elhatalmasodik, s a leselkedő vég november 11-én végez vele. Így búcsúzik tőle Rajnai Miklós a művészről készített, kitűnő monográfiájában: "...lezárultak Mészöly szemei, amelyek először látták magyarnak a magyar tájat, s megbénultak a kezek, amelyek oly szuverén biztonsággal vezették az ecsetet e tájak poétikus megjelenítésére"

Molnár C. Pál: Önarckép, rajz, 1911. –(100 éve született)

MÉSZÖLY Géza

Bodnár Éva (1922-)
Mészöly Géza / Bodnár Éva. – [Bp.] : Corvina, 1985. – 34 p., [48] t. : ill., főként szines reprod. ; 30 cm
Művészi album. – Bibliogr.: p. 19. – Summary in English. – Deutschsprachige Zusammenfassung. – Résumé en langue française
ISBN 963 13 2083 9 kötött : 104,- Ft
Mészöly Géza (1844-1887)
75(439)Mészöly G.

Az alacsony kikiáltási ár átka

A két legnagyobb festményaukciós ház – egyetlen rendezvénnyel – áprilisban befejezte féléves árverési programját, a többiek azonban folyamatosan, havonta legalább egyszer árverezneknek, egészen június közepéig. A szorgalmasak egyike a tulajdonosváltáson éppen túlesett BÁV, mely idén nem először, és ebben a félévben nem utoljára kínált eladásra festményeket. Az elnevezésekben (és számozásban) a hagyományokat követi, így hát létezik művészeti aukció és festményaukció, eltérő színvonalú képanyaggal.

Gréczi Emőke

A legutóbbi művészeti aukció kínálata bizonyult eddig a legerősebbnek, ennek megfelelően a legjobb árak is ekkor születtek. Igaz, a szint így is elmarad Kieselbachétól és a Mű-Teremétől, akár a kialakult árak, akár a művek színvonala felől közelítünk. A BÁV igyekszik minél szélesebb vevőkört megszólítani és licitálásra ösztökélni, ami bizonyára sikerülhetett, hiszen hiába jelentkeztek többen is a tételekért, az árak nagyon sok esetben így sem haladták meg a 100 ezer forintot. Ami pedig „jól ment el", abban is maradt azért pénz. Hiába, az alacsony kikiáltási ár átka…

Mészöly Géza nagyon apró Műteremrészlete 250 ezerről 800 ezerig felment, nem érdemtelenül. A portréművész László Fülöptől ezúttal egy Virágcsendélet szerepelt, 180 ezerről 650 ezer forintra ment fel az ára. A klasszikusok, Barabás, Brodszky és a többiek közepes színvonalú műveit nagyon sokan szerették volna megvásárolni, az indulóárak majdnem minden esetben a többszörösével végezték, ám így sem lépték át az egymilliót. A legmagasabb érték Czóbel Béla nevéhez fűződik, Asztali csendélete talán máshol sem kelt volna el 3,2 milliónál magasabb áron. (Czóbelt évek óta nem indítanak egymillió alatt, ezúttal bejött a BÁV 800 ezres kikiáltási ára.)

Tanulságos, hogy itt még lehet 100 ezer alatt remek moderneket kapni, Benét, Bálintot például. Mattis-Teutsch János linómetszetei már két éve százezrekért mennek, itt 90 ezernél elvérzett a verseny.

A bútorok kelendősége mindenképpen megelőzte a Nagyházi, illetve a Polgár Galériában a tavasz folyamán tapasztaltakat. A visszamaradt tételek 20 százalékos aránya is káprázatos a legutóbbi árverésekhez képest, ráadásul a drágább, többdarabos tételek is elkeltek, ahogy máshol mostanában nem. Nagyháziék annyiról indítanak egy barokk írószekrényt (800 ezer), amennyire a BÁV-nál fellicitálták, itt tehát elkelt, ott nem. Kikiáltási áron, de mégis elment két ebédlőgarnitúra, az egyik 1,5, a másik pedig 2,4 millióért.

A Belvárosi Aukciós Ház a nyár közepéig folytatja hétfői kamaraaukcióit, váltva festményekkel, grafikákkal és műtárgyakkal. Mától induló művészeti aukciója annyiban tér el a rendszertől, hogy három napon át zajlik, katalógus készül hozzá, és az árak is valamivel magasabbak. Ezúttal úgy tűnik, mintha Kovács Dezsőék erejét felforgácsolták volna a kisárverések, és a cégvezető gyűjteményére épülő múzeum előkészítése, mert a száznál alig több festménytétel nagy része egy-két évvel ezelőtt még csak kamarán indulhatott volna.

A műtárgyanyag tartogat izgalmakat, például egy sevres-i porcelánkaspót, melynek „biztonsági okokból" lecsiszolták a jelzését. A negyvennél több ezüsttárgy sorsát érdemes lesz figyelemmel követni, mert az utóbbi hónapokban itt volt tapasztalható jelentős értékemelkedés. Az apróságok mellett indul három evőeszközkészlet, közülük a legnagyobb 145 darabos, és nehezebb hat kilónál, csiszolt üveg fűszertartókkal együtt fiókos doboz őrzi. Kikiáltási ára ennek megfelelően 600 ezer forint lesz. Az ékszerek az utolsó napra szorultak, viszont nem kétséges, hogy ez a 143 tétel a legszínvonalasabb a teljes háromnapos árverés során.

A heti műtárgyindex alakulását egyedül a BÁV művészeti árverése befolyásolta. A festmény-, bútor- és szőnyegtételek összesen 33 ponttal csökkentették a legutóbbi 3832,9-es értéket, így jelenleg 3799,9 ponton áll.

Ezüst evőeszközkészlet, 145 darabos, kikiáltási ár 600 ezer forint, Belvárosi Aukciós Ház

MAGYAR HÍRLAP 2002 V. 6

ELADÓ

nyomdai előkészítő berendezések

1 db Scitex Dolev 4Press levilágító és a hozzá tartozó Brisque Imposition RIP

1 db Scitex Iris 4Print (proof)
1 db Preps Imposition szoftver Mac

Érdeklődni:

Dunay Józsefnél a 470-1101-es, (06-20) 910-5911-es telefonon.

4995 MH

Felsőoktatási posztgraduális képzési csomag a regionális fejlesztés elősegítésére HU9705-0201-0011 (H327)

A Debreceni Egyetem, TTK (Környezetgazdálkodási és Környezetpolitikai Központ) szerződést kíván kötni informatikai eszközök és hálózatépítés, multimédia eszközök, irodabútorok és berendezések beszerzésére Debrecenben, az Európai Közösség Phare HU9705 programja finanszírozási támogatásával.
A tenderdosszié hozzáférhető: dr. Karácsonyi Zoltán Debreceni Egyetem, TTK (Környezetgazdálkodási és Környezetpolitikai Központ) 4032 Debrecen, Egyetem tér 1. Tel.: (52) 512-921; fax: (52) 512-928.
A tenderleadási határidő 2002. június 4-én 16 óra

1483 MH

A **HAMILTON International Tőzsdeügynökség Részvénytársaság** – székhelye: H-1054 Budapest, Aulich u. 5., cégjegyzékszáma: Cg. 01-10-044141 – képviseletében: Uzonyi Imre elnök-vezérigazgató, a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 395. § (1) bekezdése c) pontja értelmében **bejelentjük,** hogy társaságunk részt vett a **Hamilton Trade Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság** – székhelye: H-1028 Budapest, Patakhegyi u. 17., cégjegyzékszáma: 01-09-703824 alapításában, és az újonnan alapított társaságban 10% tulajdont szerzett.

1490 MH

MAGYAR HÍRLAP APRÓHIRDETÉSI MEGRENDELŐSZELVÉNY MAGÁNSZEMÉLYEK SZÁMÁRA

Kérem, tegyék közzé hirdetésemet, amilyen hamar csak lehetséges!

Rovat címe: ☐ Állást keres ☐ Ingatlan ☐ Jármű ☐ Utazás ☐ Vegyes

A hirdetés pontos szövege:

Minden szó után egy helyet kell kihagyni. A szövegnek tartalmaznia kell az Ön elérhetőségét.

Megjelenési dátumok:.....

A hirdetés ára: 100 Ft/szó/megjelenés (áfát tartalmaz).

Összesen: ..... szó x ..... megjelenés x 100 Ft = ...Ft

A megrendelő adatai

Név: .....

Város:. .....

Utca, házszám: .....

Irányítószám: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

Dátum .....

Aláírás .....

A megrendelő kizárólag magánjellegű hirdetések közlésére alkalmas. Kérjük, a nevét és a teljes címét pontosan adja meg. Abban az esetben, ha a szelvény rosszul van kitöltve, nem vállaljuk a felelősséget az esetleges károkért.

Kérjük, küldje el számunkra a kitöltött megrendelőt és a hirdetés összegének befizetését igazoló csekk fénymásolatát az alábbi címre. A hirdetést leghamarabb a megrendelő és a csekk fénymásolatának beérkezésétől számított négy munkanapon belül tudjuk megjelentetni.

Apróhirdetés, Ringier Kiadó Kft.
1141 Budapest, Szugló u. 83–85.
Tel.: 460-2543, fax: 460-2556

541 MH

Az alacsony kikiáltási ár átka

A két legnagyobb festményaukciós ház – egyetlen rendezvénnyel – áprilisban befejezte féléves árverési programját, a többiek azonban folyamatosan, havonta legalább egyszer árverezznek, egészen június közepéig. A szorgalmasak egyike a tulajdonosváltáson éppen túlesett BÁV, mely idén nem először, és ebben a félévben nem utoljára kínált eladásra festményeket. Az elnevezésekben (és számozásban) a hagyományokat követi, így hát létezik művészeti aukció és festményaukció, eltérő színvonalú képanyaggal.

Gréczi Emőke

A legutóbbi művészeti aukció kínálata bizonyult eddig a legerősebbnek, ennek megfelelően a legjobb árak is ekkor születtek. Igaz, a szint így is elmarad Kieselbachétól és a Mű-Teremétől, akár a kialakult árak, akár a művek színvonala felől közelítünk. A BÁV igyekszik minél szélesebb vevőkört megszólítani és licitálásra ösztökélni, ami bizonyára sikerülhetett, hiszen hiába jelentkeztek többen is a tételekért, az árak nagyon sok esetben így sem haladták meg a 100 ezer forintot. Ami pedig „jól ment el", abban is maradt azért pénz. Hiába, az alacsony kikiáltási ár átka...

Mészöly Géza nagyon apró Műteremrészlete 250 ezerről 800 ezerig felment, nem érdemtelenül. A portréművész László Fülöptől ezúttal egy Virágcsendélet szerepelt, 180 ezerről 650 ezer forintra ment fel az ára. A klasszikusok, Barabás, Brodszky és a többiek közepes színvonalú műveit nagyon sokan szerették volna megvásárolni, az indulóárak majdnem minden esetben a többszörösével végezték, ám így sem lépték át az egymilliót. A legmagasabb érték Czóbel Béla nevéhez fűződik, Asztali csendélete talán máshol sem kelt volna el 3,2 milliónál magasabb áron. (Czóbelt évek óta nem indítanak egymillió alatt, ezúttal bejött a BÁV 800 ezres kikiáltási ára.)

Tanulságos, hogy itt még lehet 100 ezer alatt remek moderneket kapni, Benét, Bálintot például. Mattis-Teutsch János linómetszetei már két éve százezrekért mennek, itt 90 ezernél elvérzett a verseny.

A bútorok kelendősége mindenképpen megelőzte a Nagyházi, illetve a Polgár Galériában a tavasz folyamán tapasztaltakat. A visszamaradt tételek 20 százalékos aránya is káprázatos a legutóbbi árverésekhez képest ráadásul a drágább, többdarabos tételek is elkeltek, ahogy másho mostanában nem. Nagyházié annyiról indítanak egy barok írószekrényt (800 ezer), amen nyire a BÁV-nál fellicitálták, it tehát elkelt, ott nem. Kikiáltás áron, de mégis elment két ebéd lőgarnitúra, az egyik 1,5, a másil pedig 2,4 millióért.

A Belvárosi Aukciós Ház nyár közepéig folytatja hétfői k maraaukcióit, váltva festményel kel, grafikákkal és műtárgyakka Mától induló művészeti aukció annyiban tér el a rendszertő hogy három napon át zajlik, kat lógus készül hozzá, és az árak valamivel magasabbak. Ezútt úgy tűnik, mintha Kovács D zsőék erejét felforgácsolták voln a kisárverések, és a cégvezet gyűjteményére épülő múzeur előkészítése, mert a száznál ali több festménytétel nagy rész egy-két évvel ezelőtt még csa kamarán indulhatott volna.

A műtárgyanyag tartogat iz galmakat, például egy sevres porcelánkaspót, melynek „biz tonsági okokból" lecsiszolták jelzését. A negyvennél töb ezüsttárgy sorsát érdemes lesz f gyelemmel követni, mert az utól bi hónapokban itt volt tapaszta ható jelentős értékemelkedés. A apróságok mellett indul háro evőeszközkészlet, közülük a le nagyobb 145 darabos, és neh zebb hat kilónál, csiszolt üveg f szertartókkal együtt fiókos dob őrzi. Kikiáltási ára ennek megf lelően 600 ezer forint lesz. Az él szerek az utolsó napra szorulta viszont nem kétséges, hogy ez 143 tétel a legszínvonalasabb teljes háromnapos árverés során

A heti műtárgyindex alakulá sát egyedül a BÁV művészeti ár verése befolyásolta. A festmény bútor- és szőnyegtételek összese 33 ponttal csökkentették a leg utóbbi 3832,9-es értéket, így je lenleg 3799,9 ponton áll.

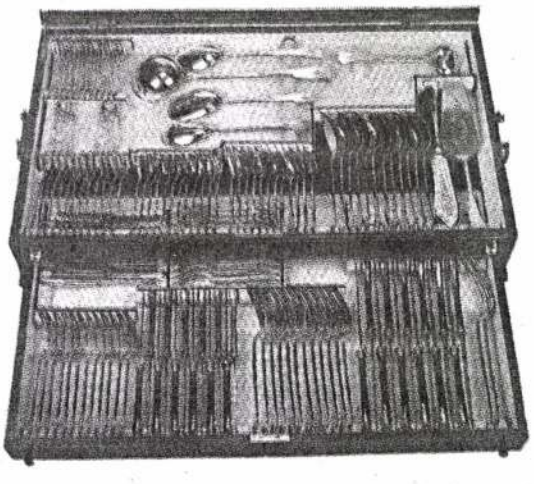

Ezüst evőeszközkészlet, 145 darabos, kikiáltási ár 600 ezer forint, Belvárosi Aukciós Ház

MAGYAR HÍRLAP 2002 V. 6

74 ▪ MÉSZÖLY GÉZA (1844–1887)

Alföldi tanyarészlet, 1880 körül

29 x 49,5 cm
Olaj, vászon, kartonon
Jelezve jobbra lent: Mészöly
Hátoldalán: Gr. Almásy-Teleki Éva Művészeti Intézete aukciós címkéje

Kikiáltási ár: 3 500 000 Ft

KIÁLLÍTVA ÉS REPRODUKÁLVA

A Magyar Királyi Postatakarékpénztár Árverési Csarnokának
1933. májusi aukcióján, 498. kép

IRODALOM

Roboz István: *Mészöly Géza Surdon.* Képzőművészeti Szemle, 1880, 44-45.
Jalsoviczky Károly: *Mészöly Géza.* Szépművészet, 1942/7. 159-168.
Rajnai Miklós: *Mészöly Géza 1844–1887.* Budapest, 1953.
Bodnár Éva: *Mészöly Géza.* Budapest, 1985.

Mészöly Géza itt bemutatott tájképe művészetének valamennyi olyan stílusjegyét magán viseli, amely joggal sorolja őt a magyar tájképfestészet megújítói közé. Szemben az id. Markó Károly nevével fémjelzett akadémikus ideáltájkép-festészettel Mészöly tárgyválasztása nélkülöz minden heroikus, történeti elemet. Tárgya mentes a szimbolikus utalásoktól, nincs története és nincs erkölcsi tanulsága és nem törekszik a távoli múltba vesző aranykor felidézésére sem. Düledező viskói a jelen pillanatának kiragadott részletei, szépségük és értelmük puszta jelenlétükből fakad. Mészöly témáinak – akadémikus értelemben – „festőietlen" hétköznapiságá kezdetben zavarba ejti a kortársakat, de újszerű megközelítésében a műértő közönség hamarosan felfedezi a pátoszmentes természetesség és személyesség értékeit. Míg a Markó-tanítványok (Ligeti, Telepy, Brodszky) a hazai táj heroikus felmagasztalásán munkálkodnak, Mészöly – majd nyomában Munkácsy, Paál, Spányi, Aggházy – a magyar vidék emberközeli, nyugodt harmóniát sugárzó képét dolgozzák ki. Mészöly az akadémikus tájfestészet tárgyi toposzaival együtt festésmódjában is szakít az elődök gyakorlatával. Kompozícióinak hangsúlyozottan aszimmetrikus, nyitott szerkezete jelzi, hogy az ábrázolt motívum csupán kiragadott részlete a nagy egésznek. Így a táj teljességének megszerkesztett képét felváltja a folytonosan változó természeti látványt megragadó „impressziók" sorozata, az akadémikus részletező rajzosság pillanatnyi benyomásokat rögzítő színfutamokká oldódik.
Az *Alföldi tanyarészlet* hosszúkás, elnyújtott képformátuma Mészöly gyakran alkalmazott kivágata, amely különösen alkalmas a táj panorámikus távlatának megragadására. A horizontvonal – szintén a mészölyi szerkesztésmódnak megfelelően – valamivel a középtengely alá kerül. Ily módon létrejön a képsíknak az a három, csaknem egyenlő vízszintes sávra tagolt felépítése, amely Mészöly csaknem valamennyi hasonló formátumú tájábrázolását jellemzi.
A tárgyi motívumok a középvonaltól az egyik képszél felé közeledő, egy térbeli ívet alkotó elrendezése szintúgy egy jelentős műcsoport sajátja. Közülük képünkhöz legközelebb a *Táj szélmalommal (Részlet Szentiványról)* áll (Bodnár, 1985. 24. kép).
A Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében található festmény nem csak szerkesztésmódját, hanem részleteit tekintve is analógiaként szolgál: az *Alföldi tanyarészlet* széles ecsetkezelése, az előtér füvén és a kunyhók szalmatetején megfigyelhető barna színek gazdag tónusainak akvarellszerűen áttetsző, oldott együttese az 1880 körüli időszak több művén is felfedezhető.
A fentebb említett festmény mellett ide sorolódik az 1879-re datált *Major (Tanya)*, a Műcsarnokban 1881-ben kiállított *Szegény utazó család* vagy a szintén 1880 körüli *Falu vége* (Bodnár, 1985, 16-19. képek).
Az 1880 körüli időszak különösen harmonikus periódus Mészöly életében. 1877-ben nemzetközileg is elismert művészként érkezik haza Münchenből. Rövidesen képeinek egyik legnagyobb gyűjtője, gróf Zichy Ödön ajánlja fel surd-zárkányi kastélyát Mészölynek, aki 1879 őszétől egy éven át élvezi a műpártoló gróf vendégszeretét. *„Nagyon jó kezekben vagyok most, igen jól érzem magamat, festek sokat meg vadászunk, este pedig be jön virágos szobámba Ödön s együtt beszélgetünk"* – írja egy levelében Mészöly (Jalsoviczky, 1942, 165.) Ebben az időszakban a Somogy megyei birtok mellett Mészöly Péthen, Nádasladányban, majd 1881-ben Zichy Jenő meghívására a szentiváni kúriában dolgozik.
Az 1879 és 1881 közötti éveket kis méretű tájképek, falusi életképek jellemzik. E körbe illeszthető az Alföldi tanyarészlet, amely annak ellenére, hogy emberi alakok nem jelennek meg rajta, mégis bensőséges, emberlakta táj benyomását kelti.

MS

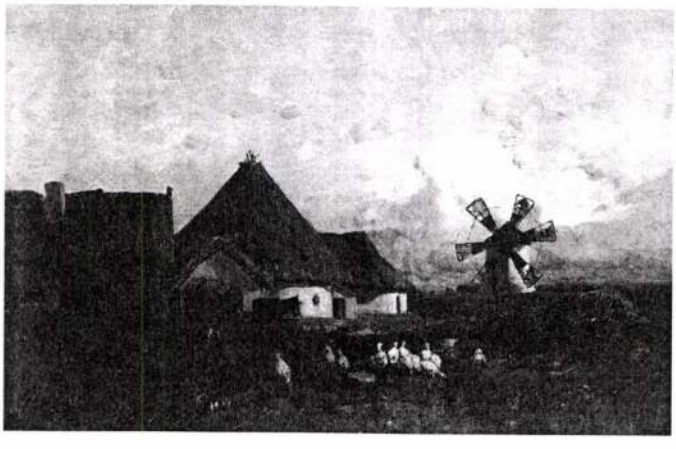

Mészöly Géza:
Táj szélmalommal, 1880 körül
20,5 x 32,3 cm, olaj, fa
Magyar Nemzeti Galéria

75

75 ▪ STEIN JÁNOS (1874–1949)

Fürdőzés

60 × 50 cm
Olaj, vászon
Jelezve balra fent: Stein J.

Kikiáltási ár: 280 000 Ft

76 ▪ LOTZ KÁROLY (1833–1904)

Kastélypark teraszán

21 × 42 cm
Olaj, selyem
Jelezve balra lent: L. K.
Hátoldalán: Lotz Károly
Emlékkiállítás címkéje, Műcsarnok, 1933.

Kikiáltási ár: 120 000 Ft

76

77 ▪ LOTZ KÁROLY (1833-1904)

Hölgy vörös blúzban

91 × 51 cm
Olaj, vászon
Jelzés nélkül
Kiállítva: Lotz Károly Emlékkiállítás,
Műcsarnok, 1933, 197. tétel

Kikiáltási ár: 2 000 000 Ft

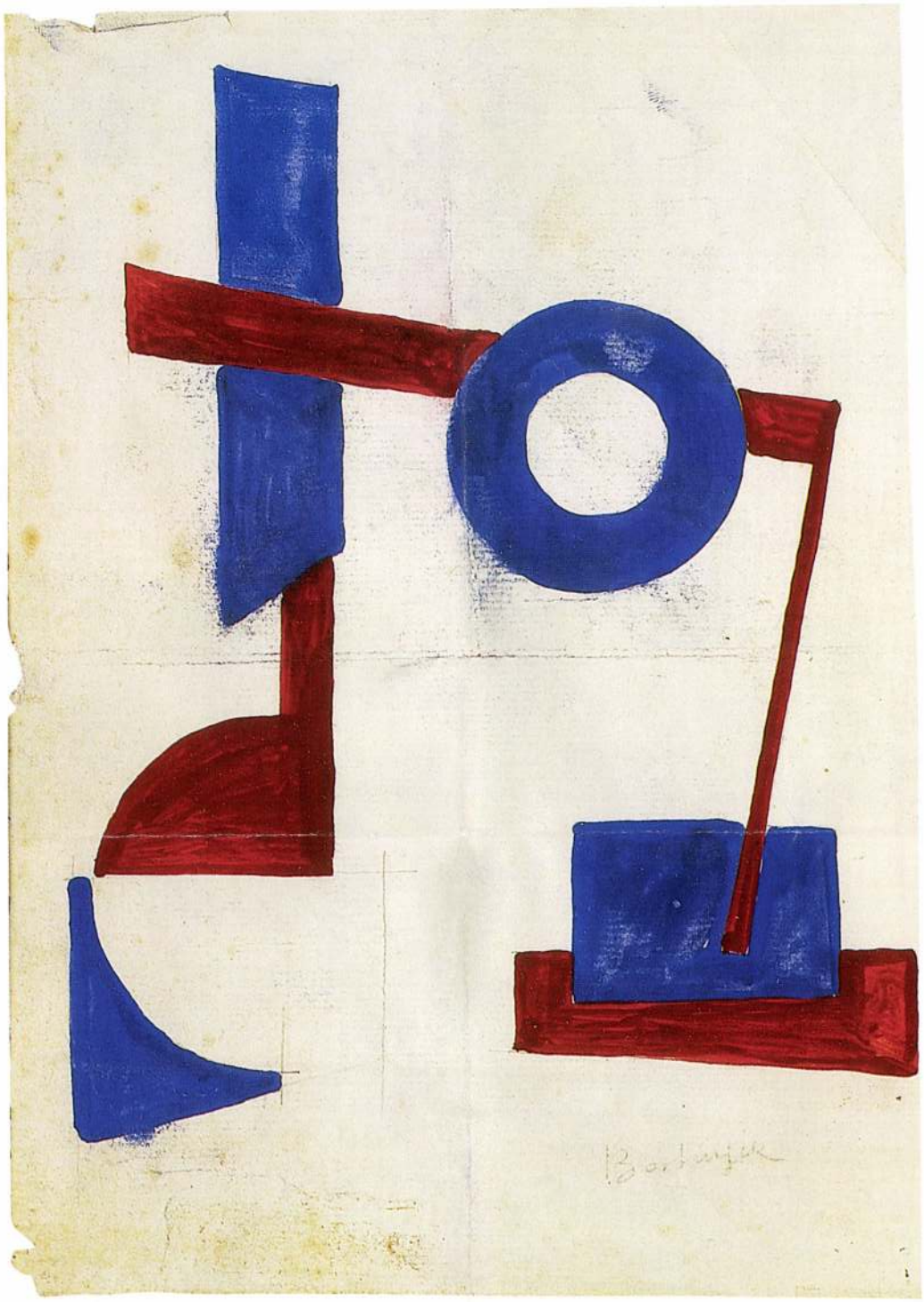

124

124 ▪ BORTNYIK SÁNDOR (1893–1976)

Kompozíció

21,5 × 15,5 cm
Tempera, papír
Jelezve jobbra lent: Bortnyik
Irodalom: Modern Masters Thyssen-Bornemisza Museum, Fundación Colección Thyssen-Bornemisza, 322-323 o.

Kikiáltási ár: 350 000 Ft

125 ▪ SCHEIBER HUGÓ (1873–1950)

Táncoló figurák

60 × 40,5 cm
Vegyestechnika, papír
Jelezve középen lent: Scheiber H

Kikiáltási ár: 850 000 Ft

MÉSZÖLY GÉZA

22.

22. ▲
Mészöly Géza (1844-1887)

Vízimalom, 1877-1882 között
Olaj, fa 31 x 25,5 cm
Jelezve balra lent: M.G.

Kikiáltási ár: 550 000 Ft

Mészöly Géza legtermékenyebb korszaka az 1877 és 1882 közé eső néhány év. Ekkor tér haza Münchenből, s különböző dunántúli helyszíneken dolgozik. Képeinek nagy részét Székesfehérvárról, Surdról, Zákányról küldi be a budapesti tárlatokra. Ebben a periódusában elsősorban kisméretű, finom mahagónialapra festett tájképeket alkot. A malom, mint motívum, akárcsak a most árverésre bocsátott képén, számos festményén előfordul.

A Műcsarnok 1881. tavaszi tárlatán egy *Malomrészlet Péthről* című kompozícióval jelentkezik, mely a korszak legjelentősebb Mészöly-gyűjtőjének, Dr. Királyffy Árminnak a tulajdonában volt. Hagyatékának 1889-es műcsarnoki bemutatóján négy különféle "malmos' képpel is találkozunk, köztük a *Patak-malom* című tárggyal, amely szintén Királyffy Árminé volt. Kohn Adolf tulajdonából került az 1889-es kiállításra a *Vízi-malom* című alkotás, s ezeken kívül két 130 forintos olajtanulmány is szerepelt a kiállításon *Vízi malom* és *Péthi malom* címeken.

A most bemutatott művel kapcsolatban feltehető, hogy a fent említett Királyffy vagy Kohn-féle képek valamelyikével azonos, de az is lehet, hogy eddig még nem dokumentált darabról van szó. A mű mindenesetre jól beleillik Mészöly rövid életművének első magyarországi periódusába.

(g.b.)

23.

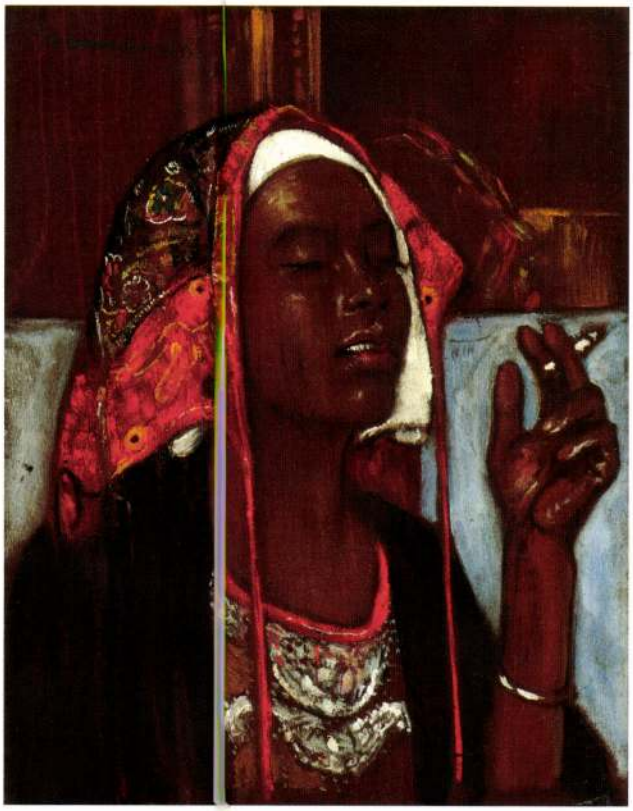

23.◄
Tornai Gyula (1851-1928)

Cigarettázó
Olaj, fa 31x24,5 cm
Jelezve balra fent: Tornai Gy.
Kikiáltási ár: 190 000 Ft

24.

24.◄
Zemplényi Tivadar (1864-1917)

Fiú és cseresznye
Olaj, fa 32 x 24 cm
Jelezve jobbra fent: Zemplényi Tivadar
Jernye 1894.
Kikiáltási ár: 190 000 Ft

Gleizes, Albert 11, 12, 19, 23, 24, 25, 124, 201, 203, 205, 206
Gogh, Vincent van 75, 101, 121, 124, 187
Greco, El 169, 193
Gris, Juan 201
Grosz, George 10, 12, 13, 16, 70, 81, 94, 99–100, 103–107, 200
Gulácsy Lajos 183–184

Hartnacke, Wilhelm 229, 230, 232
Hatvany Ferenc 159–160
Haulisch Lenke 241
Haupt, Albrecht 117
Heckel, Erich 7
Heemskerck, Jacoba van 101
Heine, Heinrich 148, 241
Hodler, Ferdinand 97, 118
Hofer, Karl 80, 118
Holbein, Hans 220
Hollósy Simon 139
Hummel, Erdmann 118
Huszár Vilmos 81, 201–203, 212

Imre Sándor 74, 238
Ingres, Jean Dominique 10, 70, 90, 159, 162
Iványi Grünwald Béla 126, 141, 142

Jándi Dávid 168

Kampmann, Walter 81
Kandinsky, Wasili 7, 9, 21, 31, 81, 101, 102, 118, 151, 207
Kassák Lajos 16–17, 28, 167, 198, 208, 212–213, 214, 235
Kádár Béla 82, 199, 200, 210
Kemény Alfréd 46, 241
Kernstok Károly 126, 163–164, 165, 171, 172
Kerschbaumer, Anton 80, 81
Kerschtein, Max 89
Kirchner, Ernst Ludwig 80, 81, 82
Klee, Paul 9, 81, 114, 118, 151
Kmetty János 160–161, 162, 163
Knaus, Ludwig 138
Kokoschka, Oskar 8, 156, 172
Komját Aladár 167, 198
Konijnenburg, Willem 201
Korda Vince 168
Koszta József 134, 141, 142
Körösfői–Kriesch Aladár 201
Kubin, Alfred 118
Kustodieff, Boris 45

Laurencin, Marie 161
Lehel Ferenc 184
Lehmbruck, Wilhelm 9, 74–80
Leibl, Wilhelm 89, 138
Lenin, Vladimir Iljics 44
Léger, Fernand 14, 19, 21, 25
Liebermann, Max 7, 80
Lindner, Werner 91
Lissitzky, El 32, 92, 95, 118
Lochner, Stephan 88, 89
Lotz Károly 136
Lukomskij, G.K. 117
Lunacsarszkij, Anatolij 45
Lyka Károly 132

Macke, August 8
Madarász Viktor 125, 131, 132–133, 137, 190
Maillol, Aristide 75, 77, 79
Manet, Edouard 7, 119, 120, 140
Marc, Franz 7, 124, 151, 191, 192, 195
Marcoussis, Louis Casimir 12, 25
Marées, Hans von 75, 97
Matisse, Henri 85, 87, 99, 118, 124, 151, 154, 158, 159, 161, 163, 173, 178, 180
Mattis Teutsch János 199
Márffy Ödön 96–99, 165, 173–174
Medgyes László 147, 157–158, 162, 182
Mednyánszky László 142
Meidner, Ludwig 8
Medunetzky, Konstantin 46
Mészöly Géza 139
Michelangelo 224
Millet, Jean Francois 176
Minne, George 77
Moholy–Nagy László 14–16, 28, 33, 46, 81, 92, 93, 96, 100, 102, 118, 203, 209–212, 213, 214, 241
Molnár Farkas 81, 213

MÉSZÖLY Géza

Kállai Ernő: Összegyűjtött írások. Magyar nyelvű tanulmányok 1912–1925. Bp. 1999, Argumentum — MTA MKI

Mészöly Géza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1958. jún. 22

MAGYAR NEMZET

2

A Csók-galériában a »*Balaton a képzőművészetben*« címmel azokat a festményeket gyűjtötték egybe, amelyek témája a magyar tenger, ihletője az ezerarcú tó, s amelynek kultusza a magyar festészet történetének egyik legszebb fejezete. A Balaton változatos, atmoszférikus hatásokban tündöklő vizének és környékének festői megjelenítéséből nemegyszer születtek új stíluskísérletek, elég, ha az időben egymástól távoleső, meghitt lírájú *Mészöly Gézára* és a különleges optikai világot feltáró, balatoni himnuszokat zengő *Egry Józsefre* emlékeztetünk. A Csók-galéria most egy színes, szép csokrot kötött balatoni képekből, ahol Mészölytől kezdve ott láthatjuk, *Egry, Csók, Iványi-Grünwald, Vass Elemér, Bernáth Aurél, Szentiványi Lajos, Gadányi Jenő* és mások műveit, *Borsos Miklós* grafikáit és végigkísérhetjük, hogy ugyanaz a téma, ugyanaz az indítás milyen változatos, gazdag, színekben és érzelmi kifejezésekben egyéni s nem egyszer, remekművek alkotására ihlette mestereinket.

d. m.

ünnepek alatt nagy forgalmat bonyolítottak le. A balatonfüredi Arany Csillag Szállóban és a hévízi Palatinus Szállóban »telt ház« volt, de Siófokon, Almádiban és Lellén is sokan töltötték téli szabadságukat.

Megkezdődött a felkészülés a nyári szezonra. Javítják az eszpresszó-gépeket, fagylaltgépeket, hűtőszekrényeket. Új konyhagépek, több hűtőszekrény és egyéb új technikai berendezés javítja 1958 nyarán

Hogyan leh
a régi távbeszé

A telefonelőfizetők közül többen szeretnék kicserélni a régi készülékeiket. A Postavezérigazgatóság illetékes osz-

Mészöly

1957 DEC 15.

ESTI HIRLAP

□ NAGYSZABÁSÚ BALATON-KIÁLLITÁS nyílik januárban a Csók Galériában. A Képcsarnok és a Balatoni Intéző Bizottság közös rendezésében készülő kiállításon a magyar tenger régi — Mészöly, Iványi-Grünwald, Egry — és élő — Csók, Bernáth — festő-szerelmeseinek alkotásaiban gyönyörködhetünk majd. A hagyományos Balatoni-tárlatok feleleventésének célja, hogy művészeinket a nagy tó szépségeinek megörökítésére ösztönözze.

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285

NÉPSZAVA

1522 - Jókai-nyomda

AZ EN

Mészöly Géza
MTI SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 AUG 23

NÉPÚJSÁG

1027

Mészöly Géza: Halásznaya mosónőkkel

emlék-
verse-
nyen

A pénteki szünnap után szombaton este jókora érdeklődés mellett folytatódott Egerben a Dobó István nemzetközi ökölvívó-emlékverseny. Ez alkalommal már az elődöntőkre került sor, s minden súlycsoportban izgalmas, színvonalas összecsapásokat láthattak a nézők. A küzdelmek lapunk zártakor még nem fejeződtek be. Képünk a selejtezők során készült: Schrick (Vasas) jobbegyenese rövidre sikerül, s máris indul a fehér mezes, gyöngyösi Kerékgyártó balhorga.

(Pilisy felvétele)

Ingyenes művezetői tanfolyamot tartunk építőipari szakmunkások részére

kőműves, ács, állványozó, épületasztalos, hő-, hangszigetelő).

Jelentkezés:

13. SZÁMÚ ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT,

szakoktatási csoport,

Budapest, XI.,

Dombóvári út 19.

tanfolyam 1970. szeptember 15-én indul.

Tornát nyert az E. Tanárképző női kosárlabdacsapata

Augusztus 20-án rendezték meg Leninvárosban a hagyományos Alkotmány Kupa női kosárlabda villámtornát, öt csapat részvételével. A kupát az elmúlt évhez hasonlóan, ebben az esztendőben is az Egri Tanárképző NB I-es csapata nyerte el, s amennyiben jövőre is megszerzi, úgy végleg birtokába kerül.

A villámtorna és a csapat legjobb játékosa Nyíri volt, aki külön tiszteletdíjat is kapott. Rajta kívül **Majoros, Makra** és **Bodnár M.** játéka volt • mezőnyben átlagon felüli.

Az egriek eredményei: Eger—MVSC 63:39 (28:21), Eger—Leninvárosi MTK 73:49 (41:21), Eger—Ózd 47:9 (27:2), Eger—DVSC 57:47 (27:20).

Az egriek kezdő csapata a mérkőzésekre így állt fel: **Makra, Bodnár M., Prokop, Majoros M., Nyíri.** Szóhoz jutott még **Bodnár J., Fodor, Kecskés, Trezsenyik** és **Kaló** is.

Az Alkotmány Kupa mérkőzéssorozat volt az első állomás a Tanárképző Főiskola NB I-es csapatának az őszi fordító küzdelmekre való felkészülésében. A csapat ezután egy hét edzőtáborozásra vonul, ahol naponként két edzéssel folytatja a felkészülés munkáját.

(Telefon: 14-07)
Az előadások kezdete vasárnap: fél 4 és 7 órakor, hétköznap: fél 6 órakor.
A kis lovag
(Pan Wolodyjowski)
Színes lengyel film

EGRI KERT:
Az előadás kezdete: fél 8 órakor.
Dél csillaga
Színes angol—francia film

EGRI BÉKE:
A kalandor csődje I—II.
(Dupla helyárak)

GYÖNGYÖSI PUSKIN:
Mérsékelt égöv
24-én:
Elkésett virágok

GYÖNGYÖSI SZABADSÁG:
Heintje

GYÖNGYÖSI KERT:
A csendőr nősül
24-én:
Mint a bagoly nappal

HATVANI VÖRÖS CSILLAG:
Két úr esernyő nélkül
24-én:
A tigris

HATVANI KOSSUTH:
Öld meg, csak csókolj
24-én:
A koronatanú

HEVES:
Veled Madridban
24-én:
Vadászjelenetek
Alsó-Bajorországban

FÜZESABONY:
Katonák szoknyában

PÉTERVÁSÁRA:
Bruno a vasárnapi

Mészöly Géza

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP KIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÓGRÁD
Salgótarján

1970 FEB 1

1021

Képzőművészeti életünk

Ahogy alkotóink a jövő lehetőségeit látják

MIELŐTT KÉPZŐMŰVÉSZETI életünk továbbfejlesztésének feladatairól beszélünk, talán nem árt egy rövid visszatekintés a múltba. Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy a felszabadulás előtt Nógrád megyében szervezett képzőművészeti élet nem volt. Igaz, a táj változatos szépsége, a palóc építkezés, a népviselet ide csábított hosszabb, rövidebb időre jónevű festőket. De ők éppen elszigeteltségük miatt nem teremtettek a táj jellegének megfelelő iskolát. Így találkozunk *Mészöly Géza, Benczúr Gyula, Glatz Oszkár, Désy Hubert, Koch Ernőné* nevével. Nyaranta megfordult az Ipoly völgyében *Békéssy Leo*, Salgótarjánban végtegesen letelepedett *Batky József, Fayl Frigyes, Bóna Kovács Károly*. Ugyanakkor a harmincas években új, őstehetség jelentkezik Kisterenyén, *idős Szabó István*. Ennek az időszaknak itt élő, vagy ide látogató művészei közül többen számottevő alakjai az akkori magyar képzőművészetnek.

Az új társadalom a művészeti élet vonatkozásában is a társadalom új áramlatainak megfelelő szervezett művészeti életformát követelt. Ennek kialakítása több nehézséggel járt. Az említett művészekre nem nagyon lehetett számítani, egy részük meghalt, Glatz Oszkár feladta Bujákot. *Bóna Kovács Károly* ébredt tudatára elsőként az új lehetőségeknek. Érdeme a képzőművész kör létesítése, amelynek kisugárzó erejét az egész megyére kiterjesztette, megteremtve a levelező formát. Szinte minden tehetséget számon tart, aki rajzol, fest, vagy szobrászkodik. Az ő iskolájából kerül a Képzőművészeti Főiskolára (Pincsák) *Pataki József, Vasas Károly*. A későbbiekben szólhatnánk még *dr. Németh Sándor* cserhátszentiváni orvosi lakásáról, amely nyaranta festőktől hangos. Ő bírja rá például *Czinke Ferencet és Iványi Ödönt*, hogy Nógrádba jöjjön. Lassan megérik a helyzet arra, hogy az eddig az egri (Heves megyei) csoporthoz tartozó képzőművészek önálló megyei csoportot alkossanak. Ez meg is történik 1956-ban. 1964-ben jönnek létre a területi szervezetek, tágabb lehetőséget kap a hovatartozás érzése. Az észak-magyarországi területi szervezet (központja Miskolc) Nógrád megyei csoportjának tagjai ma szervezettebben, tudatosabban tudják szolgálni a művelődéspolitikai feladatok ellátását is.

Ezt a kis visszatekintést, amely a teljesség igénye nélkül készült, s inkább csak utalásokkal próbálta vázolni a múltat, *A művészeti élet továbbfejlesztésének feladatait* címmel írt tájékoztató alapján tettük meg. Iványi Ödönnel, a Nógrád megyei csoport titkárával a mai teendőkről beszélgetünk. Képzőművészeti életünkkel az MSZMP Nógrád megyei Bizottsága mellett működő közművelődési bizottság is foglalkozott, s nemrég létrejött egy beszélgetés Nógrád megye vezetői és az itt élő képzőművészek között. A Nógrád megyei Népművelési Tanács ugyancsak figyelemmel kíséri a képzőművészettel összefüggő gondokat, s még ebben a félévben a Nógrád megyei Tanács VB elé kerül a tapasztalatokat összegező beszámoló.

AZ A BESZÁMOLÓ, amelyet Iványi Ödön említ, s amely a megyei képzőművész csoport 1969-ben végzett munkájáról szól, többi között tartalmazza azokat a feltételeket, amelyek a művészeti munka további zavartalanságához szükségesek. Eszerint, elsősorban a kiállítási helyiség (galéria) hiánya gond Salgótarjánban, illetve Nógrád megyében. Szükségesnek látszik — tervezik — legalább négy, műtermes lakás építése festő-, grafikus-, iparművész számára. Mind több szó esik arról is, hogy az állami díj hivatalból mindig eszmeiséghez kötött legyen. Az üzemek is tűzzenek ki díjakat, akár az általuk megadott témához kötötten is (például az üzem évfordulója, az üzemmel kapcsolatos téma, és így tovább.) Ugyanígy a különböző társadalmi szervek, állami gazdaságok, termelőszövetkezetek is élhetnének ezzel a lehetőséggel. A gyárak, üzemek, egyéb termelőegységek, és a művészek között kötendő szocialista szerződések is új lehetőséget jelentenének az alkotók számára. A murális feladatok megbízásánál, illetve a pályázati lehetőség megadásánál legalább egy megyei művésznek is szerepelnie kellene. (Természetesen, ez a kívánalom nem mehet a műalkotás rovására, csupán a lehetőségről van szó!). Egy alkotóház létesítése Hollókőn szintén szóba került, megyén kívüli rangos művészek fogadására.

Az utóbbi időszak egyébként „csendesebb", kevésbé látványos volt a korábbinál. Ehhez, a már említett hiányosságokon kívül hozzájárultak a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetéséből a képzőművészek számára adódó gondok, az átszervezés, az újabb csatornák tisztázatlansága stb. Például az üzemek részéről történő vásárlás „megmerevedett". A megyében végzett képzőművészeti beruházások mindössze egy művészt, idős Szabó Istvánt érintettek. Iványi Ödön szerint a Képcsarnok Vállalat salgótarjáni üzletében ugyan többen próbálkoztak egyéni bemutatkozó kiállítással, ezek azonban ráfizetésesnek bizonyultak. Tavaly már egyetlen területen élő művész sem vállalt képcsarnoki kiállítást.

A gondok ellenére úgy tűnik, hogy a csoport tagjai szakmailag erősebbek lettek. Például egyre többen szerepelnek országos jellegű tárlatokon, külföldi kiállításokon. *Lóránt János* Derkovits-ösztöndíjat, *Czinke Ferenc* Munkácsy-díjat kapott. A szélesebb körben való szereplés, az országos képzőművészeti életbe való intenzívebb bekapcsolódás értelmében az energia szétmorzsolódását jelenti, amely csak azzal pótolható, ha képzőművészeink szervezeti életét a következő időben szorosabbá, szilárdabbá tesszük a jelenleginél.

TERMÉSZETESEN MÉG több dologról kellene szólnunk. Beszélhetnénk a képzőművészek művészeti, társadalmi tevékenységéről, amely részben a TIT-en, másrészt a különböző képzőművészeti szakkörökön, s nem utolsó sorban a megyei képzőművész stúdión keresztül érvényesül. A Hazafias Népfront politikai aktualitást tükröző plakát újságjának szerkesztésébe is bekapcsolódtak művészeink. Az eddig elmondottak is bizonyítják azonban azt, hogy művészeti életünk fejlesztésének kérdései izgalmas feladatot jelentenek, s a legszorosabban kapcsolódnak szellemi életünk további tervezéséhez.

T. E.

az asszonynak min

Márpedig, ahol sok ember van, ott nem lehet vétkes dolgot nűvelni...

— De nem mindig vannak sokan — akadékoskodott.

— Igen ám, de nekem éppen úgy végig kell járni a kocsikat minden állomás után, mintha sokan lennének.

— Éjszaka az utasok alszanak, nem nagyon figyelnek — találta meg az ellenszert minden érvemre az asszony.

Egyébként a feleségem majdnem tizenkét évvel fiatalabb mint én, ráadásul nagyon csinos, tehát ha én lennék féltékeny, senki se szólhatna semmit. A végén már azzal érveltem:

— Vén sztari vagyok én már!

Ő azonban erre is talált választ.

— Láttam én a televízióban, hogy a fiatal lányok szeretik az őszülő férfiakat.

— Most már mit csináljak — mondtam. — Kibeszélhetem a lelkemet, de eredménye nincs...

— Esküdj meg! — követelte.

— Mire?

— Hogy nincs senkid?

— Rajtad kívül senkim. Esküszöm.

— Esküdj arra is, hogy a vonaton nem is lehet szerelmeskedni!

— Esküszöm.

Azt hittem, hogy ettől megnyugszik. Amikor azonban karácsony másnapján hozták a táviratot, hogy be kell ugranom jegykezelőnek a mentesítőre, ismét elővett.

— Mi az? Táviratozott a babád?

— Az isten! — tört ki belőlem az intelligencia.

— Azt mondtad, hogy most három napig velem maradsz!

— Azt. De mit csináljak. Ez már olyan szakma, hogy sokat kell dolgozni...

— Azért a kis fizetésért? — bosszantott feleségem.

— Azért! — kiáltottam. — Nekem kell menni ebben a hidegben, nem neked! Inkább sajnálnál a bosszantás helyett!

Elcsitult a hangja, de azért dúzzogott, és ennivalót se csomagolt. Engemet is elkapott a makacsság. Én, gondoltam, nem fogok egy darab szalonnáért, meg egy kis főtt tojásért és beigliért alázatoskodni. Fogtam a kalauztáskát, és dühösen, búcsúzás nélkül útrakeltem. Jól bevágtam magam után az ajtót, hadd hallja, hogy elmentem.

Hallottam, hogy nyílik az ajtó, a kiabálását is jól hallottam.

— Várj! Ne szaladj! Ne menj el étel nélkül!

De úgy tettem, mintha nem hallanám. Vissza se néztem, csak megnyújtottam a lépteimet.

Délben indult a vonat a városból, délután fél három felé mentünk keresztül a falum állomásán. Már elkongatta a delet az üres gyomrom, nem vettem volna rossz néven, ha feleségem kihozza az állomásra a kosztot. Lestem is nagyon, hogy nem áll-e ott valahol. Kevés volt az utas a vonaton, és az állomáson egyaránt, így azután hamar észrevettem, hogy kosárral a kezében ott toporog a hóban az én „drága kis feleségem".

Már-már oda akartam szaladni, akkor látom, hogy nem néz semerre, hanem száll fel a hozzám legközelebb eső kocsiba. Végigkeszeltem a jegyeket, és elérkeztem hozzá is. Egyedül ült egy nemdohányzó fülkében. Mosolygott. Olyan kedvesen, nyájasan tekintgetett rám, hogy szinte elolvadtam. Még gondoltam is, hogy „no, lám, nem is árt néha egy kis gorombaság az asszonyoknak". Leültetett.

— Nem vagy éhes, drága? — kérdezte. Szokása azt a szót használni, hogy „drága", de ahogy akkor mondta, abban már minden asszonyi hizelkedés benne volt.

— Várj még egy állomást — mondtam. — Azután ráérek, mert ezután hat állomáson nem áll meg a mentesítő... Lesz egy jó félórám...

A következő megállónál egyetlen utas sem szállt föl. Siettem vissza. Odaültem az ablakhoz, a kis asztalkához, és feleségem csak rakta elém az ételt. Rántott csirkét, savanyú uborkát, libamájat, közben bort is töltött a termosz tetejébe. A húsok után tortát rakott elém, azután feketét adott. Olyan karácsonyi ebédet ettem én ott a vonaton, hogy elfelejtettem a reggeli vitát is.

— Kérsz még valamit? — kérdezte. — Almát is hoztam.

Csak a fejemmel intettem, hogy elég. Ő pedig elcsomagolt mindent a kosárba, már ami egyáltalán megmaradt, és feltette a kosarat a polcra.

— Gyere, ülj mellém! — mondta azután, és nagy szemét úgy forgatta, mint egy szerelmes szűzlány.

Volt még időm, hát mellé ültem.

— Jó volt az ebéd? — kérdezte.

— Nagyon finom — mondtam.

— Puszit nem is kapok érte?

Már nyújtotta is a száját. Mit tehettem, hiszen valóban finom volt az ebéd, szájon csókoltam, úgy, istenigazából...

Azt mondta erre, hogy zárjam be gyorsan az ajtót, és eresszem le a függönyöket, nehogy valaki benézzen a folyosóról. Én meg, mint a hűséges kiskutya, szót fogadtam a gazdinak. Amikor már semmitől sem kellett tartanunk, azt mondta:

— Csókolj meg még egyszer!

Olyan csók volt az, hogy már kezdett fejembe szökni a vér. Szerencsére elhagytuk a hatvani jelzőt, és mennem kellett a helyemre.

Kinyitottam az ajtót, már éppen mentem volna, amikor szipákolást hallok a hátam mögül. Visszanézek, hát a feleségem zokogott, és bő patakban csorgó könnyeit törölgette.

— Téged meg mi lelt? — fordultam hozzá türelmetlenül.

— Piszok csaló vagy — mondta, és tovább zokogott.

— Ne beszélj már butaságot!

— De igenis csaló vagy! Azt hazudtad, hogy a vonaton nem is lehet szerelmeskedni!... Még meg is esküdtél rá!...

Alig birtam Budapestig meggyőzni, hogy amióta élek, ilyen alkalmam még nem nyílott, és nincs az a nőszemély a világon, akiért a szabályzatot megsérteném. Egyedül vele tettem kivételt, amikor... No, látja! Ilyen ravaszak a féltékeny asszonyok...

nul, és a fiatalemberre pillantott. — Úgy kaparná a torkomat, mint a falevél.

Gráber a házak iránti ösztönös szeretettel [illegible] a világra

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Mészöly Géza festő-művész

Tolna m. Népújság

1976 DEC 4

Gyűjtő

1021

VIGYÁZAT. HAMISÍTVÁNY!

A gyűjtők réme a hamisítvány, pedig amióta gyűjtés van, a hamisítás sem ismeretlen fogalom. A hamisításoknak külön története van, mi csak néhányra emlékeztetünk. Az egyik legnagyobb vihart kavart hamisítás volt a Louvre 1896. évi 200 000 frankos vásárlása, amikor megvették „Szaitafernész tiaráját", egy orosz ötvös munkáját. Jeruzsálemben az úgynevezett moabita régiségeket hamisították, Mészöly Géza néhány festményét pedig Párizsban Corot műveiként adták el. Munkácsy, sőt Csontváry számos művét is hamisították, a második világháború utolsó éveinek legnagyobb szenzációja pedig a holland Van Meghereen hamisítása volt, aki „ismeretlen" Van Delft-festményeket adott el, amelyek egy része német gyűjteményekbe (például Göringébe) került. A hamisítót csak a háború után leplezték le.

Miről lehet megismerni a hamis képet? A válasz nem is egyszerű, hisz Van Meghereen például olyan technikai eszközöket használt, amelyek az igazi műértőket is megtévesztették. A hamisításokra azonban előbb-utóbb fény derül, bár nagyon gyakran csak utóbb. Mint annak a pécsi főpapnak az esetében is, aki a két világháború között régi képeket gyűjtött, s csak a hagyaték leltározásakor derült ki, hogy csaknem valamennyi kép hamis, nem ér semmit.

Azt, aki nem milliós értékeket vásárol, ilyen kudarc nem érheti, de ha becsapják, mégis hiába adta ki a pénzét. Élő művészek esetében a hamisítás nagyon ritka (képcsarnoki vásárlásoknál egyenesen kizárt), elhunyt festők esetében azonban nem ritkaság, hogy hamisítással akad dolgunk. Egyetlen jó tanács: aki szakértő szemmel vizsgál egy képet, rendszerint észreveszi a csalást, mert a legjobb hamisító is valahol leleplezi magát. Ha nagyobb összeget adunk ki, feltétlenül forduljunk szakemberhez. (A Nemzeti Galériában állandó jelleggel foglalkoznak képbecsléssel.)

(Ism.) 10.05: Iskolarádió. Haydn-művek. 11.25: Bioritmus. 11.45: Nagy könyvgyűjteményeink a magyarországi humanizmus korában. I. 12.35: Tánczenei koktél. 13.20: Válaszolunk hallgatóinknak. 13.35: Déki Lakatos Sándor népi zenekara játszik. 14.00: Ezeregy délután. 14.30: Szalmás Piroska kórusműveiből. 14.43: A Budapesti Koncertfúvószenekar játszik. 15.10: Édes anyanyelvünk. 15.15: André Watts (zongora) és Isaac Stern (hegedű) lemezeiből. 16.00: Utközben. 16.05: Szocialista brigádok akadémiája. 16.35: Hegedűs a háztetőn. Részletek Bock zenés játékából. 17.07: Betyárdalok. 17.25: „Rád gondolok most . . .” A nő a finn irodalomban. 19.15: Ilosfalvy Róbert énekel. 19.35: BUÉK — 1976! A Rádió Kabarészínház múlt évi szilveszteri műsora. 22.20: Tíz perc külpolitika. 22.30: A Smetana vonósnégyes hangversenye. 0.10: Virágénekek.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: A Stúdió 11 felvételeiből. 8.33: Népdalok, néptáncok. 9.33: Mediterranée. Részletek Lopez operettjéből. 10.00: A zene hullámhosszán. 12.00: Toldy Mária és Poór Péter énekel. 12.33: A történelem izgalmas tantárgy. Riport. 12.50: Virgínia Zeani és Jon Vickers énekel. 13.25: Kis magyar néprajz. 13.33: Tele zsákom muzsikával. 14.00: Kettőtől ötig . . . 17.00: Az Ifjúsági Rádió órája. 18.00: Harminc perc rock. 18.33: Balogh Albert népi zenekara játszik. 19.30: A magyar szakasz. 20.00: Ifjú zenebarátok híradója. 20.20: Labirintus. 20.33: A változó világkép. IV. 21.03: Slágermúzeum. 21.58: Szimfonikus zene. 22.33: Derűre is derű. 23.00: Operettrészletek.

III. MŰSOR

14.05: Bach-művek. 14.51: Századunk zenéjéből. 15.30: Iskolarádió. 16.03: Együttesek Verdi operáiból. 16.50: Mindenki iskolája. 17.20: Huszonöt perc beat. 17.45: Láttuk, hallottuk — a színházban és a moziban. (Ism.) 18.00: A világgazdaság hírei. 18.03: Zsebrádiószínház. Mindenki tűzoltó. Kopányi György hangjátéka. 18.25: Kamaramuzsika. 19.15: Iskolarádió. 19.33: Kapcsoljuk az Erkel Színházat. Közben: Kb.: 20.35: Rákóczi. Epizódok Laczkó Géza regényéből. III. (Ism.) Kb.: 20.55: A hangverseny-közvetítés folytatása. Kb.: 21.45: Dzsesszfelvételekből. 22.30: A hét zeneműve. Berg: Három zenekari darab.

JUGOSZLÁV TV

17.10: Magyar nyelvű tv-napló. 17.45: Bábjáték. 18.00: Kis sláger. 18.15: Olvasmány. 18.45: Szervusztok fiatalok. 20.00: M. Buljan: Hosszú utazás. — Tv-dráma. 21.35: Kiválasztott pillanat. 21.40: Panoráma. 22.25: Dokumentumfilm.

II. MŰSOR

18.30: Kurtizánok tündöklése és bukása. — Filmsorozat. 20.25: Sport karikatúrában. 20.30: Tv-tárca. 21.00: Huszonnégy óra. 21.20: Házi mozi: Pygmalion. — Angol film.

Mészöly Géza, kés

Még a tavasszal történt, a Vörös Október Férfiruhagyárban. Az egyik brigádvezető a kulturális vállalásokat sorolta, s a következőkkel fejezte be: „Aztán a Nagy Balogh János Kiállítóteremben mindannyian megnéztük a Szőnyi István rézkarcainak kiállítását. A Galéria hozta ki ide, Kispestre, a peremvárosba..." Másodszor a Ganz-Mávag Művelődési Központban említették a Galériát: négy alkalommal a józsefvárosi üzemben szervezte meg vidéki művészek kiállítását, Szabolcsból, Békésből, Hajdúból és Szolnokból.

Mi is történik itt [illegible]

— A kezdet az volt — veszi át a szót Anka Mária —, hogy három éve négy nagyvállalat művelődési központjával szerződést kötöttünk: a Csepel Vas- és Fémművekével, a Ganz-Mávagéval, a Csepel Autógyáréval és az EVIG-ével. Egyrészt, hogy vándorkiállításokat vigyünk hozzájuk, másrészt, hogy jöjjenek ide a szocialista brigádok, tárlatvezetőt biztosítunk a számukra. Először a harmincas évek szocialista képzőművészek csoportja műveivel jelentkeztünk náluk. S nemcsak a műalkotásokat vittük el az említett gyárakba, hanem a csoport még élő tagjaival művész—közönség találkozót is szerveztünk. Így például Szántó Piroskával, Farkas Aladárral, Nosipa István Pállal, Kassitzky Nonával. Az érdeklődés várakozáson felüli volt, igazolta a kezdeményezésünket, és a sikeren felbuzdulva, tavaly nagy sorozatú kiállítást szerveztünk meg *Száz év magyar tájfestészete* címmel. Ebben Mészöly Gézától Szinnyei Merse Pálon, Székely Bertalanon keresztül Désy Huber Istvánig, Barcsay Jenőig igyekeztünk a legkiválóbb alkotásokat összeválogatni, bemutatni.

napok művészeti kér-
inél valóban másként
. Amíg Tóth Béla,
ály értően, szeretet-
rga Imre szobráról,
ányai Szocialista bri-
ában áll (de például
y az EVIG termékei
pen a formatervezé-
két díjat), Lukács
latolgatja, viszony-
a képzőművészeti al-
g a reprodukciók is
az új lakás árát tör-
Pedig egy-egy tár-
ntése után szívesen
a látottakhoz ha-
brigádok tagjai. S
joggal kérdezi: vajon
e bizonyos kedvez-
ha a szocialista bri-
tesen jelentkeznének
l?

Gede Márton: A Non

Népszabad

gosztaviában. Mint illetékes helyről közölték, az országban már sok hamis bankót bevontak, de a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-728

1972 NOV 11

Békés m. Népújság

Mészöly Géza festőművész

1021

Évforduló

Nyolcvanöt évvel ezelőtt, 1887. november 11-én halt meg — 43 éves korában — Mészöly Géza festőművész, a hazai tájképfestészet finom hangú képviselője. Első műveit a Képzőművészeti Társulat 1870-ben rendezett kiállításán mutatta be. Az Alföld és a Tiszatáj vidékeit kereste fel festői témákért: Faluvége, Tanya, Tiszapart, majd a Dunántúl, főleg a Balaton környéke ihlette alkotásokra: Balatoni halásztanya, Homokos part, Részlet a Balaton vidékéről, stb. Szinte kizárólag tájképfestő volt, a magyar táj sajátos hangulatának első tudatos kifejezője.

Legszebb műveit a Nemzeti Galériában őrzik.

nem
Aldo
szem
póta
tálak
kat.
enni
lam
dök
rült elem. A ...
húztam egy püspök nevű harcsa bizalmas közelségéből és beleharaptam. Ha ezt a feleségem tudná?!...

Aztán fogyasztottam néhány taktust Mozartból beleszúrtam á la Napóleonba és az egészet ráraktam Szent Ilonára. Rossiniról levakartam a szaftot és ráöntöttem á la Wellingtonra. Aztán valami kattant a fejemben és hogy igazságot tegyek, kettévágtam Tournedót á la Bölcs Salamon. Az egyik felét belegöngyöltem a konyakos üvegbe a másikat a fejemre tettem. Ez lesz a divat. Aztán beleültem egy tál Makaroni á la Milanésébe, Laokon és egy

1975.VI.12.Kossuth 5.4o Gné

Falurádió

A zöldség, pontosabban a paprika adta hirét a Tolna megyei Cece községnek. Ide hivták a könyvhét alkalmából iró olvasó találkozóra Timár Mátét.

- Sárbogárd után egyre gazdagodik a táj, s a bő cspadék hullás nyomás juniust tagadó zölddel akaratlanul is a halhatatlanság borostyánjára gondolunk. Egy két órás gyalogjárás szükkörén bévülről származott Mészöly Géza és Csók István, a két felejthetetlen festő, alig innét Szilasbalhás, Mezőszilásról Németh László, és talán a legjobb eleven magyar Illyés Gyula akinek a cecei községi könyvtár homlokán olvashatjuk a nevét. Itt töltötte ifjuságának egy részét, ebben a tiz ezer holdas, 3 ezres községben, s mint játszó cimborája Pardán Károly emlékezik reá, már akkor is a maga feje után indult. Az ilyen formán lexikon jussos módos

kilsejü település és közkedvelt paparika fajta névadója azonban nemcsak a nagyok jóvoltából, hanem a jelenben is állja a sarat ugy, hogy szinte minden lakójával részt vállal benne. Vajtával és Sárregresssel közös 7looo hektáros Béke termelőszövetkezete, legalábbis messzire látszóan ezt bizonyitja. Deme János főállattenyésztő elnök-helyettes szives közlése szerint 8o milliós árbevételi tervük szinte felét máris az állattenyésztés adja, 133o szarvasmarhájukból 5o4 a fejőstehén, s a Horsteini Friz keresztezés következtében az F-1 nemzedéktől 1978-tól világszinvonalu teljnövekedés várható. 3 ezres juh tenyésztésükből eddig 24oo tejes bárányt adnak a külkereskedelemnek, az első nyirás pedig emlitésreméltó 4.64 kg-os gyapju átlaggal jár. A cecei paprika fajtatiszta termesztése is cecei feladat, s vállalják is becsülettel. A termelési vizetet szellemivel folytatjuk, lévén az ünnepi könyvhét meghivott vendégeit, ami hasonló meglepetésekkel szolgált,mint ha azt igazolná, ahogy a test és a lélek ugy a termelés és a kultura is csak együtt lehet teljes és egész. Az Illyés Gyula könyvtárban legalább 2oo ember szorongott a példás rendü könyvfalak előterében, s nemcsak hallgatta a szót, arra is kiváncsian, miért nem naprakészebb tükrözője az irodalom annak a mindennapos küzdelemnek, amivel, amiben az ország arca szépül. S igen, miért nem ugy, hogy mindenki önmagát láthassa benne, ahogy Móricz Zsigmond müveiben, akire a jelenlévő cecei lakos özv.Borostyán Istvánné Katz Erzsébet néni a 8o felett is tegnapi frissen emlékezik. Az Illyés Gyula könyvtár szomszédságában citera zenekar próbál, s ritmusára a 79 esztendős Lukamist Jánosné üvegestáncra tanitja a fiatalokat, hogy meg nem halj[illegible] a multból semmi, amivel gazdagabb lehet a jelen és szinesebb a jövendő. Neki is felelek most erre a bucsu kérdésére. Megérte-e a fáradságot a cecei utjuk. S mert az akkori kurta igent szégyenkezve kevesellem ezt ragasztanám hozzá. Ennél többet, szebbet, biztatóbbat fél napos gyors vizit alatt nem is kaphat senki.

- A Falurádió müsorát Bán Béla szerkesztette.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX. ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1978 APR 26

DAILY NEWS

Laura Mészöly Kelemenné.

1021

Ausstellungen:

Literaturmuseum „Petőfi": Tschechische Buchkunst aus zehn Jahrhunderten.

Museum der Bildenden Künste: Kleinplastik aus dem 10.-19. Jh.

Nationalgalerie: „Künstlerischer Wettbewerb zu den Weltfestspielen in Havanna" – In dieser Ausstellung sind Bilder, Fotos, Erzeugnisse des Kunsthandwerks (Keramik, Glas, Schmuck, Möbel, Bekleidung und Accessoires) und der Volkskunst (Textilien, Keramik und Musikinstrumente) ausgestellt, die Künstler unter 35 Jahren zum Wettbewerb anläßlich der Weltfestspiele in Havanna eingesandt haben. Eine Bedingung war, daß durch die Werke Leben und Probleme der Jugendlichen dokumentiert werden. Die schönsten ausgestellten Gebrauchsgegenstände und Fotos werden bei den Weltfestspielen in Kuba ebenfalls gezeigt werden. Die Ausstellung umfaßt rund 40 Ölbilder und ebensoviel Grafiken, 100 Fotos, 60 volkskünstlerische und mehrere hundert kunstgewerbliche Exponate.

Kunsthalle: Fotos von Irén Ács.

Kunstgewerbemuseum: Design – Industrielle Formen in der Wohnung.

Ethnographisches Museum: Fotos von Miklós Rév über Vietnam.

Museum für Geschichte der Arbeiterbewegung: Geschichte der ungarischen Arbeiterbewegung.

Historisches Museum: So leben die Budapester – Freizeit (18. Jahrhundert bis zur Gegenwart).

Verkehrsmuseum: 20 Jahre Raumforschung.

Adolf-Fényes-Saal: Fotos von Vince Lussa.

Ausstellungen in der Provinz:

Szeged, Lajos-Gulácsy-Saal (Kárász utca 17): Gemälde von Laura Mészöly Kelemenné. Die Ausstellung, die unter dem Motto „Ungarische Landschaften" steht, zeigt Gemälde, die hauptsächlich von der Umgebung Szegeds, von Transdanubien und Budapest insperiert worden sind. Das Interesse für Landschaftsmaler wächst immer mehr und der Erfolg der Gemälde von Laura Mészöly wird durch deren Innerlichkeit und Stimmung noch unterstützt. Eine Besonderheit ihrer Kunst sind Miniatur-Landschaftsbilder, von denen einige ausgezeichnete Stücke in der Szegeder Ausstellung zu sehen sind.

Békéscsaba, Museum: Biennale der angewandten Grafik.

esens beschäftigen.

spor

eltmeister von 1974 und 1977 sowie bermedaillengewinner von Mont-al, Alexander Romankow. Er wird n einem zehnköpfigen Aufgebot s der UdSSR begleitet. 14 Natio-n entsenden ihre Spitzenfechter, daß mit einem Teilnehmerfeld n über 220 Akteuren zu rechnen Teilnehmerzusagen liegen von n Siegern der vergangenen Jahre, Klaus Reichert, (Bonn), Frederic truska (Frankreich), Erik Sens-rius (Tauberbischofsheim) und rlo Montano (Italien) vor. Dane-n haben Fechter aus Polen, Un-n, Rumänien, Großbritannien, Ja-n, Spanien, Österreich, Belgien und USA ihre Meldungen abgegeben.

Kiew — Für zwei weitere Welt-corde im Rahmen der sowjetischen wichthebermeisterschaften in Kiew gte am Montag Sergei Arakje-v, der in der Klasse bis 100 kg Bestmarke im Stoßen und im eikampf auf 223 kg bzw. 392,5 kg besserte.

ofia — Basketball-Turnier um n „Sofia-Cup": Polen-Rumänien 77 (38:36), Bulgarien-DDR 93:69 :33).

anta Clara/Californien — Den er-n Turniersieg seit zwei Jahren es am Montag für Arthur Ashe

Santa Fe — Carlos Monzon, Argentiniens Ex-Weltmeister im Mittelgewichtsboxen, hat seine Comeback-Pläne wieder ad acta gelegt. „Nachdem mein Landsmann Hugo Corro am Samstag Rodrigo Valdes besiegt und damit den Titel wieder nach Argentinien geholt hat, besteht für mich keine Veranlassung mehr, in den Ring zurückzukehren", sagte der 35jährige Ex-Champion. Monzon, der nach seiner 14. erfolgreichen Titelverteidigung im August 1977 zurückgetreten war, wäre für eine Börse von 1,5 Millionen Dollar nochmals zu einem Titelfight gegen Valdes angetreten, falls dieser gegen Corro gewonnen hätte.

Knittelfeld — Porsche hat in allen bisherigen drei Läufen der Marken-Weltmeisterschaft die Siegerwagen gestellt und führt demgemäß auch souverän die WM-Wertung an. Beim großen Rivalen BMW brennt man natürlich darauf, diese Erfolgsserie zu stoppen, und aus diesem Grund hat BMW für vier Tage den Österreichring exklusiv gemietet, um die neue Waffe — den BMW 320 Turbo, dessen Probleme inzwischen beseitigt wurden — eingehenden Tests zu unterziehen. Beim nächsten WM-Lauf am 7. Mai in Spa-Francorchamps soll dieser Wagen mit Ronnie Peterson (Schweden) am Steuer zum Einsatz kommen.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Reformátusok lapja
1966. X. 16.
Mészöly Géza

1021

Generális vizitáció Sárbogárdon

Szeptember 18-a kétszeresen ünnep volt a sárbogárdi egyházközség történetében. Ősi templomunk helyreállítása a közelmúltban fejeződött be, melynek során ismét megmutatkozott a gyülekezet áldozatkészsége. Most, a munka végeztével, ünnepi istentiszteleten adtunk hálát Istennek, melyen püspökünk, *Szamosközi István* is részt vett családjával együtt. Örömünkben osztozott még *Radics József* esperes és felesége, *Horváth György* egyházkerületi tanácsos, *Borbély Pál* római katolikus esperes-plébános, *Pálffy Mihály* evangélikus lelkész, valamint több környékbeli lelkipásztor és sok kedves vendégünk.

Templomi istentiszteletünk kezdetén a gyermekek köszöntötték püspökünket és minden résztvevőt a 122. zsoltár éneklésével. Ezt követően felzendült a gyülekezet ajkáról ősi hitvallásunk, a 90. zsoltár. Énekkarunk Osváth Viktor két feldolgozásával szolgált: a 378. és a 167. dicsérettel. Az igehirdetést *Szamosközi István* püspök végezte.

Igehirdetésének alapja Márk evangéliuma 8. részének 22—26. verse volt. — A vak meggyógyítása óta is csodák sorozata követi egymást. Az Úr Jézus jelenlétében nem szűnik meg a csoda. Ma azért ünnepelünk — hangsúlyozta püspökünk —, mert ez a templom megépült. Akik ebben a munkában részt vettek, eszközei voltak a gyülekezetet építő, csodákat végző Jézusnak. Vajon nem tartozik-e az is a csodák közé, hogy mi emberek, akik annyifélék vagyunk, mégis eggyé válunk a gyülekezetben?

Az Igéből hallott történetben szereplő gyülekezetnek van szíve: odaviszi a vakot Jézushoz. „Kérik vala Őt" — és ezért a kérésért a vak meggyógyult. Egyházunknak nemcsak külső, de belső története is van. Századokon át a 90. zsoltár szavaival kéri az Urat. Ez a templom is a kérések helye. Szoktál-e másokat idehozni, hogy az Úr illesse őket? Legyen szívetek a könyörgéshez és legyen benne szívetek a könyörgésben, amikor másokat visztek Ő elé.

— „És megépüle és láta messze és világosan mindent." A gyógyult szem nagyszerű leírása ez. Két szó a legfontosabb ebben a versben: *messze* és *világosan*. A keresztyén ember nem rövidlátó. Nem elégszik meg azzal, amit közvetlen közelében lát. Meglátja, hogy olyan világ veszi körül, ahol millió és milliárd ember él. Tudja, hogy van ökumené, és nem érzéketlen mások szenvedése iránt, hanem áldozat árán is segít. A keresztyén ember világosan lát. Nagyon fontos ez, amikor olyan sokan rémeket látnak. Nekünk látnunk kell, hogy az események mögött most is ott van Jézus. Az egyházra nézve is nagy ígéretünk van az Igében. Jézus megígérte, hogy az ő egyházán a pokol kapui sem vehetnek diadalmat. Ezért sohasem kell féltenünk az egyházat! Ne felejtsük azonban, hogy az Úr Jézus *az embereken kíván segíteni és nekünk is ezt kell tennünk*. Adjunk alkalmat az embereknek arra, hogy jó cselekedeteink által dicsérjék az Istent.

— Kívánom, hogy a Szentlélek ereje áradjon köztetek és kössön össze benneteket egymással. Kérjétek Őt és Ő mindig kész lesz segíteni rajtatok — fejezte be püspökünk az igehirdetést.

Az imádság után ének, majd a köszöntések következtek. Elsőként *Radics József*, a vértesaljai egyházmegye esperese, majd *Kiss István* gondnok emelkedett szólásra. Ezután

Borbély Pál esperes-plébános és *Pálffy Mihály* evangélikus lelkész üdvözlete következett. Ezt követőleg a gyermekistentisztelet, az ifjúság és a bibliakörösök részéről hangzottak el köszöntések, melyeket *Szamosközi István* püspök melegen viszonzott.

Az ünnepély generális vizitációval folytatódott. *Szabó Imre* lelkipásztor jelentésében bepillantást adott a gyülekezet múltjába és jelenébe. — A sárbogárdi, régi nevén bogárd—tinódi egyház eredete visszanyúlik a török hódoltság idejére. Szegedi Kis István szórta itt az első magvakat. Kezdetben házaknál tartották az istentiszteletet, melynek helyét a kútgémre feltűzött fehér kendő jelezte. 1783-ban Komáromi Süle József elkezdi a templom építését. Anyakönyveink nagy áldozatkészségről tanúskodnak, mely szerint 100 család 2700 rénes forintot ajánlott fel. 1791-ben megalakult az első presbitérium, két kurátorral és hat presbiterrel. Ebben az időben virágzik a gyülekezeti élet. Iskolát építenek és külön perselyük van az öregek és árvák megsegítésére. Sajnos, a későbbi években, bár a gyülekezet lélekszáma nő, lelkiekben visszaesés mutatkozik. 1830-ban tornyot építenek és a templomot kibővítik, de ekkor már a gyülekezet áldozatkészsége csökken és a gyülekezeti fegyelem is meglazul.

— Szívesen emlékezünk arra, hogy Tompa Mihály tanítóskodott itt egy évig, és több nagynevű emberrel is összekapcsolódott egyházunk története. Egyházalapítóink között ott találjuk Mészöly Gézát, a Balaton híres festőjét, Mészöly Gedeon nyelvészt. Kossuth Zsuzsa, Kossuth testvérhúga ide jött férjhez, maga Kossuth Lajos is többször jött Sárbogárdra, valamint Petőfi Sándor is megfordult itt.

— Egyházunk történetét Biczó Pál lelkész kezdi 1896-ban megírni. Az első világháború idejétől 1952-ig Kiss Dániel a gyülekezet pásztora. Ő kaput nyit a belmisszió előtt. Olvasókör épül, dalárda alakul. Utána Szabó Imre és felesége végzik a lelkészi szolgálatot. Áldásos munkájuknak előbb-utóbb biztosan meglesz az eredménye és Istentől kapott jutalma.

A templomi ünnepélyt és vizitációt követően a vendégek közös ebéden vettek részt. Ez alkalommal köszöntötte a püspök a gyülekezet legrégibb presbitereit: *Huszár Károlyt* és *Bereczk Sándort*, akik 34, illetve 33 éve töltik be e tisztséget, továbbá *Dörögdy Miklós* kurátort, *Komjáti Istvánt* és *Mező Lajost*, akik több mint 25 éve presbiterek a gyülekezetben.

A nap végeztével mindnyájan elmondhatjuk a zsoltáríró szavait: „Áldjad, én lelkem, az Urat és el ne feledkezzél semmi jótéteményéről!"

(Sárbogárd)

Bereczk Margit

HIREK

Lelkészi békegyülések. A budapesti lelkészek részére a Hazafias Népfront rendezésében október 4-én volt békegyűlés, melyen Lukács Tibor, az „Ország-Világ" című hetilap külpolitikai szerkesztője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást. — A Csongrád megyei lelkészek békegyűlésén Zala Tamás szerkesztő szólt a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről.

A két budapesti egyházmegye október 5-én közös lelkésztestületi gyűlést tartott a budai egyházközség gyülekezeti termében. Haypál Béla esperes, igetanulmánya után, megemlékezett a közelmúltban elhunyt Horváth Tivadar és dr. Incze Gábor lelkészekről, majd a déli egyházmegye időszerű eseményeit ismertette. D. Dr. Bucsay Mihály teológiai akadémiai professzor „Méliusz Juhász Péter teológiája" címmel tartott előadást. Dr. Mády Gyula esperes a legutóbbi esperesi értekezletről adott tájékoztatót.

A csongrádi gyülekezet október 2-án, istentisztelet keretében emlékezett meg özv. Csányi Sándorné egyházi alkalmazott 25 éves hűséges szolgálatáról. A gyermekek közül Fodor Gyöngyike, a bibliakör részéről dr. Fekete Istvánné, a presbitérium nevében pedig Boda Imre főgondnok köszöntötte az ünnepeltet.

A törökszentmiklósi egyházközség a temető főbejáratánál levő egyik kripta-épületét ravatalozónak alakította ki, az előtte levő térséget pedig betonburkolattal öntötte le. Az új ravatalozó ünnepélyes felavatása szeptember 25-én, a délutáni istentisztelet keretében történt. Bibliát olvasott és imádkozott dr. Marton József lelkipásztor, Igét hirdetett Szabó Dániel esperes.

Segédlelkészek kirendelése. A dunamelléki egyházkerület püspöke a budapesti teológiai [illegible]

A miskolc-belvárosi gyülekezet szeptember 25-én emlékezett meg arról, hogy templomának tornya, s benne „Eszter" nevű harangja az idén 100 esztendős. Az ünnepi istentiszteleten Ablonczy László esperes hirdette az Igét, majd Ráski Sándor püspök, a gyülekezet lelkipásztora tartott előadást a torony építéséről és a százéves harangról.

A rakacaszendi villámsújtotta templom renoválási költségeire lapunk útján az alábbi újabb adományok érkeztek: a diósjenői gyülekezet 300, Végvári Mária (Kunágota), dr. Czanik Eszter (Budapest), Schwerlichowszky Endréné (Debrecen), Ida néni (Leányfalu) és R. Ö. (Szerencs) 100—100, Szűcs János (Alsónyék), Kersák Jánosné (Budapest), Bercze Józsefné (Miskolc) és özv. Illyés Zoltánné (Debrecen) 50—50, Tokaji Erzsébe (Budapest) és Sándor Istvánné (Budapest) 20—20 forintot. — A lelkipásztor kérésére közöljük, hogy szeptember 25-ig a közvetlenül a gyülekezet címére küldött adományok összege: 1960 forint.

A bölcskei gyülekezet szeptember 25-én emlékezett meg Szabó Lajos lelkipásztor több mint negyedszázados helybeli szolgálatáról, s ez alkalomból új palásttal ajándékozták meg. Ugyanezen a napon tartotta esküvőjét a lelkipásztor leánya, Szabó Zsuzsanna és Méhes István. Az esketés szolgálatát Szabó Lajos lelkipásztor végezte.

A debreceni Kollégiumban szeptember 29-én 35 éves lelkészi találkozó volt. Az oratóriumban tartott

A csongrádi egyházmegye tanácsa október 6-án, Szegeden tartott gyűlést, melyen dr. Kardos Sándor gondnok megnyitója után, Munkácsy György esperes terjesztette elő beszámolóját a gyülekezetek elmúlt évi életéről. Ezután az előadók jelentéseit hallgatták meg, majd megalakították a szakbizottságokat, végül folyó ügyeket tárgyaltak.

Dr. Szabó Lajos taktaszadai lelkipásztor, lapunk munkatársa a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei néprajzi pályázaton első díjat nyert „Háromszázhárom taktaszadai monda" című gyűjteményével. A bírálat szerint: „Oly reprezentatív erejű bőségű, minőségű tudományos é amellett olvasmányos forrásanya előtörésének lehetünk tanui, hog ennek az anyagnak kiadatását a maga teljességében hangsúlyozottan javasolnunk kell. A pályamű országosan kiemelkedő munka."

A szendrőládi gyülekezet részér értékes és díszes zöld bársony szószéki, úrasztali és Mózes-széki terítőket ajándékozott a Kanadában élő Barna Antalné Veres Lídia, Iste iránti hálájaként, betegségéből val felépülése után.

Arany- és ezüstmenyegzők. Széchényi István ny. huszti lelkipásztor és felesége Kiss Mária, szeptember 12-én Debrecenben ünnepelték házasságkötésük 50. évfordulóját. Kulcsár Dezső Kossuth utcai lelkipásztor imádságban emlékezett meg a jubiláló párról. — Szamosi Sándor és felesége Szombati Sára, szeptember 18-án, a miskolc-Kossuth utcai templomban adtak hálát Istennek házasságkötésük 25. évfordulójáért. A hálaadáson Ráski Sándor püspök hirdette az Igét. — Dr. Telegdi Imre füzérradványi lelkipásztor és felesége, Koszta Mária október 16-án a füzérradványi templomban adnak hálát Istennek megsegítő kegyelméért, házasságkötésük 25. évfordulóján. Igét hirdet Benke Kálmán esperes.

Születések. Rácz László polgári lelkipásztornak és feleségének, Lőrinczy Mártának megszületett második gyermekük. Az újszülött neve: Péter, László. — Ercsey Előd dunaalmási lelkipásztor és felesége Török Ida házasságát Isten fiúutóddal áldotta meg. Az újszülött neve: Előd, János. Keresztelése október 2-án volt, az édesapa szolgálatával.

REFORMÁTUSOK LAPJA
Országos református hetilap
X. évf. 42. szám 1966. október 16.
Felelős szerkesztő és kiadó:
DR. FINTA ISTVÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IX. Kálvin tér 8.
Telefon: 181—055
Levélcím: Budapest 62., Postafiók 424.
Előfizetési díj:
negyedévre 13,— Ft, félévre 26,— Ft
egy évre 52,— Ft, külföldre 60,— Ft.
Előfizetés és templomi terjesztés
a kiadóhivatal útján
Utcán árusítja a Magyar Posta
Csekksz. 47 826 VI.

INDEX: 25 734

66.03609/2 — Zrínyi Nyomda, Budapest
Fv.: Bolgár I.

[illegible]ÉSE A PETEFI

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

1966 OKT - 7.

Állandó balatoni képtár Keszthelyen

A keszthelyi Balatoni Múzeumban régi tervet valósítottak meg az állandó balatoni képtár létrehozásával. A legutóbbi években három termet rendeztek be a balatoni képzőművészet bemutatására. Ezt az anyagot a Nemzeti Galéria támogatásával kiegészítették, s így most a keszthelyi múzeum földszinti helyiségeiben mintegy 100 alkotás reprezentálja a balatoni tárgyú képzőművészetet.

A tárlaton helyet kapott a magyar tenger klasszikus festője, Mészöly Géza és Csók István több alkotása is. A modern festészet képviselői közül Egry József szerepel a legtöbb alkotással; a Nemzeti Galéria anyagából különtermet rendeznek be alkotásaival.

A Sza... gyarnóta- és népdal... 20.55: Forgószínpad Tersánszky J. Jenő műveiből. — 22.20: Verdi-kettősök. — 23.00: A dzsessz kedvelőinek. — 23.10: Mai költők versei. — 23.30:

Ramp... Hold... lája. Hetel... zene.

SZERDA

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Operettrészletek. — 9.00: Kórusok. — 9.10: — Gyermekrádió. — 9.20: Orosz muzsika. — 10.10: Könnyűzenei híradó. — 11.00: Iskolarádió. — 11.30: A Szabó család. — 12.15: Népi zene. — 13.00: Válaszolunk hallgatóinknak. — 13.15: Barokk operamuzsika. — 14.05: Schubert: Wanderer-fantázia. — 14.29: Lányok, asszonyok... — 14.59: Kóruspódium...

18.3... 19.02: ... zásai... kedv... a P... Kb. 22.05:

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ZALAI HÍRLAP

1966 OKT 7.

Állandó bala

A keszthelyi Balatoni Múzeumban régi tervét valósították meg az állandó balatoni képtár létrehozásával. Az elmúlt években három termet rendeztek be a balatoni képzőművészet bemutatására. Ezt az anyagot a Nemzeti Galéria támogatásával kiegészítették, így most a keszthelyi múzeum összes földszinti helyiségében mintegy 100 alkotás reprezentálja a balatoni tárgyú képzőművészetet. A tárlaton — amely a balatoni téma kapcsán egyben bemutatja a 19—20. századi magyar képzőművészet fejlődését — je-

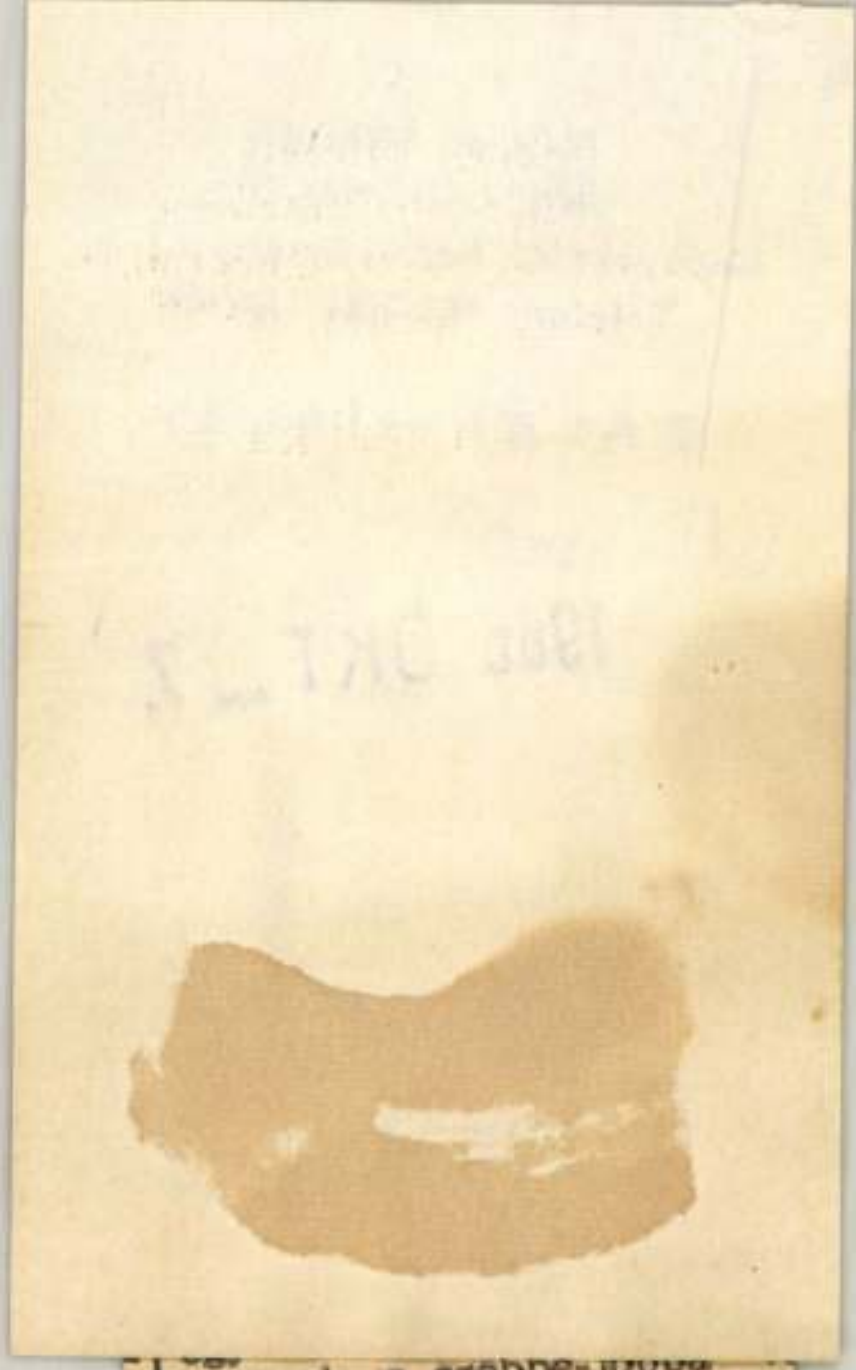

arcának, a szebbe-jobba
zalai embersorsok egykori
lágának hiteles, művészi dok
mentálása, mely így is felb
csülhetetlen értékű lehet sz
munkra.

Csak köszönet illetheti a k
állítás anyagának válogatójá
Szabó Sándor festőművészt,
a rendezőket, a Megyei Műv
lődési Ház munkatársait, hog
Lérant értékes életművét, k
zönségünk elé tárják, elősegí
ve egy érdekes

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOLNOK MEGYEI
NÉPLAP

1021

Állandó balatoni képtár

A keszthelyi Balatoni Múzeumban régi tervet valósítottak meg az állandó balatoni képtár létrehozásával. Az elmúlt években három termet rendeztek be a balatoni képzőművészet bemutatására. Ezt az anyagot a Nemzeti Galéria támogatásával kiegészítették, s így most a Keszthelyi Múzeum összes földszinti helyiségében mintegy 100 alkotás reprezentálja a balatoni tárgyú képzőművészetet. A tárlaton — amely a balatoni téma kapcsán egyben bemutatja a XIX—XX. századi magyar képzőművészet fejlődését — jelentős helyet kap a magyar tenger klasszikus festője Mészöly Géza, és Csók István számos alkotása is látható.

jogi műsora). — [illegible]
kai zenekarok műsorából. — 14.05: Magyar tájak zenéjéből. — 14.40: Virágok az atomreaktorban. — 14.56: William Primrose brácsázik. — 15.40: A sziget. (XX). — 16.15: Wagner: Lohengrin — (Szerelmi kettős a III. felvonásból). — 16.30: Brazília a választások után. — 17.00: Népművészek a mikrofon előtt. — 17.12: Bodnár György könyvszemléje. — 17.22: A kamarazene remekeiből. 18.20: Hangverseny a Fültörő megfejtőinek. 19.25: A Szabó-család. — 20.25: Magyar nóta- és népdal-est. — 20.55: Forgószínpad. — 22.15: Sporthírek. — 2220: Verdi-kettősök. — 22.50: Mai szemmel... — 23.00: A dzsessz kedvelőinek. — 23.10: Pusztai hangverseny. — 23.30: Zenekari muzsika. — 0.10: Dunajevszkij filmdalaiból.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NOV 11

Dolgozók Lapja

Mészöly Géza festőművész

Nyolcvanöt évvel ezelőtt, 1887. november 11-én halt meg 43 éves korában Mészöly Géza festőművész, a hazai tájképfestészet finom hangú képviselője.

Sárbogárdon született; joghallgató korában Markó Károly, Telepy Károly, Ligeti Antal tájképeit és régi mesterek műveit másolta; az utóbbi biztatására lépett a festőpályára. 1869-től 1871-ig a bécsi akadémián tanult; első művét a Képzőművészeti Társulat 1870-ben rendezett kiállításán mutatta be. Öt esztendőn át felváltva Münchenben és Budapesten dolgozott, sok megrendelésnek tett eleget. 1882-ben Párizsba látogatott, s több mint egy évig ott tartózkodott. Itthon az Alföld és a Tiszatáj vidékeit kereste fel festői témákért (Faluvége, Tanya, Tiszapart stb.), majd a Dunántúl, főleg a Balaton környéke ihlette alkotásokra. (Balatoni halásztanya, Homokos part, Részlet a Balaton vidékéről stb.) Szinte kizárólag tájképfestő volt, a magyar táj sajátos hangulatának első tudatos kifejezője.

A bensőséges, lírai vérmérsékletű, művész aprólékosnak tűnő, de olykor felfokozottabb technikájával a festői kifejezés impresszionista határáig jutott el. Színeiben sok a finomság; képfelületeinek oldott, gyöngyházas, párás hatása a francia Corot törekvését idézi. Legszebb műveit a Nemzeti Galériában őrzik.

Sándor (KOMÉP) 210, Gombás Lajos (KOMÉP) 185 kg. Váltósúly: Palásti Antal (TAC) 272,5 (ifi bronz), Mária Mihály (TBSC) 270 (ifi bronz), Zsoldos László (Komárom) 200 kg. Középsúly: Juhász Imre (OBSC) 240, Paulisz András (Komárom) 237,5 kg. Félnehézsúly: Pruczki János (TBSC) 350 (ifi ezüst), Vörös Lajos (Lábatlan) 275 kg.

Serdülők (17 induló): Lepkesúly: Gyuris István (KOMÉP) 125 kg. Légsúly: Vislódzky Zoltán (KOMÉP) 192,5 kg. Pehelysúly: Frész János (KOMÉP) 137,5 kg. Könnyűsúly: Sonkár Győző (TBSC) 187,5, Gáspár Attila (TAC) 180, Poller Előd (KOMÉP) 162,5 kg. Kisváltósúly: Tóth János (TBSC) 195, Bozori István (OBSC) 160 kg. Váltósúly:

MÉSZÖLY GÉZA (Sárbogárd, 1844 – Jobbágyi, 1887)

Táj és életképfestő, a naturalizmus képviselője. Dunántúli nemesi családból származott. Jogásznak indul, majd a Nemzeti Múzeum képeit másolja, s elhatározza, hogy festő lesz. 1869-ben Bécsben felvételt nyert a bécsi Képzőművészeti Akadémiára, Albert Zimmermann tanítványa lesz; mesterét a nyári hónapokban Ramsauba is elkíséri szabadtéri studiumokra. 1870-ben mutatkozik be hét tájképével a Képzőművészeti Társulat tárlatán. Ebben az évben Münchenbe és Párizsba is ellátogat. 1871-től Magyarország tájait festi. 1871-ben Székesfehérvárott telepedik le, fehérvári társulati kiállítást szervez ú1872). Sokat fest a Balaton környékén.

1872–73-ban Münchenben dolgozik, 1874-ben egyévi itthoni tartózkodás után ismét visszatér a bajor fővárosba, évei felét ott tölti. 1882-ben ismét Párizsba megy, Munkácsyval barátkozik, sikert arat tájképeivel. 1883-ban Münchenben a nemzetközi kiállításon másodosztályú aranyérmet nyer, Bécsben pedig nagy önálló kiállítást rendez. 1885-től Az osztrák-magyar monarchia írásban és képben c. kötetek rajzain dolgozik, közben a Mintarajziskola női festőiskolájának tanára lesz.

1887-ben tüdőbajban halt meg.

Irod: Kelety G.: M. G. tájképei Főv. L. 1872, 177; Malonyai D.: M. G. M 1903, 289–298; Jalsoviczky K.: M. G. Szépművészet 1944, 175–178; Rajnai 1953.

Sz.J.

406. Partmenti fa, 1870 *107.*

tus, toll, p., 322x345 mm
Jelezve j.l.: Mészöly Géza Paris Juni 1870
MNG ltsz. F.61.60

Mészöly miután Bécsben és Münchenben tanult tájfestészetet, Párizsba is eljutott. Művészete a későromantika tájfelfogását elhagyva, egyre inkább a paysage intime köznapi,

Magyar Művészet Magyarországon 1830-1870
MTA MKCS - MNG Bp. 1981.

A festmény egyik példája a XIX. század közepén, a magyar festészetben is jelentkező orientális érdeklődésnek. Molnár Józsefnek ezen a képén azonban még mesterének, a magyar tájképfestészet legjelentősebb művészének, id. Markó Károlynak hatása érezhető. Miként Markó képeinek többségén, úgy itt is az ideális tájképeknél gyakori hármas tagolást láthatjuk. A jelenetet a festő a középső részen helyezte el, de a tevékkel közeledő karaván szinte alig vehető észre a dús és festői táji környezetben. Ezt szintén Markó képei nyomán komponálta így Molnár József. A téma keleti jellege alig érvényesül. A romantika hatása, amely Molnár József későbbi tájképein már a festői nyelvezetben is érezhető, itt csak a téma megválasztásában jut kifejezésre.

Irod: Turcsányi 1938,
Kiáll: Magyar festők Itáliában 1967. MNG

B.Zs.

408. Kárpáti táj, 1869 *69.*

o., v., 170x140 cm
Jelezve j.l.: Molnár 1869
Mgt.

A Tátra párába vesző bércei alatt napsütötte, mély árnyékokkal szabdalt zuhatagos patak a kép előterében csendes víztükörré szélesül. Partján mohos, öreg sziklák, burjánzó növényzet, és fényben fürdő merésezn szabdalt partok a természet érintetlen magányának és romantikus fenségének érzését sugallják. E kép Molnár kedvelt Tátra képeinek korai példája, – melyet főleg a 70-es – 80-as években számtalan változatban ismételten feldolgozott. Műve mind feldolgozását, mind festői eszközeit tekintve a müncheni festészet, közelebbről Friedrich Voltz hatását tükrözi, s közel áll Kelety Gusztáv Tátrai tájához is.

Irod: Turcsányi 1938.

K.S.K.

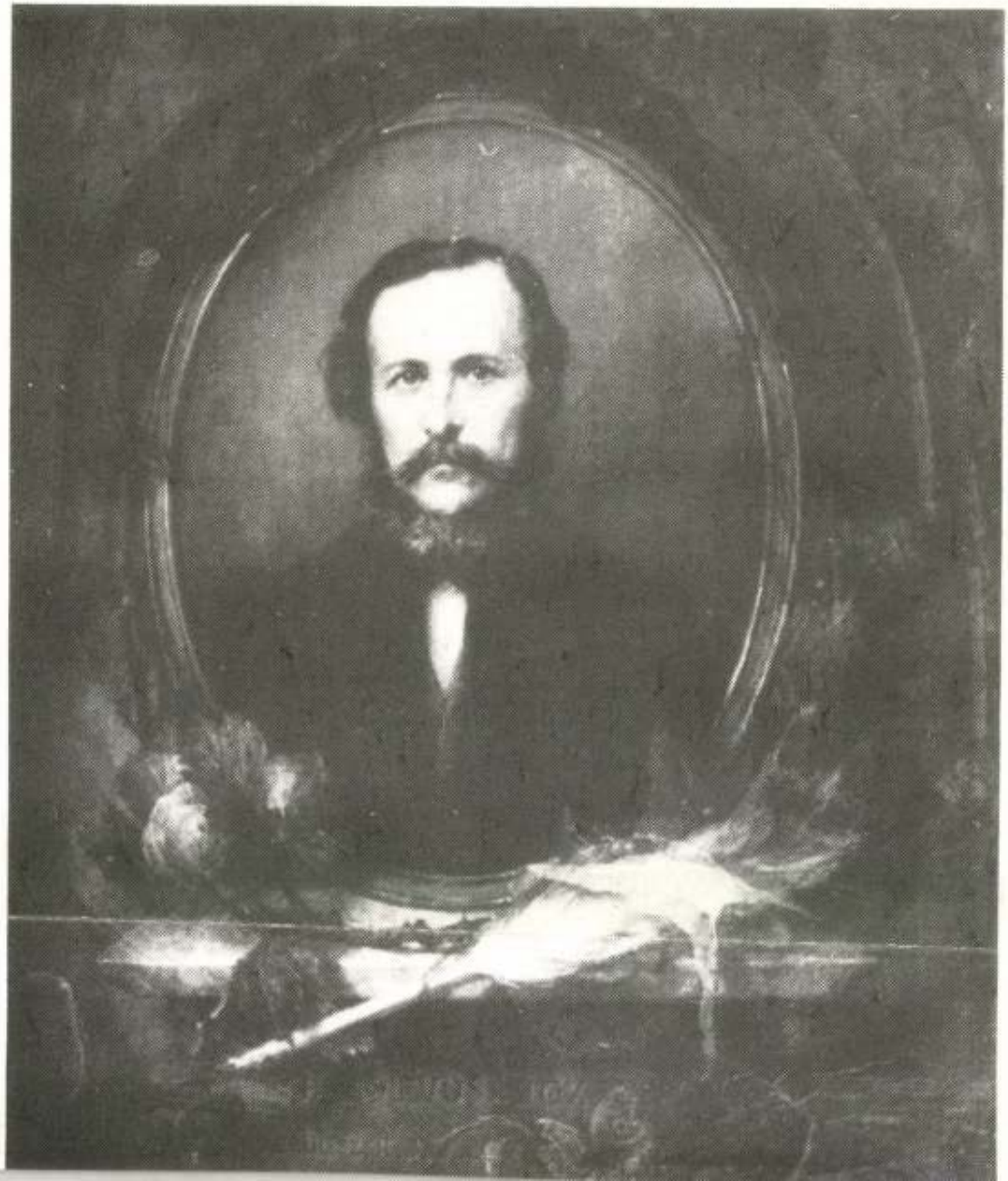

Magyar Nemzet
Kedd, 1981. november 24.

MESZOLY GEZA

A sárbogárdi Mészöly-temető

Hazánkban mindinkább társadalmi üggyé válik a műemlékek, a természet és a környezet védelme. A Magyar Nemzet 1977. június 2-i számában *Létesüljön emlékmúzeum Mészöly Géza* (festőművész) *szülőhelyén* című írásomban már utaltam az elhanyagolt (nem funkcionáló) és védelmet érdemlő sárbogárdi Mészöly-temetőről. Megírtam, hogy bár a sárbogárdi születésű festőművész a budapesti Kerepesi temető Nemzeti Panteonjában fekszik, a művészparcellában, de a kiterjedt Mészöly család több országos és világhírű egyénisége nyugszik a sárbogárdi temetőben.

A számos, érdemes, itt nyugvó személy közül most csak kettőt említek meg. Egyik dr. Mészöly Gedeon világhírű író és műfordító, aki egyetemi tanárként az országos tanárvizsgáló bizottság elnöke is volt. Számos maradandó munkája van. A másik, szintén a Mészöly családdal rokonságban levő Boross Mihály író, akinek a sírja mintegy tizenöt méterrel áll Mészöly Gedeon sírja előtt, teljesen elhanyagolt környezetben. Érdemes ezzel kapcsolatosan elolvasni a Magyar Nemzet 1981. április 7-i számában *Környei Elek* írását *Vörösmarty utolsó versei* címmel. Ebben túlnyomórészt Boross Mihályról ír, kifejti, hogy a szabadságharc idején Fejér megye alispánja volt, és a jobbágyfelszabadítás harcosa. 1882-ben *Élményeim* címmel három könyvben jelentette meg emlékeit. Vörösmarty a fogságból kiszabadulva Borosshoz fordult segítségért. Ő szerzett neki 1850 tavaszán házat és két hold kertet a családjának is. Boross Mihály népművelő író volt és összesen hetvenkét kötet könyvet írt.

Mészöly Gézával és a Mészöly családdal kapcsolatban már több javaslatot előterjesztettem — 1970-ben levélben is — Kovács János járási tanácselnöknél. Kedvező választ is kaptam. Idézek a válaszlevél harmadik bekezdéséből: „Mészöly Gézával kapcsolatos kérését az előző megbeszélésünk alapján is szívügyemnek tartottam és tartom, a levélben leírtaknak megfelelően már a szükséges intézkedéseket elindítottam. Amennyiben ezzel kapcsolatos konkrét megállapodások lesznek illetékes vezetőkkel, arról tájékoztatni fogom." Azóta várom a konkrét megállapodás eredményét.

Nagy örömmel olvastam viszont 1981. október 10-én a *Fejér megyei Hírlapban* a nyolcadik oldalon levő rövid híradást *Sárbogárdi nevezetességek* címmel. Ebben a múzeumbarátok köre sárbogárdi kirándulásra invitálja az érdeklődőket; többek közt a Mészöly-temetőbe is. Elhatároztam, hogy halottak napján elmegyek a Mészöly-temetőbe is. Azt hittem, hogy erős kerítéssel körülvették és rendbehozták. Sajnos, szomorú látvány fogadott. Dzsungel, magasra nőtt gaztenger, felbontott sírhelyek és ledöntött síremlékek. Rágondolni is rossz!

Mészöly Gedeon nemrég kapott síremléket, és ez aránylag tisztán emelkedik ki a gazos környezetből. Előtte alig találtam meg Boross Mihály író síremlékét. Nem értem, hogyan invitálhatják a Fejér megyei Hírlapban ilyen elhanyagolt környezetbe a turistákat.

Dr. Vargha László Gyula,
a HNF
nevelési és propaganda
albizottságának vezetője,
Budapest

Külkereskedelmünk műhelyei

Villamosiparunk a

A *Transelektro* Magyar Villamossági Külkereskedelmi Vállalatot 1956-ban alapították. Feladata az erősáramú ipari termékek export-import forgalmának lebonyolítása. Tevékenységi köre 1967-ben kibővült az erőművek és a komplett transzformátor állomások kivitelével. Így az erősáramú ágazat külkereskedelmének szinte kizárólagos gazdája: exportja jelenleg 47 cikkcsoportra terjed ki és árulistája a villamos forgógépektől az elektromos háztartási készülékekig csaknem mindent felölel.

A Transelektro forgalma az elmúlt negyedszázad alatt látványosan nőtt: 37-szeresére futott fel, és értéke az idén — várhatóan — eléri a 13 milliárd forintot. A vállalat elsődlegesen exportőr, hiszen a teljes forgalom kétharmada a nagyobb szakértelmet és odaadást igénylő kivitelből származik. Ezen belül jelentős hányad *vállalkozás* jellegű berendezés-export. *Kozma* Miklós vezérigazgatóval beszélgettünk sokirányú tevékenységükről.

— *Mivel a Transelektro erősáramú villamosiparunk termékeit exportálja és importja is ezen ágazathoz kapcsolódik, kiterjedt háttéripart tudhat maga mögött...*

— Hatvanöt belföldi vállalat termékeit szállítjuk külföldre és 600 import-megbízónk megrendeléseit teljesítjük rendszeresen. Kapcsolataink döntő többsége *érdekeltséggel kombinált* bizományosi rendszer, de több vállalattal van társasági szerződésünk is.

— *Valószínűleg nem mindig és nem mindenkivel alakul partnerviszonyuk felhőtlenül, valós vagy vélt érdekellentétek miatt. Hogyan érinti külföldi piaci munkájukat?*

— Belföldi partnereink nyereségét döntően befolyásolja az exportár. Mivel jutalék-operáció van az ágazatban és további 27 áll előkészítés alatt. Ezenkívül 13 műszaki együttműködési szerződést kötöttünk a szakma világcégeivel. Tavaly kooperáció keretében bonyolódott le tőkés forgalmunk 12 százaléka, s ezt az arányt lehet és szükséges tovább növelni. Talán érdemes megemlíteni néhány újabb, az energiatakarékossággal összefüggő együttműködés közül azt, amelyet az Ipari Műszergyár valósított meg a dán Skov céggel. Ennek alapján mezőgazdasági célú hővisszanyerő berendezések készülnek Ikladon. Az ezekkel elérhető energia-megtakarítás 30—50 százalékos. Legtöbb kooperációt a szövetkezetekkel hozzuk létre, *amelyek rugalmasabbak, mint a nagyvállalatok.* Közülük a legaktívabb e vonatkozásban a szarvasi Vas- és Fémipari Szövetkezet, a MIRKÖZ, a TRAKISZ és a KERIPAR.

— *Versenyképes-e külföldön a magyar villamosipar? Igaz-e, hogy áraink gyakran felülmúlják a versenytársakét s emiatt sokszor kútba esnek dollárt hozó üzletek?*

— Versenyképes. Ha nem lenne az, a mi munkánk is csupa kudarcból állna, pedig *a legutóbbi három ötéves terv idején mindig sikerült megduplázni kivitelünket és hasonló eredményt szeretnénk felmutatni 1985-ben is.*

— *Hogyan alakulnak a Transelektro üzleti kapcsolatai a szocialista, a fejlett tőkés és a fejlődő országokban?*

— Szocialista forgalmunkat az államközi megállapodások által egyeztetett éves kontingensek határolják be. Egyre nehezebb az anyagjellegű termékek beszerzése. Így például az elmúlt ötéves tervhez viszonyítva csökkent a tervegyeztetésben meghatározott kábelimport az NDK-ból. Leg-

MÉSZÖLY GÉZA

Külföldi aukción:

Geza Meszöly: Abenddämmerung.
Öl auf Holz, 31x63 cm. Sign.

Wien, Dorotheum
644. Kunstauktion, 15-22 Mai 1984.
Katalogus 417.sz. kép: Taf. XXXVII.

Mizóky Géza

A debreceni Déri Múzeum kincsei

Alföld 1981/7

Mészöly Géza, festőművész, (1844-1887).

a Brzományi Váll. képaukció előtti kiállításán a MOM Műv. Ház ~~ma~~ termében három Mészöly Géza-kép is-köztük a „Mocsaras táj a falu végén" c. kisméretű vászon is-árverésre kerül. (említve).

TV-híradó 2.

1984. V. 12.

Géza Mészöly

A collection of 308 paintings, including masterpieces by Italian and French masters, as well as Hungarian painters such as László Paál and Géza Mészöly have been put on display at an exhibition sponsored by the Commission Store Co. at the MOM Culture Centre in Buda, until May 20.

Pictures, jewellery under the hammer

Daily News, 1984. május. 17.

Mészöly Géza

A faktúra kialakulásában
fontos szerepe volt a művész
képén a panama, fénom
ecset vonásoknak.

Béla: A műtárgy meghatározás..
Művészet, 1981. június - 8 lap.

Mészöly Géza, festő

L. Anna Margit

S. K.: Magángyűjtemények kincsei 6

Nőszabadság, Bp. 1981. okt. 16.

Mészöly Géza, festő

L: id. Markó Károly

–: Képek, ékszerek 6

Esti Hírlap, 9 n. 1981 nov. 25

Mészöly Géza, festő

d: Ligeti Antal

– Magyar festészeti kiállítás Japánban 7.

Népszabadság, Bp. 1981. okt. 17.

Mészöly Géza, festőművész

Stróbl Alajos emlékkiállítása jun. végétől szept.-ig látható a Magyar Nemzeti Galéria földszinti kis teremben.—

Az akkoriban divatos portrémegbízásaknak köszönhető számos, igen jelentős, érzelmi oldalról megközelített, jellemző szoborportréja, pld. Mészöly Géza, Lotz ~~Kaly~~ Károlyé. | említve |

Nyerges Mária: Hommage à Stróbl Alajos.
Pesti Műsor, 1981. júl. 1.

Mészöly Géza

(Sárbogárd, 1844 - Budapest 1887)

„Tanyai udvar" o. fa 67 x 37,5 cm (Restaurált)

Védett. Kikiáltási ár: 50000 Ft.

BÁV 56. Képaukció Bp. 1981. december

Mészöly Géza (Szabadszállás, 1844 - Jobbágyi 1887)

„Tájkép" ceruzarajz 10,5 x 15,4 cm

J. l. középen: Mészöly G. 871.

Kikiáltási ár: 3000 Ft.

BÁV 58. Képaukció Bp. 1982. szeptember

Mészöly Géza, festőművész

TIT tárlatvezetés

27., vasárnap

9.30 Mészöly Géza művészete

Vezető: Szabó Lilla.

Magyar Nemzeti Galéria rendezvénynaptár.
1982. június

Mészöly Géza (Sásbogárd, 1844 - Sobbágyi, 1887)

„Mocsaras táj" Tanulmány.

Vegyes technika fedőfehérrel 25,5 x 65,5 cm

s. l. b.: M.G. Kiállítási ár: 8000 ft

BÁV 60.Képaukció Bp.1983.május

Mészöly Géza
kiállítás Salgótarjánban

Magyar Nemzet 1984. VI. 30.

Mészöly Géza

Kiállítás a Nógrádi Sándor Múzeumban

Magyar Nemzet 1984. VI. 30.

A hónap műtárgya:

Mészöly Géza (1844–1887). Cép. T. em.

Festőművén

„Balatoni halásztanya" (1879) (említve). Tájképeinek szereplői a magyar parasztok, a tiszai és balatoni halásznép. Festészete, Markó Károly művészetéből táplálkozik, a hangulati tartalomra való törekvést.

Magyar Nemzeti Galéria

1985 június

(a hónap műtárgya)

Mészöly Géza

Halásztanyái és fürdőző parasztgyerekei a Balatoni festéket előzménye.

Van-e ugyjainkban balatoni festéket. (Kerel-antal-benélgetés.)

Somogy, 1987. 4. sz. 73. l.

MÉSZÖLY GÉZA

emlitve

K Losonci Miklós: Halászat a képzőművészetben.Baja,T

Türr István Muzeum

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.28.sz.4.o.

SZERZŐDÉS

égzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

szről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

alábbi feltételekkel: . . . . . .

MÉSZÖLY GÉZA

említve ld. Barabás Miklós

Losonci Miklós: Kétszáz év magyar festőszete. Miskolci
Képtár

ÚJ TÜKÖR 1982. XIX. évf. 51. sz. 4. o.

SZERZŐDÉS

avégzésre irányuló egyéb jogviszony létesitéséhez

részről a MTA Müvészettörténeti Kutató Csoport (Bp. I. Uri

ről

ye:

az alábbi feltételekkel:

feladat részletesen:

Mészöly Géza

Egry és Bernáth mellett „nap volt a balatoni festéneben". – Gerő Kázmér festő szerint.

Van-e ugyanban balatoni festéné?
Kerekantal-benélgetés.
Somogy, 1987. 4. a. 75. l.

Mészöly Géza, festő-
aukción szerepelt

-Hé

Népszabadság, Bp. 1977 máj. 26

8.

Mészály Géza, festőművész

„Festők a Balatonról" Mészálytól egyig ámnel megrendezett történeti vízszatekintés – immár klasszikussá vált remekművekből.

Tápartti tárlatok.

Magyar Hírlap, 1976. aug. 7.

Mészöly Géza, festő

L: Udvardi Erzsébet

P.Szücs J.:Szellemidézés 7.

Népszabadság, Bp. 1977 aug. 4.

Mészöly Géza, festő

Tárlatvezetések: A Nemzeti Galériában de fél 10-től: Tájképfestészet a XIX. században; fél 11-től: Mészöly Géza művészete. Vezető dr. Szinyei Merse Anna művészettörténész. — A

— A hétvégi kult. prog.

Népszabadság, Bp. 1977. jún. 18.

9

M.D.K.

Mészöly Géza

Az őszi képtárlaton szerepel több tájképfestményével, -mint az Irodalom és Müvészet c. rovat -a kiállitásról szóló beszámolójában- közli.

Képes Családi Lapok, Bp. 1883. nov. 25.
VI. évf. 9. sz.

Mérjoly Géza (1844-1887)

„Tájkép" o.fa 30 x 55

S.l.b.: M.G. 873. Védett

Kikiáltási ár: 25 000 ft

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976.Május

Mérjoly Géza

„Kumpliredőt" o.fa. 16x27

S.l. j.: Mérjoly G. 871. Védett.

Utáltási ár: 12000 ft

BÁV 39.Képaukció katalógus 1976.Május

Mészöly Géza, Jestő

L.: Csontvány

(–k): Lédrus a ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. jún. 3.

Mészöly Géza, festő

L. Nagy Istvány

8.

–: Elkeltaz önarckép

Esti Hirlap, Bp. 1978. máj. 25.

Mészöly Géza (1844-1887)

„Szántódi halásztánya"

o.v. 40x74 cm S.l.j. MG. 1873

Védett: kiliáltási ár: 35000 ft.

BÁV 46.Képaukció katalógus,Bp.1976.szeptember

MÉSZÖLY Géza

Harsányi Zoltán: Mészöly Géza emlékezete.
= Dejtonon 112. évf. 123. s. 1984. május 24. 6. p. ill

Történeti Képcsarnok; Magyar M
kiemelendő a Budapesti Történe
kiállitás és konferencia/ való

A tudományos társulatok kö
részt vett a Magyar Régészeti
munkájában, amelynek alelnöke
a Kutatócsoport munkatársa tév
vállalkozások előkészitése /ro
emléküles, mindkettőnek közlés
intézet tudományos terveivel ö

5. Külföldi kapcsolatok

A Kutatócsoport egyezményes
a beszámolási időszakban - lé
rokon intézményeiben bekövetk
fokozatosan tartalmát vesztet
lebecsülendő,- elsősorban a k
biztositotta. Ilyen értelembe
rokon intézetekkel /Prága ill
Rudolf-kori manierizmus illet
az OTKA-II. keretében/ együtt

85. MÉSZÖLY GEZA
Született 1844-ben Sárbogárdon, – meghalt 1887-ben Jobbágyiban. – Tájrészlet Jobbágyiból.
– Tulajdonosa: Dr. Szmrecsányi Lajos érsek úr.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszino által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 708.

Mészöly Géza

festőművén

Műve a MOM anyaján

Jó reggelt!
1978 XII 12
4:21

MÉSZÖLY GÉZA

Nr. 1. Olajfestmény. Erdőrészlet. Jelz."M.G."
39 x 23 cm

Veszélyeztetett Magángyüjtemények Miniszteri Biztossága. LVII. számu leltár. A székesfehérvári pénzügyigazgatástól átvett javak. 1949. (Iparmüvészeti Muzeum, Adattár)

MÉSZÖLY GÉZA

Nr. 1. Olajfestmény. Erdőrészlet. Jelz."M.G."
39 x 23 cm

Veszélyeztetett Magángyűjtemények Miniszteri Biztossága.
LVII. számu leltár. A székesfehérvári pénzügyigazgatástól
átvett javak. 1949. (Iparmüvészeti Muzeum, Adattár)

MÉSZÖLY Géza

festménye a Perčić-gyűjteményben : Balatoni naturáram

Perčić 112.p. leírása + 76.p. mint lap

cióit Kassa, Tokaj és Szakmár erősségeiről kegyesen hozám irányította. Ezeket a fejedelem saját emberével, Medyánszky Jónással sietve elküldtem. Nem kételkedem, ogy a fentírt delineációkat a fejedelem hálás lélekkel foadja majd, de ahogyan ide mellékelt – (aug. 12-i) – leveéből kitűnik, szívesebben vette volna, ha maga Philibertus személyesen utazhatott volna oda."[20]

A fejedelem végül szeptember 13-án Bánffyhunyadról rtesítette Tőröst, hogy valamennyi rajzot megkapta: „Az eg(yel)med Leuelet miis az vtan el veottük volt, kire valaztis cottünk, el veuen azzal az Tokai Delineatiokatis, most penig z Zakmarit es Cassait: Az eo Felsege ezbeli szorgalmatosagat engedelmesseggel veottük, Tokait (Szakmartis, ha eo elsege acceptallya az rea koeltsegnek egy reszet), öreomest pettetneok, s. hozzais kezdetnenk röuid ideon. Az Fundalo eleol irtunk mar keg(yelme)dnek."[21]

Az idézett levelek szerint Luchese Tokaj és Szatmár váainak és Kassa város védőműveinek bizonyára 1639. évi elmérései alapján készült rajzait és Tokaj várának alteratív terveit bocsátotta a király, ill. a fejedelem rendelkésére, ahogyan idézett levelében ajánlotta.

I. Rákóczi György már nem hasznosíthatta Luchese tereit, mert röviddel hazaérkezése után, 1648. október 11-n meghalt. Özvegye, Lorántffy Zsuzsanna és kisebb fia,

MÉSZÖLY Géza

Wagner István

Ma: Corvina-premier
Magyar táj - magyar csetkal
[Bodnár Éva: Mészöly Géza]

Magyar Hírlap 1985 dec. 11.

G.

értéknek és miért. Természetesen mindezt csak nag
általános szinten lehetne és kellene körvonalazni – a
belül legyen ki-ki bátran szubjektív –, de hogy a legált
nosabb keretek is mennyire hiányoznak, azt mutatja, h
Hajdú, aki egyébként rokonszenves módon igyek
ébren tartani néhány alkotócsoport tevékenységének
emlékét, úgy közelíthette meg az utolsó negyvenöt
magyar művészetét, mintha az leírható lenne egy trag
mikus elemekkel megtűzdelt, félreértéseken alapuló bo
zatként. Ez pedig, talán mindenki érzi, egy eddig világo
meg nem jelölt határt lép át: ez a sommázás
megengedhető. A magyar *művészet* az elmúlt négy é
évtized alatt, bárhová tesszük is a hangsúlyokat, ne
Tévedések vígjátékát hozta színre, hanem olyan nagy
bású értékeket teremtett, amelyeket még igazán fel
mértünk.

Az is csak most válik tapasztalhatóvá, milyen ing
és bizonytalan az a *hallgatólagos* közmegegyezés, an
nek tudatában illetve vélelmében a művészeti írók e
talán nagyobbik – része a maga számára kijelölt
értékeket. Pedig el kellett volna gondolkodnunk a
hogy miért nem kísérte elemző munka a *székesfeh*
kiállítássorozatot, amely évtizedekre bontva rekonstr
ezt az időszakot, legalább egy alapvetést megkísé
vagy hogy miért maradt a levegőben a művészet
szakosztály kollektív munkájaként 1980–81-ben me
dezett ötrészes kiállítássorozat, a *Tendenciák* is. Né
hamar elcsendesedett beszélgetésen kívül nem sok tö
ami előre vitt volna, a hallgatólagosság pedig lehet,
azt takarja: ahányan vagyunk, annyi felfogásban

MÉSZÖLY Géza

Pozsgay Ö. Gábor: A magyar tájfestészet atyja.
= Téglaipar, 9, 1985, 12. 6.

ašnjega kulturnoga stanja. A opet ne misli nitko,
je ono voljko osjećanje, koje misaonoga čovjeka sr
u razvalinu u romantičnom kraju: nasuprot ova će
nauči *vidjeti* i one, koji su jedva vikli gledanju. Ona
ilnoga dociranja, da onaj golemi rad, onaj tegotni, če
otni rad, nije bio hir pojedinca, već da je taj rad pro
mena, koje mi danas jedva tek kao kroz maglu raz
oa spojilo nevjerovatno čvrsto i najudaljenije prostore
zalo ih nerazrješivim vezom, ali ni ono nema sile, da
je vremenom razdaleko: tu je svaki uspjeh tek teškim

I nijemi kamen može mnogo pričati, ali će to razu
i se potrudi, da taj govor i razumije, dok će svakom
nen tek kamenom, a razvalina bit će mu pusta rpa k

Nu to nije jedina zadaća, koju hoće ovaj spis da p
i ne razumije govor prošlosti, što se čuje magički
oga je razvalina sve prije no zanimljiva: on se ne će ž
n času upotrebi ove ostatke kao građevni materijal ili
pošljunčenje cesta. Nu onaj to sigurno ne će učiniti, k
su ti ostaci isto takovi, nerijetko i važniji dokume
h pisanih na pergameni, koji znade, da svaki narod,
atran kulturnim narodom, mora imati i dokumente, da
ega do višega kulturnoga stepena: jer svako je kultu

Mészöly Géza

Szabó Júlia: A XIX. sz. festészete Mon
Bp. 1985,

48-49, 277 (271-272 kép)

MÉSZÖLY GÉZA

AZ ÁHÖRÉS KORA

375.0—

MÉSZÖLY GÉZA

AZ ÁTHÖKÉS KORA

97. old.

OSzK Kézirattár Fond 253/174. 98.sz.

Kézírás.

Címzés: Nagyságos Elek Artur urnak Bu

Feladó: Fülep Zengővárkony U.p. Pécsv

1. Valószínűleg húsvéti üdvözletre ut
   amely nem maradt fenn.
2. A meghívást ld. 1234.sz.
3. Ld. 1099/2.

Mészöly Géza MDK

Tanya, olf.

Mücsarnok 1927 táj- és életképfestészet

Mészöly Géza MDK

Faluvége, olf.

Dorozsmai szélmalom, olf.

Tanya, olf.

Duna mentén, olf.

Mücsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Mészöly Géza MDK

Szigetvári táj, olf.

Faluvége, olf.

Békás tó, olf.

A tónál, olf.

Micsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Mészöly Géza **MDK**

Szigetvári rét, olf.

Balaton partján, olf.

Ősz a tanyán, olf.

Őszi táj szélmalommal, olf.

Mücsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Mészöly Géza MDK

Balaton partján, olf.

Festő a réten, olf.

Cigánytábor, olf.

Alkony, olf.

Mücsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Mészöly Géza MDK

Tó partján, olf.

Talicska, olf.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Mészöly Géza MDK

Faluvége, olf.repr.

Mucsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Mészöly Géza MDK

Az akarattyai partok a Balatonon, olf.

Mücsarnok 1927 Táj- és életképkiállitás

Mészöly Géza festőművész

Balatoni táj tehenekkel

Tájkép

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934.

MDK

Mészöly Géza, 1844-1887.

Tájkép, olaj

Szfvárosi Képtár uj szerzeményei. N.Szal.kiáll.
1939. jan. 9 l.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Sik vidék szénaboglyákkal

Főv.Népm.Közp. 17.kiáll. M.tájképfestészet.

1948. szept.

Mészöly Géza

MDK

Balatoni táj

Műcsarnok 1923 tavaszi tárlat

Mészöly Géza MDK

Falu vége, olf.

Műcsarnok 1924. febr-márc.

MDK

Mészöly Géza /1844-1887/

Csónak, of.

Ramsaui táj, of.

Magyar mestermüvek kiáll. N. Szal. 1936. jun.

MDK

Mészöly Géza /1844-1887/

Réten, of.

Kőhid, of.

Borus nap, of.

Magyar mestermüvek kiáll. N. Szal. 1936. jun.

MDK

Mészöly Géza /1844-1887/

Tanya, of.

Balatoni bárkások, of.

Sárréti tájrészlet, of.

Magyar mestermüvek kiáll. N. Szal. 1936. jun.

MDK

Mészöly Géza, festö

1. Balaton partja. 6.1.
22. Hazatérök a Balaton partján. 7.1.
6. A Balaton öble Akarattyánál. 6.1.
Sz.M.tul.

Mücs.-Az 1934 évi Magyar Kiáll. - IX.27.-X.28. Kat.
6,7.1.

MDK

Mészöly Géza, festö
1844-1887

Akarattya i partok.

A Szépmüvészeti Muzeum tulajdonában.

Müce.-OMKT "A gyermek a müvészetben" kiáll. 1940.II.-III.
Kat. 7.1.

MDK

Mészöly Géza

Álló paraszt, rajz

Képzőművészeti kiáll. Szeged. Muzeum. 195o. aug.

MDK

Mészöly Géza

Birkanyirás, of.

Képzőművészeti kiáll. Szeged. Muzeum. 1950. aug.

Mészöly Géza MDK

Esti hangulat, rézkarc
Paraszt asszony, rézkarc

Szépm. Muz. Graf. Oszt. 87. kiáll. 1954.

MDK

Mészöly Géza

Szépm. Muz. graf. oszt. 87. kiáll. 1954. előszó.
3. l.

MDK

Mészöly Géza

Sik vidék szénaboglyákkal, festm.

Szépm.Muz. uj m. szerzemények kiáll. 1921. jun.
2. l.

MészölyGéza MDK

Vázlatkönyv

Szépm. Muz.Grafikai Osztálya XLVI. kiáll. 1922.
Magyar Tájak

Mészöly Géza MDK

Alföldi hangulat, tollrajz

Szépm. Muz.Grafikai Osztály XLVI.kiáll.1922.
Magyar Tájak.

MNK

Mészöly Géza 1844-87

Alföldi táj, cer.tus és fedőfehér

" " " " "

Balatoni táj, gouache

Ernst Mus. M.Kisplaszt.és Graf. kiáll.1954. szept.

24 l.

591. Mészőly Géza /:1844-1887:/ MDK.
tájképfestő.

Lantos r.-t.IV.ker. Muzeum krt. 3. II.aukció kat.

119.1

Mészöly Géza festő M.D.4.

Női kepsmés jel. agr.

2 szíklatanulmány cerura 29 × 33.5

Napnyugta jel. fa 10 × 16

Kunyhók fa 17 × 33

Enyedy Lukács és neje hegyalika Bp. 1923

30

MDK

Mészöly Géza: Vitorlás. aqu.

Nagy Magángyüjtemény Aukciója, 1921 Rákóczi ut 3o. l.e.7.

MDK

Mészöly Géza, festö
1844- 1887

Tyuk.	Olf. Fa. Monogrammal.
Pohorellai tájkép.	Ceruzarajz. "

XXXXXXX v.Ernst Muzeum VI.müv.aukció. Kiáll. 1947 okt.
Kat. 21.1. 12-19.

[illegible]

[illegible] Gézn. 1844-87.

Utfélen

Táj hazatérő nyájjal

[illegible] [illegible]. 13-14. szám. 1920. 28-30. l.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Vizethordó nő

Esti hangulat

Ernst Muz. 13-14. aukc. 192o.

28-3o.1.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Felhőtanulmány

Táj fával

Vázlatkönyv 35 cer.

1 1 38 4

Ernst Muz. 13-14. aukc. 192o. 28-3o. l.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Táj fákkal, cer.

2o db rajz

Éneklő fiu, cer.

Ernst Muz. 13-14. aukc. 192o. 28-3o. 1.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Leány korsóval, cer.

" " "

Ülő leány, cer.

Ernst Muz. 13-14. aukc. 1920. 28-30. l.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Halászhálót készitő leány, cer.

Kötelet huzó paraszt, cer.

Kunyhó fával, cer.

Ernst Muz. 13-14. aukc. 1920. 28-30. l.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Csónak, cer.

Táj hajóval, cer.

Erdei ut lovasokkal, cer.

Ernst Múz. 13-14. aukc. 1920. 28-30. l.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Tó csónakkal, cer.

Táj házzal, cer.

Komp átkelő parasztokkal, cer.

Ernst Múz. 13-14. szám. 1920. 28-30. l.

MDK

Mészöly Géza, festőm.
1844-1887

Táj parasztokkal. Jelz.l.j.: Mészöly 88o.
24x4o. Vászon. Illusztr. VIII. tábla.

Tájkép. 27x41 .5 vászon.

Olasz mő. elz.l.j.: Mészöly 73. Vászon.
47x31

Ernst Muz. aukc. XVI. Kat.39.l.

MDK

Mészöly Géza (1844-1887)

Balatoni halászok. Ceruzarajz. 23.5x59

Olasz nő. Jelz.l.j.:Mészöly, 73.
Vászon. 47x31.

Ernst Múzeum aukciói.XVII. 29.1.

MDK

Mészöly Géza (1844-1887)

Parasztleány korsóval. Jelz.l.j.:Mészöly,
Ceruzarajz. 17x13

Balatoni halász. Jelz.l.j.:M.G. Fa.13x17

Ernst Múzeum aukciói.XVII. 29.1.

MDK

Mészöly Géza (1844-1887)

Alpesi táj. Jelz.l.k.:Mészöly. Vászon 28x39.5

Táj.Jelz.l.b.:Mészöly Géza,872.(Kiallitva a bpesti orvosok szövetsége védnöksége alatt rend.kiáll.1902-ben) Illusztr. XII.tábl.

Ernst Múzeum aukciói.XVII. 29.1.

MDK

Mészöly Géza (1844-1887)

Galambok. Jelz.l.j.:M.G. Fa. 9x13

Asszonyok a vizikeréknél. Jelz.l.j.:Mészöly. Fa. 22x16. Illusztr.XII.tábl.

Ernst Múzeum aukciói.XVII. 29.l.

MTK

Mészölgy Géza, 1844-87.

Fatanulmány, cer.

Tájkép, cer.

Kunyhó a vízpart mellett

Ernst Muz. 23.aukc. 1923. 4o.l.

MTA

Mészölgy Géza, 1844-87.

Palugyai részlet, cer.

Ernst Muz. 23.auko. 1923. 4o.l.

Mészöly Géza: MDK

Parasztudvar

Ernst Muzeum 1933. jan. CXXXVI.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87.

Tóparti ház, cer.

Északi város csatornával

Metszet, 2 db. szines

Ernst Muz. 39. aukc. 31. l.

Mészöly Géza, 1844-87.

Alkonyatkor

Tájkép libapásztorlánnyal

[illegible] 31. 1.

MDK

Mészöly Géza, festö
1844-1887

Mocsaras táj jegenyékkel. Fa. 28x60 cm.
Illusztr. XIX.tábl.
Facsoport. Vászon. 30x24 cm.

Ernst Muzeum XLIII. aukciója. 1929. Kat. 28.1.

MDK

Mészöly Géza, 1844-87

Tájkép gémeskuttal

Parasztviskók

Ernst Muz. 43. sukc. 1929. dec.

51. 1.

MDK

Mészöly, ~~1844-87~~ 1844-87

Tájkép, of.

Árv. Közl. 1929. jun. 4.rk.sz. 26 l.

Mészöly Géza (1844-1887)

Alföldi láj: „Mészöly" lus, Lolle, 275 x 429 mm. Ltn.: 1905 - 1853.

Horlokrágyi tanya. „Mészöly" Megjelent az Ontrák-Magyar Monarchia Irásban és Képben cimü műben. cerura, lavirozás és fedőfehér. 149 x 251 mm. Ltn.: 1902 - 1106.

Debreceni nagyerdő. „Mészöly" Megjelent u.o. akv. 232 x 371 mm. Ltn.: 1902 - 1109.

Alföldi nádas. „Mészöly g. 1887". Megjelent u.o. akv. fedőfehér és cer. 186 x 318 mm. Ltn.: 1902 - 1107. Reprod.: Alföldi láj:

Magyar rajz és akvarell. XXIX. és XX. század. Szat. bev. Delmacher Anna. Bp. 1959

2-8.

Mészöly.

A napokban megnyíló varsói
magyar reprezentatív kiállításon
műveiből mészöly szerepelni fog.

Pesti Napló, 1927. márc. 25.

Kiszolay.

A napokban megnyílt rossai
magas reprezentatív kiállítason
műveiből néhány reprezentáns fog.

Testi Lapló, 1927. márc. 25.

Mérzály Géza.

Az ápr. 2-án megnyíló varsói magyar kiállításra műre szerepelni fog.

Magyarság, 1927. márc. 19.

MDK

Mészöly Géza, festö
1844-1887

Balatonvidéki kunyhó. Ceruzarajz.
15 x 21. cm.

Almásy - Teleki. XI. 1943. Kat. 21.1.

MDK

Mészöly Géza, /?/

A falu vége. Jelezve:Mészöly. Olt.
26 x 44 cm.
Tájkép. Jelezve:Mészöly G. 1877. " 22 l.
60 x 80 cm.

Almásy - Teleki. XI. 1943. Kat. 21,22.l.

MDK

Mészöly Geza, festöm.
1844-1887.
M.után woernle.

Balatoni halásztanya. 52x72. J.l.b. Rézkarc.

Árverési csarnok aukciója. Kat. 1932 dec. 4.sz. 41.l.

MDK

Mészöly Geza ?.
1844-1887.

7o6. Tájképtanulmány. 18 x 26. olf.

Árverési csarnok aukciója. Kat. 193? dec. 4.sz. 41.l.

MDK

Mészöly Géza, festöm.
1844-1887

595. Tájkép. Olf. 16x21

596. M.G. után karcolta Woernle :
Balatoni halásztanya. Rézkarc. 55x72

Árv. Csarn. 1932. 1.rk.sz. 30.1.

61. m. márc

MDK

Mészöly Géza, festőm.
1844-1887

után Woernle.

605. Balatoni halásztanya. Rézkarc. 58x72

Árv. Közl. 1933. dec.h. 4.sz. 68.aukció. 28.l.

Mészöly Géza festő ~~X1844-1888X~~
/ A kat. sz. ? áll a név után/

"Tájképtanulmány" /olaj/

Árverési Közlöny 4.sz.1939. december.

41.1.

MDK.

Mészöly Géza festő után
/1844-1887/

Woernle: "Balatoni halásztanya" /rézkarc/

Árverési Közlöny 4.02. 1939. december.

41.1.

M.D.K.

Mészöly Géza

Ld. Radnay Oszkár: Retrospektiv kiállitás a Mücsarnokban c.cikk.

Panoráma. Bécs. 1927.jan.3o. 5.sz. sztl.p.

M.D.K.

Mészöly Géza

Ld. Baráth Kálmán: Népélet a magyar festészetben c. cikk.

Panoráma. Bécs. 1928.aug.26. 35.sz. 12-13.p.

M.D.K.

Mészöly Géza: Balatoni táj.

Mélynyomás, -- festménye után.

Panoráma. Bécs. 1928.aug.26. 35.sz. 13.p.

Kászoly

Szerépel „Az alföld a magyar festészetben" c. kiadvány

Vigilia, 1959, XI. sz., 691 old.

MDK

Mészöly

A fõv. kiáll. a Műcsarnokban. Magyarság. 1929. febr. 10. 14. l.

KÖVS 11. kiéll. N.Szal. 1918. nov.

Mészöly Géza festőművész

Balaton partja

A Balaton öble Akarattyánál

Magyar kiállitás tárgymutatója. Mücsarnok 1934.

Mészöly Géza festőművész

Hazatérők a Balaton partján

Magyar Kiállítás tárgymutatója. Műcsarnok. 1934.

M.D.K.

Mészöly Géza/1844-1887/

26. Akarattyai partok.

"A gyermek a müvészetben" Kiáll. tárgymutatója 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társ. Bp. 7. l.

Mészöly Géza, Székesfehérvár

Füger-díj 1870

Bécsi képsőm. akadémia magy. ösztönd. névsora
Fleischer Bécs. 102. 1.

Mészöly Géza, Székesfehérvár

MDK

Kiállitási alap-dija 1871

Bécsi képzőm. akadémia magyar ösztönd. névs.
Fleischer Bécs. 103. l.

MDK

Mészöly Géza, Székesfehérvár

187o. Füger-dij

1871. Kiállitási-alap dija

Bécsi Képzőmüv. Akad. magyar ösztöndijasainak névsora. Fleischer, Bécs. 1o2, 1o3. l.

MDK

Mészöly Géza festőművész
1844–1887.

Alkonyat c. olajfestménye a Kiállításon

Katalog a Nemzeti Szalon Nemzetközi
Kiállításához

Budapest 1901.

MDK

Mészöly Géza

Zivataros táj, of. repr.

Gerő Ö: Az eleven épitészet. Müvészet, 1903. 299-307. l.

képek.

mdk

Mészöly Géza festőművész

Kalászok közt c. festménye
Napnyugta az Alföldön"
„az iskolába kiváncsik mint reprodukció"

Lukács Gyula: Az iskola szépsége
Népmivelés, 1907. év. 2 kötet 541-542. l.

MDK

Mészöly Géza, festöm.

ö az,aki legtöbbet nyujt a kopár,álmodozó pusztáról.

Svenska Morgonbladet Okt.13.-i száma.

A stockholmi magy.képzöm.kiáll.-1928/ a svéd sajtóban.-MIP.1929.XXX 3.sz. 177.l.

Mészöly Géza, festöm. MDK

képviseli a magyar romantikus jelleget.
Szelid tájképe: Szigetvár. Szubtilis megfigyelö. Ö is mint Szinyei M.P.

Svidsvenska Dagbladet okt.22.sz. Doktor Axel Sjöblom müv.tört.iró.

A stockhami magy.képzöm.kiáll./1928/ a svéd sajtóban. MIP 1929 3.sz. 177.l.

MDK

Mészöly Géza, festőm.

Szigetvár képe. Látszik, mély szeretettel csügg az anyaföldön.

Norrköpings Tidningar. okt. 24.sz.

A stockholmi magy.képzőm.kiáll./1928/ a svéd sajtóban. -KIP.1929. 3.sz. 175.l.

MDK

Mészöly Géza

Nürnbergi magy.kiáll. kat. 1929.

MDK

n. Mészöly Géza

müveiből 1904-ben rendeztek emlékkiállitást.

A Nemz. Szal. 400-ik jub. és a KEVE XX-ik kiáll.
1929. febr.

MDK

Mészöly Géza

A szolnoki müvésztelep-huszonötéves. Az Est 1927. szept. 15.

Mérnöky.

Az Ernst-múzeumban rendezett aukciós kiállításon művei szerepelnek.

Erd, 1928. Nov. 14.

Mécs László

Művével szerepel az Ernst-
múzeum aukciókiállításán.

Est. 929. XII. 1.
M. 929. XII. 1.

MDK

Mészöly, festőm.

a magyar mesterek közül ő is szerepel.

Aukciókiállítás az Ernst múzeumban. M.Ujs. 1934 XII.2.

MDK

Mészöly

képe az Ernst Muzeum aukció kiállitásán

Képzőművészet 1935. 8o.sz. 18.1.

MDK

Mészöly Géza

A Balaton partján szeretett dolgozni képein Mészöly Géza.

-y.-r.:Művésztelepet Székesfehérvárra.

Uj Nemzedék 1923.okt.20. 6.l.

mdk

Mészöly Géza festőművész

1844–1887.

a magyar tájképfestés egyik képviselője

Glatz Károly: Berzeviczy Albert: A Tájképfestés a 17. században Bp. a M.T.A. kiadása 1910

Vejsnüveles, 1911, 6 évf 296 l.

MDK

Mészöly Géza
festő
1844—1887

művei a grafikai kiállitáson

÷ Nemzetközi grafikai kiállitás a
Műcsarnokban

Grafikai Szemle, 1909 ... 2. z 29 l.

MDK

Mészöly Géza

Életrajzok. A Mü, 1927, 1.évf.2.sz. 32. o.

MDK

Mészöly Géza festőm.

Klasszikus magyar festmények útja hazafelé.
A Műgyűjtő, 1929. 5.sz. 84-85. l. képekkel

MDK

Mészöly

a magyar anyag retrospektiv részében szerepel

Nemzetk. velencei kiáll. Képzőművészet, 1930.
31. sz. 145. l.

M.D.K.

Mészöly Géza, festő

"művészetét, két nagy kortársával, Munkácsyval és Szinyeivel együtt emeli ki Lyka, a századfordulón, mint akiket kiidegen hagott a Piloty iskola iránya és uj alapokra fektettek nálunk a tájképet."

Kisdéginé Kirimi Irén: Lyka Károly

Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1964. XIII.évf.

2.sz. 76. old.

MDK

Mészöly Géza

Duna partján

Lázár Wolfner gyüjt. 115.l.

Mészöly Géza MDK

Akarattyai partok

Műcsarnok 1940 A gyermek a művészetben c.kiáll.

MÉSZÖLY Géza

BODNÁR Éva: Magyar müvészek a bécsi Világkiállitáson 1873-ban. = Herman Ottó Muzeum Évkönyve, XXVII. 1989
27 - 28.p.

ner der ältesten Oerter in dem so genannten Obernsitze der 10 Lanzenträger in Zips. Die Einwohner leben vom Ackerbau, und haben einen guten Getraidboden.

Abrahany, Abrahamowcze, ein rußnakisch Dorf im Schároscher Kom.

Abranka: Unter diesem Namen trift man 4 rußnakische Dorfschaften im Bereger Kom. an. Kisch und Nagy Abranka liegen in der Herrschaft Munkatsch und St. Miklósch im Bezirk Krajna Bubuliska und Kajdano, gehören dem Grafen Schönborn. Die andern zwey Ortschaften Kisch und Nagy-Abranka, Kuszniczа, befinden sich im Werchower Bezirk. Zu Nagy Abranka ist eine + Pfarre.

Abrany: diesen Namen führen 2 ungr. Dörfer im Borsch.

den aber von den Lan
deswegen oft scheel
Die Grundherrschaften
ihre Besitzungen haben,
Karl Eßterháſy; Högy
ron Sopeck, Bartak w
ranyai, und die Erz
Martinsberg. ✠ ☽ ♒

Acscha, ein schlowakis
5 M. von Pest N. und
den von Watzen No. an
grader Gränzen. Die
Orts ist zwischen Berge
geln in einem Thal über
nehm. Es befinden si
zwey herrschaftliche Ka
auf einem ovalen Hüge
den Seiten desselben a
sind. Eines derselben,
chem die Familie de
Freyherrn v. Prónay ihr
sitz hat, ist alt mit 4 T
auf den 4 Seiten, und

Mészöly Géza festőművész. MDK.

A Szépművészeti Muzeum "Magyar Művészképmások" c. kiállitásán vett részt.

Magyar Művészet, 1931. 314.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Mészöly Géza

NAPLÓ (Veszprém)

1962 JUL 7

1021

A Balaton festészete a Bakonyi Múzeumban

Érdekes kiállítás nyílt meg tegnap délután a Balaton a festészetben címmel a veszprémi Bakonyi Múzeumban. Összesen 37, főképpen reprezentatív, a Balaton festészetét és egyben alkotóik munkásságát is dokumentáló művet állítottak ki. A legtöbb képet a Balaton két legjellegzetesebb festőjétől: Mészöly Gézától és Egri Józseftől. De megtalálhatjuk Bernáth Aurél, Csók István és mások műveit is.

A kiállítást Kovács János, a Veszprémi Városi Tanács elnökhelyettese nyitotta meg, dr. Bognár Éva művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria tudományos kutatója mutatta be a közönségnek a kiállított alkotásokat.

(udvari) színpad előtt — elegyes gyér volt, s az ilyesmi majdnem mindig csökkenti az előadások lendületét és színvonalát, halványítja erejét.

Egy ilyen fesztivál tartalmas, eszmei mondandók tolmácsolója is; a Zircen rendezett Bányász Kulturális Fesztivál jól megfelelt ennek a követelménynek. Többen vitatták a helyszínen, hogy az urkútiak vokál-együttesének modern dzsesz-számai beleillettek-e

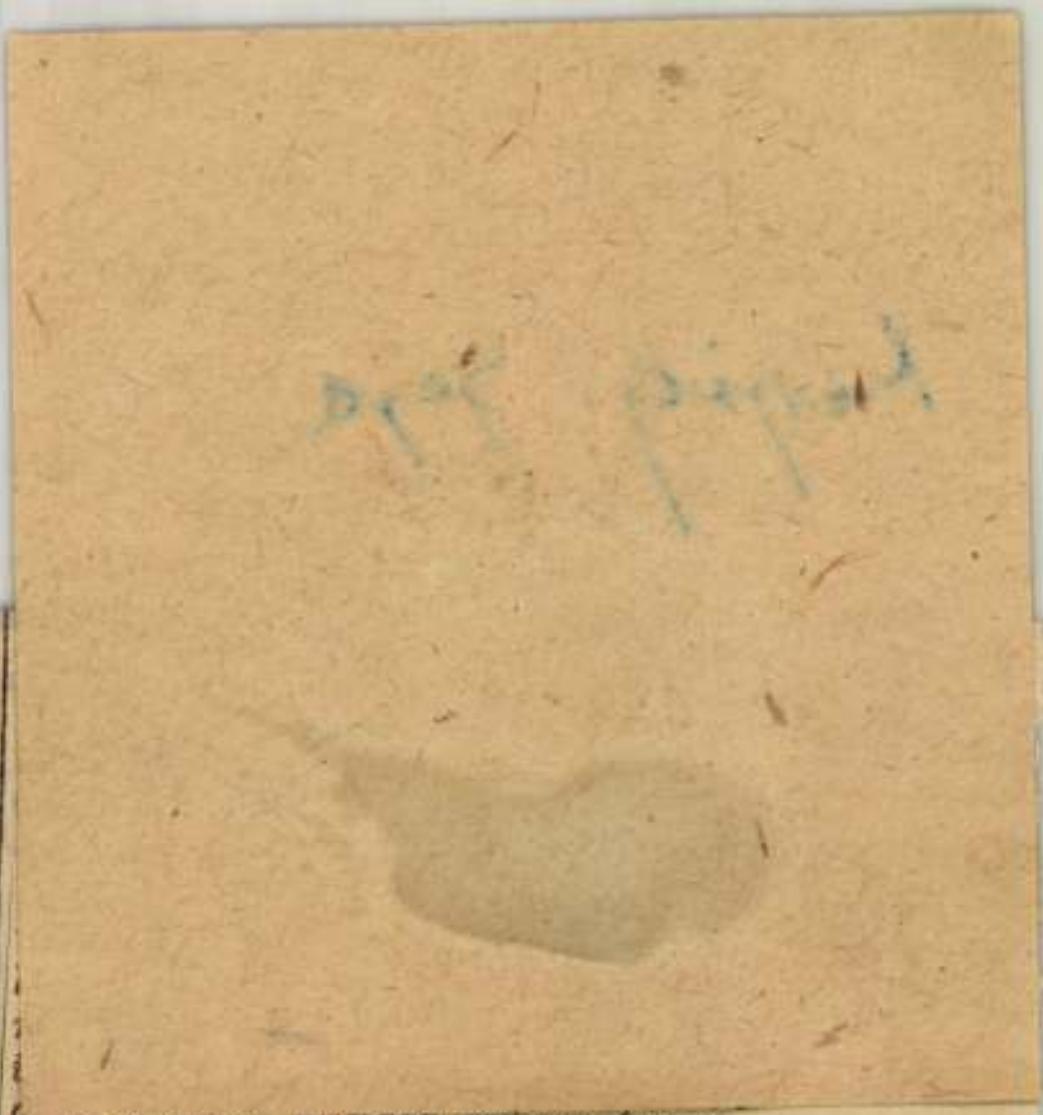

egyes csoportok inkább erősen érzetik a különbséget önmaguk és a gyengék között, még nyilvánvalóbbá és elviselhetetlenebbekké teszik a gyengéket. Az együttesek vezetőinek és tagjainak többsége is így fogja fel, s ez is biztosítéka lehet a bányászegyüttesek még gyorsabb fejlődésének.

— pozsgai —

Mészöly Géza, festő MDG

Művei fontos helyet kapnak
a tárlaton.

–: Állandó balatoni képtár létesül
Keszthelyen 13.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1967. márc. 5.

Mészöly Géza

"Faluvége" c. műve, a szfőv. műgyüjteményének kiáll.-án a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

Mészály Géza

"Faluvége" c. móve, a szfőv. műgyűjteményének kiél'.-én a Műcsarnokban.

N.U.932.VI.17.

MDK

Mészöly Géza

Balatonparti táj, repr.

Kállai E: 4 balatoni tájkép. Uj Idők, 1936. 29.sz. 41-44. l. képekkel

M.D.K.

Mészöly Géza, festő

"Balaton partján" című képét a Szépművészeti Muzeumban megtekintésre érdemesnek ajánlja:

Dénes Tibor: Précis de l'Histoire des Beaux-Arts en Hongrie. Debrecen, 1936. 15.old.

M.D.K.

Mészöly Géza, festő

nevét a Paál László körébe tartozó művészek között említi a szerző, aki azonban igazi tehetség hijján, nem éri el Paál László nagyságát.

Dénes Tibor: Précis de l'Histoire des Beaux-Arts en Hongrie. Debrecen, 1936. 12.old.

MDK

Mészöly Géza

neve emlitve

Gent. Magy. festőmüv. tört.
A Szépmüvé Könyve. 194o. 942 o.

MDK

Mészöly Géza festő

Cigányok /repr./
(Szépművészeti Múzeum)

Szépművészeti Könyve.

Ojent Magy.festő.müv.tört. 952 l.

M.D.K

Mészöly Géza
festő

Balatoni képeiről.

Marosi Ernő: Csáki-Mazonyak József kiállítása - 37 l
Művészet, 1961. felmaz

Mészöly Géza
festő

M.D.K.

Prágában ~~az~~ április 4-én mutatják be munkáit az Alföld a festészetben" című kiállításon.

Külföldiknek.
Márciust, 1961. március - 43 l.

Mészöly Géza
festő

M.D.K.

Csók István a Műcsarnok
kiállításán Mészöly Balaton
képeit sokat tanulmányozta.

Farkas Loltán: Csók István búcsúrtatója
Művészet, 1961. április – 4 lap.

Mészöly Géza „festő" MDh

„Valakinek van a birtokában — mondja a cikkíró — egy Mészöly-kép. Föltéve, de meg nem engedve: nem tetszik neki. Elégeti?
A könyvcsonkító olyan, mint a képromboló!"

Zolnai béla: A Könyv is műemlék 167-69.(

X/4.

KÖNYVBARÁT, bp. 1960. április

M.D.K.

Mészöly Géza.

Festőművész.

Radocsay Dénes opponensi véleménye Aradi Nóra kandidátusi disszertációjáról.

Müv.Tört.Ért. 1960. 66.lap 1.szám.

M.D.K.

Mészöly Géza, festő

szerepel Ybl Ervinnek Szinyeiről irt méltatásában. Idézi

Jeszenszky Sándor: Szinyei Majálisa, ~~a~~ cikkében

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960. II. sz. 38.old.

M.D.K.

Mészöly Géza, festő

mint a természeti valóság lírai tolmácsolójáról és a magyar plein air piktura előkészítőjéről

emlités történik róla

Bényi László: XIX. századi magyar testészet kiállitása a Magyar Nemzeti Galériában,

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei,

1960. II. sz. 95. old.

Mészöly Géza.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1904-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Mészöly Géza
festő

M.D.K.

Tájképfestészetéről. +
Chioggia (repro)

Pogány Ö. Gábor: Magyar kiállítás a genfi Musée Rath-ban
Művészet, 1961. április – 22 lap

Mészöly Géza
festő

M.D.K

Balatoni képein a parasztság és a halászsépekről is számot ad, ilyenek vannak a siófoki kiállításon is bemutatva.

Tetepy Katalin: A Magyar Nemzeti Galéria három kiállításáról
Művészet, 1962. augusztus – 43 lap.

mdk.

Miszöly Géza

Képein „titeles erővel" örikitette meg az egykori halásztanyákat

47. kép

Magyar Műemlékek: Keszthely 1962, 61. l.

Mészöly [ ], „festő" MDK

Sok Mészöly kamisítvány van.

Hajdu Endre: Vigyázat, kamisítvány! 2. l.

ESTI HIRLAP, Bk. 1961. máj. 21.

M.D.K.

MÉSZÖLY Géza festő

Képei az aukción

G.J .: Ma nyilik a képaukció kiállitása
Magyar Nemzet 1961. december 2.4.1.

N.DK.

HÉSZÖLY Gyula festő

Balatonpart c. műve a 8000 forintos kikiáltási árral szemben 10.000 forintért kelt el a Bizományi Áruház aukcióján

Szabó

Magyar Nemzet 1961. december 15. 4. l.

MDK

Mészöly Géza

Géo-Charles: L'art hongrois... Courrier Graphique.

1948. okt. sz. 39. l.

Mészöly Géza festőművész

Balatonpart

Bányavidéki Vándorkiállitások katalógusa 1948

MDK

Mészöly Géza

Kőszegi L.: A nagy magyar festők és helyzetük a XIX. század műtörténetében. Képzőművészet 1932. VI. évf. 48. sz. 51.l.

MDK

Mészöly Géza

Szabad Művészet, 1951. 7.sz. 310. 1. képek

mdk

Mészöly Géza festőművész

festményeinek

reprodukciója „Illusztrája az Ezerszínű Magyarország c. könyvet"

Nagy Tibor: Ezerszínű Magyarország

Népművelés 1955, 2 évf. 5. sz 319. l

Mészöly MDK

"Balaton"kiállitás a Csók galériában.
Fenti alkotó munkái is részt vesznek.

Esti Hirlap 294 sz. 1957. dec.15 2 old.

Mészöly MDK

"Balaton a képzőmüvészetben" kiállitás a Csók Galériában. Részt vesznek, fenti müvészek. müvei

Esti Hirlapp16 sz. 1958. jan. 19 2 old.

Mészöly

Képművészeti Múzeumunk és Európa. Magyar Nemzet
Farkas Zoltán 1956. okt. 18.

Mérkőly

Emléktáblát Egry Józsefnek: Középdunántúli Napló
Fonay Tibor 1958. ápr. 19.

Mészöly Géza /1844-1887/ MDK

művészetéről is beszél a cikkiró, aki a mai magyar művészet gyökereit vázolja a XIX századtól, "A mai magyar festészet és szobrászat kiállitása"/Catania 1948 jan 18-24/ alkalmából.

Péter Meller: Quattro pittori e due scultori della piu schietta contemporaneita.
LA SICILIA 1948. jan. 20.

MDK

Mészöly Géza.

1844-1887.

Bécsben tanult 1869-71 közt az Akadámián, de az akademizmus nem fogott rajta.

"Szigetvár" 1871.

1872 és 77 közti müncheni tartozkodásai és 1882-es párizsi müködése közben is többnyire a hazai tájat festette vázlatai alapján.

PATAKY DÉNES: A magyar rajzmüvészet. Bp. 1960.

Mészöly Géza

Illusztrációi az 1879 és 84-es Petőfi diszkiadásban.

PATAKY DÉNES: A magyar rajzművészet. Bp. 1960.

20.1.

MDK

Mészöly Géza

"Szentiványi részlet" 1883.

"Lido" 1883.

"Országutom" 1884.

"Birkanyáj" 1885.

Petőfihez és az "Osztrák-Magyar Monarchia" c. kiadványhoz készitett illusztrációi.
"Alföldi Nádas"

PATAKY DÉNES: A magyar rajzművészet. Bp. 1960.

29.1.

Mészöly Géza MDK

1844-1887.

"Homokbánya" 1872.

"Kőhid" 1872.

"Festő a szabadban" 1873.

"Faluvége" 1877.

"Balatoni halásztanya" 1877.

PATAKY DÉNES : A magyar rajzművészet. Bp. 1960.
29.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Mészöly Géza

TOLNAMEGYEI NÉPUJSÁG

1966 OKT 7.

Állandó balatoni képtár

A keszthelyi balatoni múzeumban régi tervet valósítottak meg az állandó balatoni képtár létrehozásával. Az elmúlt években három termet rendeztek be a balatoni képzőművészet bemutatására. Ezt az anyagot a Nemzeti Galéria támogtásával kiegészítették, s így most a keszthelyi múzeum összes földszinti helyiségében, mintegy 100 alkotás reprezentálja a balatoni tárgyú képzőművészetet. A tárlaton — amely a balatoni téma kapcsán egyben bemutatja a XIX—XX. századi magyar képzőművészet fejlődését —, jelentős helyet kap a magyar tenger klasszikus festője, Mészöly Géza, és Csók István számos alkotása is látható. A modern festészet képviselői közül Egry József szerepel a legtöbb alkotással.

fűtőanyagoknál?

— Lényegesen javult a magya brikett minősége és a nógrád szénmedence sokat panaszolt rossz minőségű háztartási szen már eltűnt a kereskedelemből ezután csak az ipar számára bá nyásszák. Az alágyújtós minőség is annyira javult, hogy a jó mi nőségű szén fa nélkül is meg gyullad fölötte. Az évek óta hiá nyolt karikafa is hamarosa nagy tömegben jelenik meg TÜZÉP-telepeken. A különböz faipari üzemek, erdőgazdaságo ugyanis karikafának dolgozzá fel az eddigi hulladékot — mon dotta befejezésül a TÜZÉ

Mészöly Géza MDK

Repr.

"Alföldi mádas" 1887. Akv.Fedőfehér és ceruza.
68. kép.

"Alföldi táj" Tus,toll.
69. kép.

PATAKY DÉNES : A magyar rajzművészet. Bp. 1960.
Szöveg után képtáblák.

MDK

Mészöly Géza

Rajzai az "Osztrák - Magyar Monarchia írásban és képben" /1887-1901./ című munkában.

PATAKY DÉNES: A magyar rajzművészet. Bp. 1960.
20.l.

Mészöly Géza M.D.K.

Budapest, 1888 körül.

Az Alföldről: Tanya a Hortobágyon. Szövegközti illusztráció Hunfalvy János: A magyar szent korona birodalmának földrajzi alakulata c. cikkhez. id. mü 9-18.p.

Szign. Mészöly - Morelli G.F.i.

- - rajza után Morelli Gusztáv egyszinü fametszete. M.Kir.Állny.

O.m.III.Magyarország.I.köt. 12.p.

M.D.K.

Mészöly Géza

Budapest, 1891 körül

Alföldi nádas és füzes. Hunfalvy János: Az Alföld általános jellemzése c. cikkhez szövegközti illusztráció. id.mü 3-20.p.

Szign. Mészöly G. - Morelli G.

- - rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.III.Magyarország.II.köt.1891.5.p.

Mészöly Géza M.D.K.

Budapest,1891 körül.

Debrecen. Kezdőkép Jókai Mór: Debrecen c. cikkéhez. id.mü 281-314.p.

Szign. Mészöly.

- - rajza után egyszinü fametszet.M.Kir.Állny.

O.m.II.Magyarország.II.köt.1891.281.p.

Mészöly Géza M.D.K.

Budapest, 1891 körül.

A debreceni Nagyerdő. 13X19 cm. illusztráció Jókai Mór: Debrecen c. cikkéhez.id.mü 281-314.p.

Szign. Mészöly - Morelli G.

- - rajza után Morelli Gusztáv egyszinü fametszete. M.Kir.Állny.

O.m.II.Magyarország.II.köt.1891.299.p.

M. D. A.

MÉSZÖLY Ilona festő

Az Osztrák-Magyar Monarchia Írás-
ban és Képben c. mű illusztrátora
és az ill. bizottság tagja

Fejős Imre: Egy Zichy-kép sorsa 156. l.
Művészet. 1953. 1-2. sz.

Mészöly Géza (1844 - 1877)

Birkanyáj. 1885 K. o. fa. 26 x 32 cm. J.G.l.: Mészöly. M.N.G. ltr.: 3242.

Kalászok zörött. o. fa. 18,7 x 14 cm. J.G.l.: Mészöly. M.N.G. ltr.: 3257.

Ól előtt. o.v. 22,5 x 16,5 cm. J.n. M.N.G. ltr.: 56.125 T.

Részlet szentivánról. 1883. o. fa. 20,5 x 32,5 cm. J.G.l.: Mészöly. M.N.G. ltr.: 3245.

Mezőjuhdarág a riprőmüvénetben. A katibevi Matolcsi János, Bp. 1959

23.

Mészöly Géza

Sík vidék szénaboglyával. o. fa, 21 x 39,7 cm.
J. l. zörépen: Mészöly G. 872. M.N.G. Ltn: 5409

Tehenek az erdőben. o. fa, 20 x 15 cm.
J. j. l.: olvashatatlan.
M.N.G. Ltn: 2887.

Reprod.: Birkanyáj.

Mezőgazdaság a képzőművészetben. A kat. bev. Mutolni János. Bp. 1959

23.

MDK

Mészöly Géza

Új magy. Képzőm. Föv. Képt. vándorkiáll. 1948. jun.
PÓC. bevez. tanulm.

lo l.

Mészöly Géza, festő MDh.

Thaly Kálmánt átvázolja. (Magyar Irók Arcképei c. kiállítás.)

Békés István: Szemtől szembe száz magyar írával

Népszabadság Bp. 1960. ápr. 17. 9.l

M. D. K

MÉSZÖLY Géza festő
(1844-87)
művei a debreceni Déri Múzeumban

1875. „Balatoni halásztanya"

Müvészettörténeti Á B C Bp. 1961. 101, ~~[illegible]~~, 519,
555. l.

MESZÖLY Géza festő

(1844-1887)

A női festőiskola vezetője

Nemesi származású

Tanult a bécsi és münchen akadémián

„Ramsaui táj" (1869)

Hazatérése után a Balaton, Tisza-part, alföldi és sikvidéki tájképei.

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar művészet 1800-1945 Bp. 1962. 139, 214, 240, 247-250,

-2- M.D.K

MÉSZÖLY Géza festő

Szinte állandóan utazott, nyári vázlatait télen dolgozta fel.

„Balatoni halásztanya" (1877.) repr.

„Országúton" (repr.)

„Kacsik" Szolnokon is járt

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. 247, 248, 249, 250.

Mészöly Géza
festő

M.D.K.

Méltatás.

Bényi László: Alföldi festészetünk prágai bemutatója
Művészet, 1962. junius — 14 lap

M.D.K.

Mészöly Géza

Festőművész "Balatoni halásztanya" c.képét restaurálja Városadi Herman restaurátor.

Népakarat 1957. szept 28. 8.old. 227.szám.

M. D. K.

MÉSZÖLY Géza festő
(1844-1887)

Balatoni halásztanya (1883) repr.

Dombi József: Müvészettörténet Bp. 1960. 323.

324. l.

Mészöly Gizi
festő

M.DK

Méltalás

Chiovini Ferenc: A szolnoki művésztelep életéről
Jászkunság, 1962. junius – 51 lap.

Mdk.

Mészöly stb.

müve a IX. képaukcion

% Mu mjelik a IX képaukció (Kinizsi u. 12 g)
Nepszava, 1968 dec 7.

2. l

Mészöly Géza MDK
balatoni képeivel

szerepelt a ~~p~~ Petrogyüjteményből rendezett kiállitáson.

-i -ó: Magyar remekmüvek. Kiállitás a Herman Ottó Muzeumban.
Napjaink. 1963 aug. 1.

Mészöly Géza

A Petőfi-gyűjteményben lévő képei kiállítva a Herman Ottó múzeumban.

említve.

Napjaink, 1963 8. szám, 4. hasp.

M.D.4.

Mészöly Géza
festő

A Balaton legkiválóbb megjelenítője.

Keller László: Mészöly Géza emlékkiállítása Pécsen
Művészet, 1963. augusztus – 41 lap.

Mészöly [ ], festő MDK

A BÁV vn. Képaukcióján Munkácsy- s Mészöly-művek is vásárolhatók.

– : Hír

8. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1963. máj. 3.

Mészöly Géza, festő

Szerepel az aukción

–: Munkácsy-festmény kikiáltási ára... 2. l.

Bp. 1963. máj. 8.

ESTI HIRLAP

Mészöly Géza, festő

Lány kosárral c. művét árverezik.

—: Őki művészeti aukció 2

ESTI HIRLAP Bp. 1963. szept. 14.

Mészöly Géza
festő

M.D.K

Méltatás

Solymár Istvánról: Nagy István emlékkiállítás Bajáról
Művészet, 1964. június -33 lap.

Mészöly Géza, festő MDK

Aukcióra kerül egy műve.

– : Kiállítás és árverés 2

ESTI HIRLAP, bp. 1965. okt. 20

Mészöly Géza, festő

TDG

Mészöly Géza egy festménye látható a turista szállóvá átalakított bordaj-ki kastély szalonjában.

– Gyönyörű kastély, hatalmas park

6

ESTI HIRLAP

bp. 1965. aug. 10.

Mészöly Géza, festő

Tájképei vannak az aukción.

– : Klasszikusok vásárra 2.

ESTI HÍRLAP, Bp. : 1966. máj. 10.

1) Mészöly Géza
festő

1844 - 1887. Nemesi származású. Bécsi, majd münchenei akadémiai tanulmányai.

1869 „Ramsani táj" c. festménye. Képei ált. kisméretűek, néhány nagyméretű szu-pán: „Balatoni halásztanya /1877./

A magyarországi műv. tört. I. 434.
Corvina 1970.

2) Mészöly Géza
festő

80-as évek: „Kovik" c. munkája.

Szolnokon is járt.

A magyarországi műv. tört. I. 434.
Corvina 1970.

Mészöly Géza festő M.D.K.

Az 1879-ben és II. kiad. 1884-ben megjelent Petőfi di kiadás egyik illusztrátora.

/tulajdonórészt Morelli metszette fába

[illegible] Molnár Zsuzsa: Morelli Gusztáv 148.1.
[illegible] Magyar Nemzeti Galéria Közleményi IV. sz. p. 1963

Mészőly Géza festő M.D.K.

Balatoni halászkunyhó c. képéről fametszetes illusztrációt készit Morelli Gusztáv

Patakyné Molnár Zsuzsa:Morelli Gusztáv 149.1.

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Bp. 196

Mészöly Géza festő M.D.K.

Morelli fametszetes illusztrációt készitett képéről a Vasárnapi Ujság részére

Patskyné Molnár Zsuzsa: Morelli Gusztáv 149.1.

A Magyar Nemzeti Galéria Közleményei IV. sz. Bp

1963

Az Osztf

Mészöly Géza, festő

M.D.K.

„Vadántársaság" c. képét az 1954-évi új szerzeményeket közölt emliti:

Redő Ferenc: A Szépmüvészeti Muzeum 1954-ben. Bulletin du Musée Hongrois des Beaux-Arts, 1955. 6.sz. 110.old.

Mészöly Géza

Tájképe szerepel a
BTV művészeti aukcióján

Magyar Nemzet 1972 szeptember 9
4. old.

Mérzőly Géza

Z Zépe szerepel a
BHV Zépaukcióján

Magyar Nemzet 1971 szeptember 12
12. old.

Mérőly Géza, festő

Művei aukción.

—: Senki többet... 6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. jún. 26.

M.D.K.

Mészöly Géza, festőművész

"Balatoni halásztanya" c.képe. Fekete repr. 309.o.
1.kép. olaj, vászon, 1877, 140 x 226 cm

M. Kiss Pál: művészetről mindenkinek, Corvina, Budapest, 1966

Mészöly Géza, festő

MDK

Balatoni balázstanya c. műve
falvédőre kerül.

–: Művészi reprodukciók – falvédőkön

9.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. júl. 6.

Mészöly Géza, festő MDK

A tárlaton helyet kapott Mészöly több műve is.

–: Állandó balatoni képtár keszthelyen 9

NÉPSZABADSÁG Bp. 1966. okt. 7.

Mészöly Gyula

Lelőtt vadkacsa o. v. 21,5 × 35 cm

Vadászjelenet o. v. 179 × 280 cm

Vadászati Világkiállítás Bp 1971.

~~M. A. Gy.~~ Mészáros

Mészöly Géza

alkotásával szerepelt a MNG Budavári Palotájában megnyílt Városképek és utirajzok cimü tárlaton.

Magyar Hirlap 1976/141/4
Wagner:Városképek és utirajzok

Mészöly Géza

Debrecen puritán rátartiságát örökíti meg érdekes hangulatú képén.

Magyar Hirlap 1976/141/4

Wagner:Városképek és utirajzok

Mészöly Géza festő M.O.K.

1874. levele a kultuszminisztérium egy tőle megrendelt képpel kapcsolatban.

Sprenger M.: Adattár. Művtört. Ért. 1958 4 sz. 295.

M. V. U

MÉSZÖLY [Géza] festő

A magyarországi műrészetet tovgja-
ló legújabb műben kiomalva

Gerő Lánló: A XIX. sz. végi kisőeklek-
tikus építészet jelentősége Budapesten
Műemlékvédelem 1960. 3. sz. 168. l.

Mészöly, festő

Megemlíti a cikk.

Gerő László: A XIX. sz. végi kérőeklektikus építészet jelentősége Budapesten 162-175-l

Bp. 1960. 3. sz.

MŰEMLÉKvédelem

MDK.

Mészöly Géza

Emlités a Nemzeti Galériában kiállitott müveiről.

Nógrádi Népujság 1965. ápr.11. lap -

M.D.Y.

Mérő Ly gén
festő

Képei szerepeltek a tárlaton.

Quadi Nóra: A magyar művészet . . .
Művészet, 1966. november - 37 lap.

Mészöly Géza
festő

M.D.K.

Méltatás.

Benyó Károly: Pacal Károly halálának 90. évfordulójára
Művészet, 1969. február - 4 lap.

Mészoly Géza
festő

MDK.

A régi falunégek elhagyatottsá-
gáról szamol be némely képen.

Losonci Miklós: A Stúdió festői
művészet, 1969. január – 24 lap.

Mesiódy Géza
festő

M.D.V.

1874-ben diszkiadást jelentettek meg Petőfi műveiből a Költő 1845-ös lír archépével díszítve és 65 szöveg-beppel. A művész is az illusztrátorok között szerepel.

P. Bresztyánszky Ilona: Szürevér az Athenaeum.
Mikrofilm, 1969 február – 14 kep.

MDK

Ménöly Géza, festő

hezepel a Magyar festők

Itáliában c. tárlaton.

(nóti): Nápolyt látni ... 2

ESTI HIRLAP Bp. 1967 ápr. 10.

Mészöly Géza

festő ki volt állítva Párizsban a magyarországi művészet kiállításán.

Boris Lossky. A magyarországi művészet tíz évnázada (Petit Palais, Paris, 1966. ápr.-jún.)

Magyar Műhely, Páris, 1966. nov. 15. 110.o.

Mészöly Géza festő M.D.K.

Művei a kiállitáson

A párizsi Petit Palais-ban megnyilt a magyar kiállitás
Magyar Nemzet 1966. ápr. 27. 4.l.

Mérő Géza, Pest

Tárlatvezetésen ismertetik
műveit. (Nemzeti Galéria.)

—: A hét négy kulturális programja 9.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 19.

1883. Mészöly Géza, festőm. MDK
sz.1844., megh. megh. 1887.

Részlet a Balaton vidékéről. Olf.

A Társulat 2oo darab 4 frtos aranyból álló művészi nagy dija.

Az Orsz.M.Képzőm.Társ. művészi dijai.
SzmKT. 5o-126.1.

Mészöly Géza

„Vizpartitáj" ci mű műve az egri Képtárban.

Voit Pál stb.: Heves megye műemlékei II. kot.

Magyarország műemlékei topográfiája, VIII. köt.

Budapest, 1972.

1751

Mátyás Géza

Művei szerepeltek a Közlekedési Muzeum
"Festmények és grafikák a közlekedésről"
c.kiállitásán

Magyar Nmezet 1971 november 1o
4.old.

M. D. K.

MÉSZÖLY Gésa festő

A Balaton öble az akarattyai partokkal (Repr.)

Book. Tárgymut. Bp. 1885. 45., 73 b.

K. D. K.

MÉSZÖLY Gésa festő

Tiszaparti vízhordó leány.

Book. Tárgymuz. Bp. 1885 - 58. l. ~~58.~~

M. D. L.

MÉSZÖLY Géza festő

Balaton Szántódnál, vice staffage vol

(Repr.)

Bróh. Tárgymut. Bp. 1885 - 43., 90. l

~~90.~~

M. D. K.

MÉSZÖLY Géza festő

Pihenő vécék. (Rppr.)

Book. Tárgymut. Bp. 1885. 57., 110 l.

M.D.K.

Mészöly Géza /1844-1887/

421. Háborgó Balaton. Olajf. 27.8 x 48.3,fa.
422. Falusi csendélet. Olajf. 24.8 x 18.1,"
423. Erdőrészlet. Olajf. 17.9 x 13.8, fa.
424. Havas táj. Olajf. 24 x 17.8, fa.
425. Malomárka. Olajf. 18.1 x 14, fa.
426. Parasztszoba belseje. Olajf. 30.2 x 40.2,vászon.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet. MUMOK. 1952. Bp. 48., 49.l.

M.D.K.

Mészöly Géza /1844-1887/

415. Ramsaui táj. Olajf. 30.2 x 50, vászon.
416. Tehenek az erdőben. Olajf. 20 x 15, fa.
417. Kacsák. Olajf. Kisméretü vászon.
418. Balaton alkonyatkor. Olajf. 13.7 x 18, fa.
419. Akarattyai partok. Olajf. 35.9 x 68.9, "
420. Balatoni idill. Olajf. 13.9 x 17.8, fa.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. 1952. Bp. 47., 48. l.

M.D.K.

Mészöly Géza /1844-1887/

531. Tájkép. Olajf. 58.5x44 vászon.
532. Tanyai interieur. Olajf. 24.8x18.8 fa.
533. Tájkép. Olajf. 25.8x15.6 fa.

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 37. 1.

Mészöly Géza MDK
"a délibábos rónaság és a Balaton utolérhetetlen festője"
Neve megemlitve a XIX. sz. tájképfestői közt.

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906. 75.l.

Mépöly Géza

művét mutatták be a budai Vár-
palotában rendezett riállitáson.

- bozóky -: Hungarian masterpiece
Daily News, Budapest, 1969. szept. 19

21.

-1- M.D.K

MÉSZÖLY Géza festő
(1844–1887)

Nemesi származású.

Bécsben és Münchenben tanult.

„Romsani táj" (1869)

A Balaton, a Tisza-part, az alföldi és sikvidéki tájak élménye átalakítatta festői stilusát

Genthon-Németh-Végvári-Zádor: Magyar müvészet 1800-1945

B p. 1958. 141, 216, 242, 248-252.

-2- M.D.K.

MÉSZÖLY Géza festő

„Balatoni halásztanya" (repr.)

„Országúton" (repr.)

„Kocsik"

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1958. 250, 251, 252,

Mészöly Géza
festő

1844–1887. Külföldi tanulmányútjai.

Magyar műv. tört. 7. 43.
Kiprőműv. Kiadó 1971.

Mésiöly géza
festő

Országúton, 1884.

Repr.

Magyar műv. tört. 7. 43.
Képrőműv. Kiad. 1971.

Mészöly Géza

Bemutatott műve:

96. sz. „Hazatérő" juhnyáj", olaj

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek szabadszakszervezetének kiállítása, Budapest, 1945.

Mészöly Géza

Bemutatott művei:

71. sz. „Maraton", olaj.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszabadszervezetének kiállítása, Budapest, 1945.

Mézöly Géza

A Balaton festői között elismert kivóló művész.

A Nemzeti Sportbizottság és a Magyar Képzőművészek Szabadszakszervezetének képzőművészeti kiállítása, Bpest, 1945. VIII

Mészöly Géza

Paál Lászlóval együtt említve: barbizonians kampóetelű" is, mindketten az „intim táj" mesterei.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Corvina, 1968, 10.1.

Mészöly Géza

Az Ernst Muzeum Aukció Kiállitásáról Kun Imre számol be a Müvészet c. rovatban. A Nemzetközi tárlaton a külföldiek mellett a hazai régebbi és az uj magyar müvészetet is bemutatják. A résztvevő müvészek: Munkácsy, Lotz Károly, Mészöly Géza, Brodszky, Markó András, Telepy Károly, Szemlér Mihály, Kelety Gusztáv, Than Mór, Barabás Miklós, Deák-Ebner, Körösfői-Kriesch, Iványi Grünwald, Rippl-Rónai, Ferenczy Károly, Csók István.

A HÉT, Bp. 1921. május 1.
XXXII. évf. 12. sz. 206. lap.

Mépőly Géza

38. sz. színes reprodukció, egész táblán:
„Lidó", 1884. Olaj, fa, 23.8 x 47.8 cm.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX
században, Budapest, 1970.

Mészöly Géza

34. sz. szines reprodukció egész táblán: „Balatoni halásztanya," 1877. Olaj, vászon, 140 x 226 cm.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX században, Budapest, 1970.

Mészöly Géza

az első, aki az ország jellegzetes vidékeiről hű és igaz képeket festett.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században, Budapest, 1970.

Mészöly Géza

(1844-87) balatoni képei új elemekkel bővítették a hazai táj megörökítésének módszereit.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században, Budapest, 1970.

311

Mészöly Géza

Bibliográfia: Rajnai Miklós: Mészöly Géza, Budapest, 1953.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században, Budapest, 1970.

40 p

Mérey Géza

neve említve

Könyvespolc: Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet
a XIX. században
Petőfi Népe, 1971. január 13
4. old.

Mészöly Géza

Tájképei kiállítva a Műcsarnokban, a Vadászati Világkiállítás képzőművészeti kiállításán.

Szabó Gyula: Hallali.

Élet és Irodalom, 1971. szept. 4.

MÉSZÖLY GÉZA

A Műcsarnokban szerepelnek művei.

Losonci Miklós: Vadászok a művészetben.

PEST MEGYEI HÍRLAP, 1971. szept. 12.

MÉSZÖLY GÉZA

„Vadásztársaság" c. képe szerepel a Műcsarnokban a Vadászati Világkiállításon. (eml.)

Tárlatról tárlatra.

TV. 1971. IX. 25. 16.25 h.

Mészöly Géza

A Balaton igazi felfedezője. Nagyothalló s ezért magányt kereső mester; a 70-es évektől minden nyarát a tó mellett töltötte. Képeit télen – jobbára müncheni műtermében – názlatok alapján festette.

Astner Tivadar: A Balaton művészete; Mügyűjtő, 1971. 2. sz. 2. l.

Mészöly Géza

A női festőiskola vezetője volt.

Bojár Iván: Látogatóban a 100 éves Képzőművészeti Főiskolán

Magyar Hírlap 1971 X. 10

1971 MÁJ 18

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

ÉVFORDULÓK

MARTIN NYROP,
a századforduló dán építé-
szetének
mester
meg

GOLDMARK KÁROLY
zeneszerző születésének 141.
fordulója

1971

...LER
...napi

zenesze... évf...

J. J. KÄND...

német szobrász, az europ...
porcelánszobrászat megte-
remtője 196 esztendeje halt
meg

MÉSZÖLY GÉZA

festőművész halálának 127.
évfordulója

CH. L. A. LAVERAN

Nobel-díjas francia parazito-
lógus, a malária kórokozójá-
nak felfedezője 49 esztendeje
halt meg

BERTRAND RUSSEL

angol filozófus, kiváló béke-
harcos születésének 99. év-
fordulója

2060

Mészöly Géza
festő.

Az „Én Művészem" sorozatában
megjelent művének reprodukció-
ja.

Dévényi Iván: Emlékezés Reuter Ágostonra.
Művészet, 1971. május - 21. oldal

Mészöly Géza

Képviselve volt a Petit Palais kiállításán.

B. Lossky: A magyarországi művészet 10 évszázada; Magyar Műhely, 1966. XI. 15. 110. l.

MDK

Mészöly Géza, Jestő

Tizenhárom lapja szerepel

antali naptárban.

– : Emberi tulajdonságok képben

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. dec. 4.

MÉSZÖLY

Két festménye került az őszi képaukcióra. (eml).

NÉPSZAVA, 1971. szept. 12.

Mészöly géza

Halásztanya mosónőkkel (szepió)

Gyakran festette a Balatont

Artner Tivadar: A Balaton
művészete

Somogyi Néplap 1970 VIII. 9

Mészöly Géza

Halásztanya mosónőkkel (rajzó)

Gyakran festette a Balatont

Artner Tivadar: A Balaton

Nógrád 1970 VIII 9

Mészöly Géza

Portrékiállítás

A.T. A Balaton művészete
Dunántúli Napló 1970. aug. 16.,
7. l.

Mészöly Géza

Említve

Artner Tivadar: A Balaton mivé-
szete

Békés megyei Népújság, 1970. aug. 16.

MDK

Mészöly Géza, költő

1887. nov. 12-én halt meg.

(Hiv.: Rajnai Miklós: Mészöly Géza – Szabad Művészet, 1953)

– : Életműnaptár 631.

A KÖNYVTÁROS, BP. 1962: október XII/10

Mészöly Géza,festő
á-------

Ligati Antal,festő,Markó tanitvány,1868-tól a Nemz. Múz.képtárának a felügyelője,sok fiatal tehetséget támogatott,ösztöndijat szerzett számukra,közöttük Mészölyt is. 45.old

László Emőke: Ligeti Antal rajza Sopronról 45.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XX.évf.1966
Sopron

Mészály Géza

Említve

Pákány László A Petró-gyűjtemény kiállítása

Déli Hírlap 1970. máj. 3.

Mészály Géza

Említve (röv. méltatás)

Artner Tivadar: Az Alföld művészete
Köznevelés, Bp. 1970. 18. 28-30. l.

Mészöly

Emlitve

Keresztury Dezső: Egy mesh terrán művész

Kortárs, 1969/8. 1289. 1.

MDK

Mészöly Géza, Jestő

Megemlítve.

Rózsa Gyula: Balaton-parti Jestő

7.

Népszabadság, Bp. 1970. aug. 19.

Mészáros Géza

Emlétve

Szántó Dénes: A répvarrás művészei
Magyar Hírlap, Bp. 1970. P (nov. 1) 25.

Mészöly Géza
festő

1952-ben került sor művének
összegyűjtésére.

J. Fehér Ivanka: Jubileumi beszámoló helyett
Művészet, 1970. április - 22 kap

Mészöly Géza

Szerepelt a XVII. Velencei Biennálén /1930/.

Major Máté: Az épitészet uj világa, Magvető, 1969,
507.l.

Mészöly Géza

A Székesfehérvári István király Muzeumban december 9.-én nyilt meg a müvész kiállitása. Alkotásaiból ez az első nagy kiállitás halála óta. /1844-1887/„Munkássága a tizenkilencedik század magyar festészetének igen nagy értéke. Müvészetünk számára ő fogalmazta meg először a magyar tájat, máig is igaznak érzett módon."-mondja a rövid megemlékezés.

Irodalmi Ujsá , Bp. 1951. dec. 2o.
II. évf. 26. sz. 8. lap.

Mészöly Géza, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekű gyűjteményét. A 19.-20.sz. magy. képzőművé zetének keresztmetszete. 388 mü, 180 művész Mészöly egy művel szerepel. 227.old

ROMVÁRY FERENC: A Modern Magyar Képtár története Uj szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967. Pécs, 1968

Mészöly Géza (1844-1887)

Hortobágyi tanya (1880 körül, festmény, rajzó)

Kiss Sándor: Magyarország történetének
képes könyve 1849-1945 (Bp. 1969)

109 old.

Mészöly Géza

MEK

szobrának felállitását javasolja Pogány G. Ödön.
(A kupolatól jobbra -balra felállitando tiz nagymáretü szobrok egyike lenne)

Gárdonyi Jenő: ~~45.~~ 45 millio a budavári palota képzőmüvészeti alkotásaira.

MAGYAR NEMZET 1964 máj 10.

Mészöly Géza

Dorfende, 1875., repr.

100 Jahre Kunst in Ungarn
Museum am Ostwall, 1971.
Dortmund

M.D.K.

Mészöly Géza

A most megnyiló mükiállitáson szerepel müveivel a müvész Brüsselben, -közli a lap "Irodalom és Müvészet" c. rovata.

Képes Családi Lapok, Bp. 1884. juli. 27.
VI. évf. 44. sz. 703. lap

M.D.K.

Mészöly Géza

Székesfehérvárott dolgozik, több tájképet fest, melyeket az őszi mütárlatra küld be a müvész, -adja hirül az Irodalom és Müvészet c. rovat.

Képes Családi Lapok, Bp. 1884. szept. 14.
VI. évf. 51. sz. 815. lap

Mészöly Géza

A városligeti Műcsarnokban az Orvos-Szövetség rendezett kiállitást, melyen közel kilencszáz magyar és külföldi alkotást mutatnak be. Egy külön teremben a művész alkotásai szerepelnek.
"Az Orvos Szövetség kiállitása"c. beszámolót a Művészet c. rovatban közli a lap.

A HÉT, Bp. 1902. szept. 21. XIII. évf. 38. sz. 608-609. lap.

Mészöly Géza

és Paál László "abban az időben kezdtek festeni, mikor nálunk hazafias kalendárium fedeleket és bajuszpedrővel fölkent bécsi tájképeket csináltak. Keletyék igaz, szivbéli gyönyörüségére."-irja a két müvészről szóló kritikája folytán -o.: A Szalon őszi kiállitása" cimmel. Ezért fogadták nagy ellenkezéssel az öregek a két fiatal müvészt, mert mint a beszámoló megjegyzi: „néhány évtizeddel megelőzték publikumaikat és meghaltak, mielőtt ez a különbség elenyészett volna."

A HÉT. Bp. 1904. okt. 16. XV. évf.
42. sz. 673-674. lap.

Mészöly Géza

A Szalon őszi tárlatának legfőbb érdekessége Paál László és Mészöly Géza hátrahagyott müveiből bemutatott kollekció. A kiállitást ismertető beszámoló együtt emliti a két művészt, munkáikat, művészetüket összehasonlitva. "Mészöly szelid temperamentumában enyhe, szürke melankóliává higgadt az a szenvedés, ami Paál Lászlónál a viharral dacoló, elgyötört, megkinzott fák, tragikus szenvedélyével törtki.

A HÉT, Bp. 1904. okt. 16. XV. évf.
42. sz. 673-674. lap.

Mészöly Géza

A müvész idehaza is „Corot ezüstfátyolán át" nézte a magyar tájakat. A kritika érdekesnek tartja, hogy mig a magyar tájakat festő Mészöly francia maradt, - a francia tájból szedett motivumok mellett is, magyar volt Paál László.
A két müvész alkotásait hosszan, behatóan tárgyalja a kiállitásról szóló ismertetés.

A HÉT, Bp. 1904. okt. 16. XV. évf.
42. sz. 673-674. lap.

Mészöly Géza

Malonyay Dezső: „A magyar képirás uttörői" c. tanulmányáról ir a lap Irodalom c. rovata. A diszes, bőrkötésü, bronzveretes kötet a Franklin Társulat kiadásában jelent meg és Kupeczky Jánostól, Munkácsy Mihályig ismerteti az első magyar müvészeket.

A HÉT. Bp. 1904. dec. 18. XV. évf. 51. sz. 819. lap.

Mészöly Géza

Az elhunyt müvészt legalább "husz gyönyörü miniatürje képviseli a tárlaton"-irja Masque: "Az ezredik év Szalonja" c. beszámolójában.

A HÉT. Bp. 1896. juni. 7.
VII. évf. 23. sz. 384-385. lap.

Mészöly Géza

Ligeti Antal, Eisenhut Ferenc, Deák-Ébner Lajos, Munkácsy Mihály, Lotz Károly és Paál László alkotásai szerepelnek a Szent György-céh/aukcióján, melyet a Nemzeti Szalonban rendeztek meg, -irja Rm. a Müvészet c. rovatban.

/tagjainak

A HÉT, Bp. 1910. ápr. 17.
XXI. évf. 16. sz. 263. lap.

Mészöly Géza

Aggházy Gyula, Barabás Miklós, Bihari Sándor, Boruth Andor, Csók István, Edvi illés Aladár, Telepy Károly, Székely Bertalan, Mednyánszky László, Lotz Károly, Mészöly Géza művészek alkotásait mutatták be a franciák, olaszok , németek és hollandok nagyjai között az Ernst Muzeum XXII. aukcióján, amelyről /-l-a./ számol be: "Dürer grafikai művei, - KÉVE - Ernst muzeum" cimmel a Művészet c. rovatban.

A HÉT, Bp. 192o. okt. lo.
XXXI. évf. 31. sz. 478-479. lap.

Mészöly Géza

"Rippl Rónai Ödön" cimmel Kun Imre irja:
A kaposvári "Rónai gyüjtemény"ben szerepelnek azok a müvészek, akiknek alkotásait Rippl Rónai Ödön muzeumában kiállitotta és az egész gyüjteményt Kaposvárnak ajándékozta.
Az első teremben mutatták be a következő müvészek alkotásait:
Munkácsy Mihály, Mészöly Géza, Bihari Sándor, Liezenmayer Sándor, Barabás Miklós, Székely Bertalan, Zichy Mihály, Cauzik József, Matieska Jenő.
A muzeumi kiállitás további résztvevőit lásd: Rippl Rónai József és Zemplényi Tivadar nevénél.

A HÉT, Bp. 1921. febr. 1o.
XXXII. évf. 5. sz. 77-78. lap.

Mészöly Géza

festő

A „grafikai gyűjtemény legszebb lapjai" közös elnevezésű ciklusok sorában a XIX. századi, városképek és utirajzok kiállítása a Budvári Palotában látható. A művész művei szerepelnek e tárlaton. Debrecen puritán rátartiságát örökíti meg érdekes hangulatú képén.

Wágner István: Tárlat a Várban.

Magyar Hírlap 1976. jún. 16.

Mészöly [ ], festő

Mészöly-mű is árverésre kerül.

—: Eladó a Rhodopis cipője 8.

ESTI HIRLAP, B. n. 1972. máj. 13.

Mészöly

fest"

Működésével kültöldön is elismerést nézett.

Telepy: Benczúr Gyula 5.

Corvina 1970.

Mészöly Géza

Szabó György: "Hallali" cimmel ir a Vadászati Világkiállitás alkalmával rendezett tárlatokról. A Magyar Nemzeti Galéria kiállitásán szerepelnek a müvész alkotásai, melyeket "Utólérhetetlen hangulatu" müvekként emlit a kritika.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. szept. 4.
XV. évf. 36. sz. 13. lap

Mészöly Géza
festő

1844-ben született.

Telepy Katalin: Benczúr Gyula 7.
Corvina 1970.

Mérő Géza

Méltatás

Timár Árpád: Tagolás, időrend, arányok.
Művészet, 1976. november - 7.oldal.

Mészöly Géza, festő

meg említve.

dr Vajkai Aurél: A balatoni halászat évszázadai 940-942.

Élet és Tudomány, Bp. 1977. júl. 29. XXXII/30

Mészöly Géza festőművész

A giccs és a mű között könnyen meglát-
hatjuk a különbséget, ha egymás mellé állí-
tunk képzeletben néhány balatoni képet.
Idézzük fel pl. a fenyeket Egry József, vagy
Mészöly Géza képein.

Bozóky Éva: A giccs bölcsőjénél.

Fejér Megyei Hírlap, 1976. aug. 18.

Mészöly Géza

Balaton, olajfestm.

Nemz. Sportbiz. MKépzőm.
Kiáll. Katalógus 1945 aug.

Mészöly Géza

Hazatérő jubnyáj, olajfestm

Nemz. Sportbiz, MKépzőr

Kiáll Katalógus 1945 aug

Mészöly Géza

Lelőtt vadkacsa, o. v. 21,5 × 35 cm

Vadászi társaság, 1882. repr., o. v.
179 × 280 cm

Vadászati világkiállítás – Képző-
művészeti kiállítás, Bp. 1971.

Mészöly Géza, festőművész

Szinyei 1845-ben született. Talán nem véletlen, hogy Mészöly, Munkácsy, Benczúr (1844) és Paál László (1846) születési éve, majd munkássága egyazon időszakra esik. Ennek a magyarázata, hogy hazánkban nagyjából, ekkorra tehető a polgárosodás, ami a művészetre kihatással volt.

Menyhárt László: Szinyei

Magyarország, Budapest, 1977. aug. 7.

Mérpöly Géza
(1844-1887)

126. Debreceni látkép
p. cer. fedőfelv. 118x405 mm.
Ltsz. 1902-1108

XIX-y. városképek és utcarajzok MNG 1976.

Mészöly Géza

n árom kisebb méretü alkotásával szerepelt Japánban
a Sejbu Muzeumban.

Magyar Hirlap 1976/115/8
Solymár: Festészetünk mestereivel Japánban.

Mészöly Géza, festőművész

a tokiói Sejbu Múzeumban rendezett magyar kiállításon szerepelt a művész három kisebb méretű műve.

Dr. Sahyndr István: Festészetünk mestereinel Japánban.

Magyar Hírlap, 1946. máj. 16.

Mészöly Géza

A Magyar Nemzeti G. és a Szépmüvészeti Muzeum közös rendezésében Japánban is kiállitásra került a müvész alkotása

Uj tükör 1979/27/34

MÉSZŐLY GÉZA, festő

Mészölynek 1887-ben bekövetkezett halálával a Párizs
ban tartózkodó Deák-Ébner Lajost nevezték ki a Budapes
ti Női Festőiskola tanárává. 74.old.

VÉGVÁRI LAJOS: Deák-Ébner Lajos ismeretlen párizsi
festménye 73.old

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Közleményei 13.
Miskolc, 1974.

Mészöly Géza, Jestő

Megemlítve.

Kósa Csaba: A vasútkutató jőmérnök 3.

ESTI HIRLAP, Br. 1971. jul. 12.

Mészöly Géza
festő

A művész néhány képe látható
a Petro gyűjteményben.

Végvári Lajos: Magán gyűjtemények...
Művészet, 1975. március – 9 oldal.

Mányoky Géza

festménye szerepel a

„Vadászat a művészetben" c. kiállításon

a Műcsarnokban

Pestmegyei Hírlap 1971 szeptember 12
4. old.

Mérjoly Géza és Munkácsy Mihály

„a magyar lépírás velük lesdédik,
s nem Kupeczkyval és Mányokyval"

Fülep Lajos: A művészet forradalmától a nagy forradalomig
Bp. Magvető 1974

37. old

Mészöly Géza

1844. május 18-án született.

Népszava, 1974. május 18. 102 erf. 114 sz. 10 p.

Mészöly Géza

Major (Tanya) 1879. olaj, fa, 39,3 × 60 cm.
M. Nemzeti Galéria tulajdona. (nincs repró)

Telepy Katalin: Tájképek a Magyar Nemzeti Galériában.
3a. 1973. 10. Kép.

Mészöly Géza

Neve megemlítve.

Telepy Katalin: Tájképek a Magyar Nemzeti Galériában.
3p. 1973.

3p.

Mészöly Géza

Neve emlére.

Tolnay Katalin: Tájképek a Magyar Nemzeti Galériában – Bp. 1973. 27 p.

Mészöly Géza

neve cenzúra

Popán Ö Gábor: A magyar plein air kezdetei

Jászkunság 73/4 148.0.

Mészöly Géza

Neve a tíz évvárad magyarországi képzőművészeti bemutatói 1966-os párizsi kiállításával kapcsolatban említve.

Mészöly Géza

Neve említve.

Avadi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom – Bp. 1974. 261 p.

Mészöly Géza

Neve említve.

Aradi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom – Bp. 1974. 276.

Mészöly Béra, Jestő

Megemlítve. (Telepy K.: Tájképek....)

— : Új könyvek 1574.

Élet s Tudomány, Sp. 1973. aug. 17. XXVIII 33

Mészöly Géza

Mészöly Géza Székesfehérvárott
született.

Kovács Péter: Székesfehérvári kiállítások 1963-1978
Műrészet, 1978. október - 8 lap.

Mészöly Géza, festőművész

Ez az aukció, sok meglepetéssel szolgál, mind a régi, mind a modern festmények gyűjtőinek. – A művész tájfestménye, olajfestménye szerepel az aukció kiállításán. (említve)

TV. Híradó 2.

1978. dec. 2. Televízió 21.05 /Kné/

Mészöly Géza, festő

l.: Zala György

Kalász Júlia: Ezer év művészete. 4

Esti Hírlap, Bp. 1979. máj. 5

Mészöly Géza, festő

L: Böhm Pál

-: Ma: Képanhció

8.

Esti Hírlap, p.1980 szept. 17.

MÉSZÖLY GÉZA

említik 1871-ben festett
képét Szigetvárról

Molnár József: Karakas budai pasa tornya

Müemlékvédelem, 1973. 4. 202-204. l.

MOLNÁR JÓZSEF

KARAKAS BUDAI PASA TORNYA

c. cikke

Müemlékvédelem, 1973. 4. 202-204. l.

Mészöly Géza

neve emlitve

Molnár József/ Karakas budai pasa tornya

Müemlékvédelem 73/4 2o4. old.

Mészöly Géza

Jankó János az ő indítása alapján festette meg nagy műgonoldal A népdal születésének háttérét.

Székely András: Jankó János, Műgyűjtő 1972/4. sz. 43. l.

Mészöly Géza

1930-ban 1-2000 pengős árakkal szerepelt.

E.K.: Aukció-kritika; Műgyűjtő, 1972/3.sz. 57.o.

Mélykúty Géza

neve említve a 74. oldalon

Bálint Endre Hazugságok naplójából
Bp. Magvető 1972

Mészöly Géza, jestő

hárd: Paál László

—

— : Ismét Kiadják ..... 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. máj. 30.

Mészöly Géza, Jestő

V.ö.: Paál László

— : Most jelent meg 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975 jún. 22.

Mészöly Géza, festő

Távlat vezetésen ismertetik
műveit. (Nemzeti Galéria

– : A hét végi kulturális programból
9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. júl. 12.

Mészöly Géza, festő

Szerepel

↓

— : Képaukció

12

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. máj. 10.

Mészöly Géza, festő

Tárlatvezetések: A Nemzeti Galériában (Budavári Palota, megközelíthető a Lánchídtól a V jelű autóbusszal) de. negyed 10-kor: Régi magyar művészet, vezető Bakó Zsuzsa. — **A régi Magyar Nemzeti Galériában** (V., Kossuth Lajos tér 12.) de. fél 10-kor: Mészöly Géza és Szinyei Merse Pál, vezető Ecsery Elemér. — A Szépművészeti Múzeumban de. 9

—: A hétvégi kulturális program tól 9

NÉPSZABADSÁG!

Bp. 1975. okt. 25

Mészöly Géza, kesző

L. Csók István

F. P. E.: A cecei csók-ház 1534.

Élet és Tudomány, Bp. 1978. dec. 1. XXXIII/48

Mészöly Géza, jest

L.: Kass János

—: Ma: sátorban . . . 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975 szept. 20.

Mérnöly Géza festőművész

A reformkorban kimondattan politikai célokat szolgált a diesőséges előidők szintereinek felidézése, a szülőföld megbecsülésének, a cselekvő hazaszeretetnek a festői kifejezése. Művészetében a művész a kor szociális közérzetét is felidézi.

Láttuk, hallottuk.

1975, I. 26. 12.02 N. Petőfi

Mészöly Géza

1937 tájan Székesfehérvárott igeinglik a Várkutra elhelyezendő Mészöly Géza szobor felállítását.

K. Horalszky Marta: Székesfehérvár, 1938.
Művészet, 1974. december - 16 lap.

MÉSZÖLY GÉZA, festő

- -

Tudjuk, hogy mészöly Géza járt Szabolcsban, de/ Nyírbaktán, de jellemző, hogy látogatása művészi vonatkozásai felderitetlenek. 61.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

Mészöly Géza

Mészöly Géza pártvégzős aktíva.

Koroknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

Krészöly Géza

1. Sík vidék szénabog lyákkal
o. fa. 21×39,7

2. Csónakon o. fa. 20,3×28,5

Plein-air festészet a magyar művészetben
kiállítás 1973. M.N.G. Szolnok

Kiérnöly Géza

A forrás vagy.

Plein-air festészet a magyar művészetben
Kiállítás M.N.G. 1973. Szolnok.

Mészály Géza

Az 1885-ben megnyíló női festőiskolát vezette.

Írodalom: 100 éves a Magyar Képzőművészeti Főiskola.

Budapest, 1971. május

Mészöly Géza

a barbizoni mesterek rokona

Németh Lajos: A XIX.sz.művészete Corvina bp.1974 51.old.

Mézöly Géza

„Derü a festészetben" c. kiállításon, – melyet Nyírbátorban rendeztek, a Nemzeti Galéria anyagából – a művész alkotásai is szerepelnek, e témakörből.

Déli Krónika.

1973. VIII. 25. 12.00 Ka.

Mányoky Géza
(1844-1887)

Falusi udvar

Olaj, vászon 73x30

Védett

Kikiáltási ár: 10 000 Ft

BÁV 33. Művészeti Képaukció, árverés 1974 május 21-22

MÉSZÖLY GÉZA

Új művészet

1996/ OKT

31.o.

Mészöly Géza

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : 79, *107/27*,

Mészöly Géza

1. A lido o. fa. 23,8x47,8
2. A forrás -"- 34x24

Plein-air festészet a magyar művészetben kiállítás 1973. M.N.G. Szolnok

Mészöly Géza

vezette az 1885-ben megnyílt női festő-iskolát

Ónody Éva: 100 éves a Magyar Képzőművészeti Főiskola. Budapest, 1971. 11.sz. 35-37. l.

Mészöly Géza:

A Mintarajz Tanodában alakult külön női festőiskola vezetője volt.

Bojár Iván: Tanárok vagy művészek?

Magyar Hírlap 1971/282 sz 10. old

Mészöly Géza

MDK

Balaton táján, olf.
Faluréészlet Somogyból, olf.
Hazatérés, olf.

Műcsarnok 1881. őszi kiáll.

Mészöly Géza MDK

Balaton táján. repr.

Műcsarnok 1881. őszi kiáll.
második sorozat

Mészöly Géza MDK

Falurészlet Somogyból, olf.
Hazatérés, olf.
Tájkép, olf.

Műcsarnok 1881. őszi kiáll.
második sorozat

Mészöly Géza MDK

Kalászok között, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. I.

Mészöly Géza MDK

Részlet Szt. Iványról, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. I.

Mészöly Géza MDK

Részlet a velencei Lagunákból, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Mészöly Géza MDK

Ujszülöttek, olf.
Kalászok között, olf.

Mücsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Mészöly Géza MDK

Részlet Siófokról a Balatonnal, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Mészöly Géza MDK

Szántód környéke, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Mészöly Géza

MDK

Vadkacsa vadászat, olf.

Mien rnok 1882. őszi kiáll.
második sorozat

Mészöly Géza

MDK

Alkony, olf.
Mocsaras táj, olf.

Műcs rnok 1882. őszi kiáll.
második sorozat

Mészöly Géza MDK

Alkony, olf.
Mocsaras táj, olf.

Műcsarnok 1882. őszi kiáll.

Mészöly Géza MDK

A Balaton, olf.

Műcsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Mészöly Géza MDK

Részlet Szt.-Iványról, olf.

Mücsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Mészöly Géza MDK

Részlet a velencei lagunákból, repr.

Mücsarnok 1883. őszi kiáll. II.

Mészöly Géza MDK

Országuton, repr.

Mücsarnok 1884. őszi kiáll.

Mészöly Géza MDK

Részlet Velencéből, olf.
Kalászok között, olf.

Műcsarnok 1884. őszi kiáll.

Mészöly Géza MDK

Halászbárka a velencei lagunák között, olf.

Műcsarnok 1884. őszi kiáll.

Mészöly Géza MDK

Balatoni táj, olf.

Mücsarnok 1884. őszi kiáll.

Mészöly Géza MDK

Országuton, olf.

Műcsarnok 1884. őszi kiáll.

Mészöly Géza MDK

Balaton Szántódnál, olf.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz.ált. kiáll.

Mészöly Géza MDK

A Balaton öble az Akarattyai partokkal, repr.

Mücsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Mészöly Géza MDK

A Balaton Szántódnál rece-staffage-zsal , repr.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Mészöly Géza MDK

Pihenő récék, repr.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

MÉSZÖLY GÉZA

78. A Balaton öble az akarattyi partokkal. Olajf.

1885.orsz.kiáll.kat. 45.oldal

Mészöly Géza MDK

A Balaton öble az akarattyai partokkal, olf.

Mücsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Mészöly Géza MDK

Pihenő récék, olf.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Mészöly Géza MDK

Tiszaparti vizhordó leány, olf.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

MDK

Mészöly Géza

Tyuktársaság, of.

Képkiállitási kalauz. Kolozsvár, 1883. 6 l.

MDK

Mészöly Géza

Almát áruló, kocsi a faluban, of.

Képkiállitási kalauz. Kolozsvár, 1883.

11 l.

MDK

Mészöly Géza

Hazatérés, of.

Képkiállitási kalauz. Kolozsvár, 1883. 1o l.

Mészöly Géza MDK

Szénahordás, olf.
Tó partján. olf.
Hid alatt. olf.
A csiébs tyuk, olf.

Mücsarnok 1886. őszi kiáll. I. sorozat

Mészöly Géza MDK

Részlet Vác külvárosáb-l, olf.

Műcsarnok 1887. őszi kiáll.
II. sorozat

Mészöly Géza MDK

Aratás előtt, repr.

Műcsarnok 1887. őszi kiáll.
II. sorozat

Mészöly Géza MDK

Baromfiudvar, olf.

Mücsarnok 1887. őszi kiáll.
II. sorozat

Mészöly Géza

MDK

Eső után, tehenekkel, olf.
Csibés tyuk, olf.
Aratás előtt, olf.

Műcsarnok 1887. őszi kiáll.
I. sorozat

Mészöly Géza MDK

Hid alatt. repr.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll. I. sorozat

Mészöly Géza MDK

Szénahordás. repr.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll. I. sorozat

Mészöly Géza MDK

Hid alatt, repr.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll.
II. sorozat.

Mészöly Géza

MDK

Szénahordás, repr.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll.
II. sorozat.

Mészöly Géza

MDK

A Balaton Szántódnál, olf.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll.
II. sorozat

Mészöly Géza MDK

Részlet Jobbágyiból. olf.

Mücsarnok 1886. őszi kiáll.II. sorozat

MÉSZÖLY András épitész M.D.K.

részvétel a pályázaton / III. dij/

Társtervező: szabó Árpád, Blázy János, Fitz László

Kihirdették az uj kiá liátsi csarnok tervpályázatának eredményét.

Magyar Nemzet 1962. szeptember 27. 7.l.

M.D.K.

Mészöly Géza festőművész

A geszti és a nagykovácsi Tisza-kastélyokban két tájkép. A nagykovácsi kastélyban levő képet 1875-ben festette Münchenben.

Ybl Ervin: Gróf Tisza István otthona.

Magyar Művészet 1927. 523.l.

MDK

Mészöly Géza

Velencei Biennale, 1930.

157 l.

Mészöly Géza, festőművész (1844–1887)

A Bizományi Áruház Váll. művészeti képaukciáját a MOM szinháztermében az anyagok kiállitását dec. 9.-ig lehet megtekinteni. – A kiállitáson Márkó Ferenc, Mészöly Géza egy-egy alkotása szerepel.

Hétfői Hírek, 1984. dec. 3.

MDK

Mészöly Géza

"magyar tájképe" c.képe a képzőművészetek sugár-uti palotájában megnyitott műtárlaton.

Cikk: A műcsarnokból.

Vasárnapi Ujság, 1877. XXIV.évf. 46.sz. 729.l.

MDK

Mészöly Géza, festőm.

a napokban /1877/ érkezett meg Münchenből
a Balaton-mellékét feltüntető szép tájképe.

A muzeumi képtárba ..-Vas.Ujs. 1877. 171.l.

M.D.K.

Mészöly Géza

"Apró hangulatos tájképei"-t kiemeli Hevesi Sándor: "Képek, szobrok, rajzok" c. -az ezredéves kiállitásról szóló- cikkében.

Magyar Salon, Bp. 1896. juni. hó. 25. kötet
546-568. lap

Mészöly Géza MDK

Magyar táj

Mücsarnok 1877. dec. 16.

Mészöly Géza

MDK

Magyar táj

Hölgyarnok 1877. dec. 16.

Mészöly Géza

MDK

Vázlatok

Mücsarnok 1877.nov.8.

Mészöly Géza MDK

München, Csibés tyuk

Műcsarnok 1877.nov.8.

Mészöly Géza MDK

Magyar táj

Mücsarnok 1877. nov.8.

Mészöly Géza MDK

Magyar tájkép

Műcsarnok 1877.nov.8.

Mészöly Géza MDK

A Balaton, olf.

Mücsarnok 1878. ápr. 14.

Mészöly Géza

MDK

Sz-Fehérvár. Tájkép, olf.

Műcsarnok 1878. ápr. 14.

Mészöly Géza MDK

Alföldi tanya, olf.

Mücsarnok 1879. ápr. 25.

Mészöly Géza MDK

Vizhordó, olf.

Mücsarnok 1879.márc. 15.

Mészöly Géza MDK

Balatoni táj, olf.

Műcsarnok 1879.márc.15.

Mészöly Géza MDK

Szalonka lesen, olf.
Részlet Péthről, olf.

Műcsarnok 188o. máj.1.

Mészöly Géza MDK

Major, olf.

Műcsarnok 1880. máj.1.

Mészöly Géza MDK

Baromfiak, olf.

Részlet Péthről, olf.

Mücsarnok 1880. okt. 3.
Őszi kiáll.

Mészöly Géza

MDK

Baromfiak, olf.

Műcsarnok 1880. nov.7.

Mészöly Géza MDK

Részlet Péthről, olf.

Műcsarnok 188o.nov.7.

Mészöly Géza MDK

Szegény utazó család, olf.

Műcsarnok 1861. ápr.1.

Mészöly Géza MDK

A patak partján, olf.

Mücsarnok 1881. ápr.1.

Mészöly Géza MDK

Balatoni táj, olf.

Micsurnok 188[illegible]. ápr. 1.

Mészöly Géza MDK

Balaton rév, olf.

Műcsarnok 1881. ápr.1.

Mészöly Géza MDK

Balatoni rév, olf.
Malomrészlet Péthről, olf.
Táj a Balaton partján, olf.
Esteli látogatás egy balatoni halászkunyhóban, olf.

Műcsarnok 1881. tavaszi kiáll.
második sorozat.

Mészöly Géza MDK

Esthangulat eső után, olf.
Alföldi táj, olf.
Tájkép tehenekkel, olf.

Műcsarnok 1881. tavaszi kiáll.
második sorozat

Mészöly Géza (1844-1887)

„Magyar táj" o. fa. 16 x 23 cm

s. l. j.: Mészöly G. 871

Vizáltári ár: 15000 ft.

BÁV 42. Kópaukció Budapest, 1977. május

Mészöly Géza

A Bizományi Áruház művészi lép
aukciógán a művész mehány al-
kotása szerepel.

— : Képzőművészeti aukció.
Tükör, 1977 május 22–43. lap.

Mészöly Géza

művészete átmenet a romantika és naturalizmus, történelmi kép és impresszionizmus között.

Fülep Lajos: Magyar művészet, Budapest, 1971

90

Mészöly Géza

a régi romantikus tájkép folytatója és továbbfejlesztője.

Fülep Lajos: Magyar művészet, Budapest, 1971

96

Mészöly Géza

Tanya c. képe /12x 17 cm/ az 1963. májusi aukció 2800 Ft-ért kelt el. Kikiáltási ára 2200 ft volt.

Engel Káfoly - Aukció-kritika; Mügyüjtő, 1972. 1. sz. 54. l.

Mészöly Géza

Balaton partján c. képe /3ox 45 cm/ az 1949. szept.-i aukción 28oo Ft-ért kelt el. Kikiáltási ára 12oo Ft volt.

Engel Károly - Aukció-kritika; Mügyüjtő, 1972. 1. az. 54. 1.

Mészöly Géza

Táj csónakkal c. képe /28x 5o cm/ az 1971. szept-i aukción 36 ooo Ft-ért kelt el. Kikiáltásra 15 ooo Ft volt.

Engel Károly - Aukció-kritika; Mügyüjtő, 1972. 1. sz. 54. l.

Mészöly Géza (1844-1887)

„Kotlós csibéivel" o.fa. 9x13 cm

s.l.b.: Mészöly kiválási ár: 10000 ft

BÁV 48. Művészeti Képaukció Bp. 1979. május

Mészöly Géza

„Segenyék" o.fa 32x16 cm. s.l.b. 872.
Kiválltási ár: 20000 ft.

„Halásztánya" Ceruzarajz 28x39 cm
s.l.j.: Mészöly
Kiválltási ár: 8000 ft.

BÁV 48. Művészeti Képaukció Bp. 1979. május

Mészöly Géza (1844-1887)

„Női képmás" o.fa. 17x13 cm

kikiáltási ár: 6000 Ft.

BÁV 48.Művészeti Képaukció Bp.1979-május

Mészöly Géza (1844-1887)

„Teleuek" o. fa. 30x25 cm
kiáltási ár: 30000 ft.

„Patak kacsákkal" o. fa. 16x21 cm
kiáltási ár: 20000 ft.

BÁV 49.Képaukció Budapest,1979.szeptember

Mészöly Géza

Alföldi táj, birkanyájjal, olaj, 18x27, 15 000 Ft
Sík vidék, szénaboglyákkal 20,5 x 39,5
Védett, 10 000 Ft

30. Művészeti képankció, 1973.

Mészöly Géza

Alföldi táj, birkanyájjal, o. fa, 18×27
Sík vidék, szénaboglyákkal, o. fa,
20,5×39,5

30. Művészeti Képankció
1973.

Mérjöly Géza (1844-1887)

Balatoni partrészlet

Lavírozott tus, fedőfehér, 25 x 35

Selesve lent jobbra: Mérjöly

Kiáltási ár: 4000 ft.

BÁV 36. Művészeti Képaukció Katalógus 1975 május

Mészöly Géza (1844-1887)

Kotlós kis csibékkel

Olaj, fa 8,5 x 14. Sehonnan lent balra: Mészöly

(Restaurált)

Ukiáltási ár: 4000 ft

BÁV 37. Müvészeti Képaukció 1975 szeptember

Mészöly Géza

„Vízpart" Olaj, fa, 24,5 x 29

Jelenve lent jobbra: Mészöly G.

Vásárlási ár: 15000 Ft

BÁV 37. Művészeti Képaukció 1975 szeptember

Mészöly Géza

„Faluvége" c. képének egyik
vázlata Kovács Antal gyűjteményében
Debrecenben.

Műgyűjtő 1975/1

I. oldal

Mészöly Géza

A 27. képaukción elkelt egy értékes tájképe.

E. K.: Aukció-kritika; Műgyűjtő, 1972/3. sz. 57. l.

Mészöly Géza

Libapásztorlány /1874/ c. képe a jelzett gyüjteményben.

Szabadi Judit - Ferenczytől Czóbelig, a Hidasgyüjtemény; Mügyüjtő, 1972/2. sz. 8. l.

Mészöly Munkás Béla, festöm.

képe a jó anyagot gyarapitotta .

Mücs. -Tavaszi Tárlat. - Képzöm. 1932. 51.sz.

MDK

Mészöly

Fővárosi Lapok, 1875. I. 637. o. A mütárlaton.

MDK

Mészöly Géza, festöm.

" uj festvénnyel gyarapitotta a képtárlatot.

Fövárosi Lapok. 1875. 13.1. Képriálliáts.

Mészöly Géza

A Mucsarnokból. Vas. Ujs. 1877. 745.l.

MDK

Mészöly Géza festőm.

Balatoni halásztanya

A Mücsarnokban... Vas. Ujs. 16.sz. 188o. 259.l.

MDK

Mészöly Géza

Petőfi költeményeinek uj diszkiadása. Vasárnapi Ujság. 1899. 821-2 l.

MDK

Mészölyi Géza festőmüv.

Vermes Adorján: Nemzetk. mükiáll. Mümchenben.
Képzőmüv. Szle 1879. szept. 9.
112 l.

MDK

Mészöly Géza

Hirek a mütermekből. Képzőmüv. Szle 1879. szept. 9.

114 l.

MDK

Mészöly Géza

Balatoni táj

Hírek a műtermekből. Képzőműv.Szle. 1879.11.sz.

138.1.

Mészáros Géza
Fülöp

Művészete Bozsó János festészetére
nagy hatással volt.

Mészáros Fülöp: Bozsó János bajai kiállítása.
Művészet, 1971.február - 41.lap

Mészöly Géza
festő

A női festőiskola vezetője.

A magyarországi műv. tört. I. 431.
Corvina 1970.

Mérő'ly Géza.
festő

Országúton. 1884. o. fa. 18 x 26 cm.
Budapest MNG letét. Repr.

Balatoni halásztanya 1877. o. v.
140 x 226 cm. Budapest MNG Repr.

A Magyarországi mív. tört. II Kép sz. 660, 661
Corvina 1970

Mészöly Géza
festő

~ról: Rajnai Miklós /Bp. 1953/

A magyar festészet tört. I. 442.
Corvina 1970.

Mészöly Géza

Számos képe Corot nevjelzésével került műkereskedelmi forgalomba.

Kampis A: Hamisítások a művészetben; Mügyűjtő, 1970. 4. sz. 55. l.

Mészöly Géza
festő

" Szántódi átkelés (1876)
(repro)

Borbély László: A Petró-gyüjtemény kiállitása.
Művészet, 1971. január - 30. lap

Mészöly Géza
festő-

Művészetét 3 hiszmeretei balatoni
tajkép képviselte a „Fürdőhái a Balaton-
on", a „Szántódi áthelés", a „Balaton-
part Ahanattyainál".

Borbély László: A Petró-gyüjtemény kiállitása.
Művészet, 1971. január - 30. lap

MDK.

Mészöly Géza

Müvei a keszthelyi képtárban

Napló/Veszprém/ 1966 okt.15.

Mészöly G.

neve szerepel a Münchenben 1968-ban kiadott „100 Jahre Münchener Künstlergenossenschaft" katalógusban.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 143 1

MDK

Mészöly Géza, festő

Megemlítve: „a tájképfestészet jelentős mesterei közé számít."

Szelesi Zoltán: Bihari Sándor emlékezete 179-191.

Jászkunság, Szolnok. 1969. dec. XV/4.

MÉSZÖLY GÉZA

Szerepel Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században c. könyvében.

Könyvespolc.

Pest Megyei Hírlap. 1971. jan. 13.

Király Géza festő
13 művét közli a Képzőművészeti Kiadó
naptára

N. N.: Emberi tulajdonságok
képben

Esti Hírlap 1970 XII. 4

Mészöly [ ], Jestő

L.: Csontvány

–: Újabb posterszorozat ... – 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1976. máj. 23.

MÉSZOLY GÉZA, festő

A Kecskeméti Múzeum képzőművészeti anyagában néhány önálló rajz volt csak jelentős Nemes Marcell adománya előtt.Igy Mészöly Géza tollrajza./Már nem szerepel a múzeum anyagában. 280.old. 22.jegyz

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megye Múzeumainak Közleményei,Kecskemét, 1975

Mészöly Géza

reprói kaphatók a Budai Várban, az eredeti
képek a MNG-ban láthatók

Magyar Hirlap 1976/249/6
Wagner: Remekmüvek, olcsón mindenkinek

Mészöly Géza, festő

Nem ismerheti a magyar festészetet igazán az, aki csak a modern festészetünket ismeri, de nem ismeri Barabás, Borsos, Markó, Brodcky, Lotz, Mészöly, Zichy, Mednyanszky, Székely, Munkácsy, Szinyei, stb. munkásságát, s csak Ferenczytől, Rippl-rónaitól kezdve ismeri a magyar festészetet.
323. old

K. Gyurkovich Tibor: Sterio Károly /1821-1862/ a mozgás festője 323. old

Művt. Tört. Ért. 1974. XXIII. 4. sz. Bp.

Mészöly Géza

A naturalizmus és plein air
a művész városképeiben jelent
hasznek.

Tasnádi Attila: XIX szabadi városképek...
Népszava, 1976. jun. 11-5 oldal.

Mérjely Géza

„Tanya a vízpartou" O.fa. 17x28

S.l. M.G.

Utvátási ár: 20000 ft

BÁV 39. Képaukció katalógus 1976 május

Mérzoly Géza

„Szigetvár" o.v. 26,9 x 48,7

J. l. 6.: Szigetvár 871 Védett.

Ujváltási ár: 25000 ft.

BÁV 39. Képaukció katalógus 1976 május

Mészöly Géza (1844-1887)

„Nyáj a pusztán"

o. fa 21,8 x 40,7 cm J. l. b. Mészöly Védett.

Ziláltási ár: 30000 ft

BÁV 45.Képaukció Budapest,1978.május

Mészöly Géza

„Nő négyviseletben" o.v. 45 x 31 cm
S. l. j.: Mészöly 73 Védett.
Kiállítási ár: 25000 ft

BÁV 45. Képaukció Budapest, 1978. május

Mérjoly Géza (1844-1887)

„Gyöngyfei gyümölcsen"

o. Zaston 28,5 x 46 J. l. j. M. G. 871. Hugoboyló

2. ás 25000 ft.

BÁV 41. Képaukció Budapest 1976. december

Mérjoly Géza (1844-1887)

„Balaton" O. fa. 24x44 J.l.6.

Védett M.G. 873.

-FOTO-

K. ár: 25000 ft

DÁV 41. Népaukció Budapest 1976. december

Mérjely Géza

„Halártanya" o. fa. 39x75

S. l. j. Mérjely G. 873 Védett

K. ár: 50000 ft.

-FOTO-

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976.december

Mérjöly Géza

„Faluvége" o. fa. 30 X 62

J. l. Középen: Mérjöly G. 1874 München

Vedett

— FOTO —

r. ár: 70000 ft.

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976.december

Mészöly Géza

„Kollós" Olaj, fa 12 x 16

Jelzése lent jobbra: Mészöly 81.

Védett. Kiállítási ár: 8000 Ft

BÁV 38.Képaukció Budapest 1975 december

Mészöly Géza

„Tanya" Olaj, fa 17 x 33,5

Jobbra lent 872. dátummal

Vételi ár: 12 000 Ft.

BÁV 38. Képaukció Budapest 1975 december

Mérjoly Géza (1844-1887)

Petőfi versillusztráció

(Vizsgati hangulat) Lavírozott tus 21,5 X 13

Selezve lent jobbra: Mérjoly

Kiállítási ár: 4000 ft

BÁV 38. Művészeti Képaukció Budapest 1975 december

Mészöly Géza

„Tájkép fasorral" o. fa. 28x60 cm

Datálva: 872 Védett.

Kikiáltási ár: 30000 Ft.

BÁV 42. képaukció Budapest, 1977. május

Mészöly Géza

„Gónak" Vízfestmény 35,5 x 45

J. l. b.: M.G. Védett.

Utiáltási ár: 15000 ft

BÁV 42. Képaukció Budapest, 1977. május

Mészöly Géza

Méltatás

Szinyei Merse Anna: A münchani iskola kialakulása...
Művészet, 1980. augusztus – 37. lap.

MDK.

Mészöly Géza /1844-1887/
festőművész.

Képzőművészet, 1930. IV.évf. 31. sz. 133.l.

Mészöly Géza

müveiről készült fametszetek is szerepelnek Petőfi összes müvei első diszkiadásának /1872/ illusztrációi között.

Rónai György: Gondolatok művésznevelésünk intézményesítésének centenáriumán.
Művtört. Ért.1971.3.sz.204-212.1. 208.1.

Mészöly Géza
festő

Méltalás

Benyi László · Pacál László
Vót Lipja, 1969 március - Bozán

MÉSZÖLY GÉZA, festő

Szombathelyen a Vasvármaegye Kulturegyesülete Muzeuma, a mai Savaria Muzeum képtára elég szegényes, bár Mészöl Lotz, Munkácsy, Székely László, Edvi Illés, Medhyánszky, Szinn Merse müveket kapott letétül a Szépmüvészeti Muzeumtól. 567.old

KISS GYULA: Fabián Gyula 1884-1955 565.old

VASI SZEMLE, Helytörténeti évkönyv, XIX.évf. 1965. 4.szám.--- Szombathely, 1965

Mérzöly Géza festőművész

85 éve halt meg

Nápszava 1972 november 11

9. old.

Mészöly Géza

Képeit magas áron veszik.

Engel Károly: Aukció-kritika; Műgyűjtő, 1973/3.sz. 56.l.

Mészöly Géza
festő.

Mészöly Géza a jellegzetes magyar tá-
jaknak a Balaton és Tisza vidékének
festője. A művész a természeti hőrnuje
zetbe az otthonok életét is megörökí-
-tette.

Pogány Ö.Gábor: A XIX.-XX.század művészete.
Művészet, 1971.október - 12.oldal

Mészöly Géza
festő

A híres mester Mészöly Laura édes-
apjának unokatestvére volt.

Syposs Zoltán: Mészöly Laura.
Művészet, 1971.november - 24.oldal

Mészöly Géza
festő

Több kismeretű intimebb hangulatú képet másolta Mészöly Laura.

Syposs Zoltán: Mészöly Laura.

Müvészet, 1971. november - 24.oldal

Mészöly Géza festőművész

127 éve halt meg

Nógrád 1971 május 18
4. old.

Mészöly Géza (1844-1887) 1).

Joghallgató volt, de Ligeti Antal bízta-
tására festeni kezdett. Elésnte Markó képeit
másolta és Ligeti tanította. Végül Bécsbe
ment, Zimmermannál tanulta a tájképfestészetet.
Münchenben Párizsban is élt, 1877-ben végleg
hazatért. Itt a Nagyalföld, Tiszatáj és a Bala-
ton részleteit festette.

Kampis Antal: A Magyar Képzőművészet Története.
Népszava, 1972. jún. 10.

Mészöly Géza (1844-1887)(2). Folytatás.

„Ramsam táj" – „Sikvidék szénaboglyákkal" – „Homokbánya" – „Komp a Tiszán" – „Faluvége" MNG. (emlétve). Nagyobbméretű vásznai: „Balatoni halásztanya" – „Akarattyai partok" MNG. (emlétve) 1882-1883-beli párizsi tartózkodása alatt szín-világa, technikája is a barbizoniakéhoz hasonult.

Kampis Antal: A Magyar Képzőművészet Története.

Népszava, 1972. jún. 10.

Mészöly Géza, festő

„bármily különös ...: három szép Mészöly-kép együttese ... jogilag ... nem számít gyűjteménynek."

Dévényi Iván: A „Műgyűjtő" és a műgyűjtés problémái 52-54.

JELENKOR, Pécs, 1972. január XV/1.

Ménöly Géza, Jestő

Megemlítve.

Kerentuszy Desső: Egy Egszy - archéja vázlatai - lóg

121 – 134.

JELENKOR, Pécs, 1973. Jelmár

XVI/2.

Mészöly, festő

Megemlítve.

Dévényi Iván: Képzőművészeti könyvnemle

– Telepy Katalin: Tájképek a ...

858-862.

JELENKOR, Pécs, 1973. sept.

XVI/9.

Mészöly Géza, festő

Megemlítve.
(Bartha Lázlóról szóló ismertetés beg.)

Miklós Pál: Képzőművészeti krónika
– önéletrajz színek ben

1105-1109.

JELENKOR, Pécs, 1974

december XVII/12

Mészöly Géza

Munkácsy Mihálynak 1866-68-i münchenі ottléte alatt, e városban tartózkodott.

Perneczky Géza: Munkácsy, Budapest, 1970. 841

71

Mészöly Géza

(1844-1887) „Balatoni halásztanya" című olajfestménye. 1877. 94. sz. reprodukció.

Szalai Zoltán: Balatoni képes krónika.

Budapest, 1969.

Mészöly Géza

Képein örökíti meg a balatoni táj harmonikus szépségét.

Szalai Zoltán: Balatoni képes krónika, Budapest, 1969.

241

Mészöly Géza (1844-1887)

„Balatonpart" o. fa 17x24 cm
J. l. f.: Mészöly 879. Védett Kikiáltási ár:
30000 ft.

„Kardus" o. fa. 25,5 x 47,5 cm
J. l. f.: MG. (fonált) Védett.
Kikiáltási ár: 40000 ft.

BÁV 52. Képaukció katalógus Bp. 1980. szeptember

Mészöly Géza

fokról fokra otthonosabban beszél a hazai tájról.

Solymár István: Mai magyar rajzművészet, Budapest, 1972 220

71

MÉSZŐLY GÉZA, festő

Pándi Kiss János plaket je róla:
1944.-Mészöly Géza-1844-1887.szakállas férfi arcképe b.H/.SZÜLETÉSÉNEK 100ÉVES ÉVFORDULÓJÁRA, paletta ecsetekkel.80 mm.öntött,bronz./V.ésK.Min.pályázatának nyertese.I.dij.1.000 Pengő/. 13/301/old.

SZIGETI ISTVÁN: Pándi Kiss János szobrászművész érmei és plakettjei 12/300/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------ XVII. 1961. 17.sz. 8p.

MÉSZÖLY GÉZA, festő

A húszpengős /1926. márc. 1./ Helbing Ferenc grafikusta-
nár terve. Kossuth Franke Ruppert rézmetszete. Az or-
namentika Lesch Ferenc, Horváth Endre és Egri Zoltán
közös müve. A hátoldali kép Mészöly Géza "Balatoni táj"
c. festménye után készült, georg Müller kőgravurája. Az
alapnyomatok tipo-, az arckép réz-, a hátlap ofszet el-
járással készült. 91. old.

DR. KUPA MIHÁLY: Bankjegyeink alkotói /1926-1966/
91. old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXVII-LXVIII. évf. 1967-1968
Akad. Kiadó, Bpest. 1968

Mészöly Géza

megemlékezés, képét közli

Művelt Nép
1954 V. 16.

Meiszky Géza

centenáriumi megemlékezés

Új Magyarság 1944. V. 21.

Mérzőly G.

említve

Ünnepléssen részesítették a művészek
a 70 éves Bíró Henriket

Újság 1936 1. 28.

Mérzály

a Déri Frigyes-gyűjteményben magyar történeti képtár is volt, amely a debreceni múzeumba került, a művész alkotása itt látható.

Kulturális magazin.

1977. XI, 27. Kossuth, 8.55 (Szné).

Mészöly

"Nemzetközi impresszionista kiállitás" cimmel, Spectator sign.-val közölt cikk a külföldi művészek mellett a magyar művészeket is felsorolja:
Munkácsy, Paál László, Szinyei-Merse, Mészöly, Hollósy, Ferenczy, Iványi Grünwald, Réti, Thorma, Fényes, Horthy, Katona, Kernstock, Stróbentz, Vaszary, Csók, Mednyánszky, Szlányi, Rippl-Rónai.
"A magyarok most is fényesen állják a versenyt. Annyira jók, hogy önkéntelenül felvetődik a kérdés: mi volna ezeknek a magyar festményeknek az értéke, ha véletlenül francia névjelzés állna alattuk?

ÉLET, Bp. 1910. május 1. II. évf. 18. sz. 596.lap.

Mészöly Géza

M.S. mester, Markó Károly, Székely Bertalan, Munkácsy Mihály, Mészöly Géza, Szinyei Merse Pál, Paál László, Mednyánszky László, Csontvári Kosztka Tivadar, Ripp-Rónai József, Egry József, Derkovits Gyula, Bernáth Aurél, Kass János művészek alkotásai szerepelnek a Képzőművészeti Alap kiadványában megjelent, husz lapból álló reprodukció-sorozaton. Ezek a hatvanszor nyolcvan cm.-es lapok a Kiadóvállalat első példányai. Részletesebb ismertetés Vadas József: "Plakát a lakásban" c. cikkében, Konecsni György nevénél található.

Élet és Irodalom, Bp. 1975. okt. 11.
XIX. évf. 41. sz. 13. lap.

Mészöly Géza

A művész az Alföldet, mint festői témával foglalkozott.

Domótor János: A vásárhelyi tárlatok...
Művészet, 1978. december – 14. lap.

Mészöly Géza, festőművész.

1021

1978.XII.2.Kossuth 12.oo
Déli krónika

- Karácsonyi képaukció. Ügyeletes riporterünk.Szőlős.István ma délelőtt már látta a képeket.

- A szenzáció Theodor Riboult Konyhai csendélete. A mult századi francia festő müve egy háboru előtti nagy magángyüjteményből származik, amelyről a müvészettörténészek már azt hitték, nincs Magyarországon. A Bizományi Áruház Vállalat aukció előtti képkiállitásán szép számmal szerepelnek az osztrák festészet kiválóságainak köztük Walah, Czimermann, Schindler képei. A hazai képzőművészet halhatatlanjait Mészöly Géza, Zichy Jenő, Borsos József, Koszta József képviselik és még folytathatnám a sort. A Magyar Optikai Müvek müvelődési központjában a Csörsz utcában a karácsonyi aukció 333 festményét állitották ki. Az árakról. A legmagasabbra Egri József Taurmináját tartják 65 ezerforint a kikiáltási ára. De 800 forintér is kerül kalapács alá neves festők müve. A kiállitás ma déltől 10-ig tekinthető meg naponta 10 órától este 6-ig, a MOM müvelődési központjában. Az aukcióra 12-én és 13-án kerül sor 17 órakor.

Mészöly Géza (1844-1887)

„Vízhordó nő" o. fa 26 x 19,5 cm

Védett. Ziziáltási ár: 20000 ft

„Folyómenti táj Zilétött csónaklal"

o. vá-zon 32 x 58 (Restaurált) Védett.

Ziziáltási ár: 20000 ft

BÁV 67.Képaukció Bp.1978.december

Mészöly Géza

„Karám" o. fa. 25x49 cm

J. l. j. M. G. Védett 2. Záltási ár: 35000 ft.

BÁV 47.Képaukció Bp.1978.december

Mészöly Géza, festőművésznek

a Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria anyagából az év febr.-ban kiállításra küldtek Tokióba 69 festményét, melyek közt volt Munkácsy Mihálynak, Mészöly Gézának is - és még több művésznek alkotása.

Magyarok a nagyvilágban.

1949. nov. 15. Petőfi 21.05 | VGné |.

Mészöly Géza, ks.tó

L: Frank Frigyes

(gy. kórpáti): Galéria a kórteremben 2

Esti Hirlap, 1 Bp. 1979. nov. 30.

Mészöly Géza (1844-1887)

„Olvasó asszony" o.fa 27x16 cm

J.l.b.: MG kikiáltási ár: 25000 ft.

„Esztergomi kazak" ceruza, papír 10x16 cm

J.l.j.: MG. Esztergom jun. 17. 886.

kikiáltási ár: 5000 ft.

BÁV 5o.Képaukció katalógus,Budapest,1979.december

Mészöly Géza (1844-1887)

„Viharos táj állatokat terelő pásztorlánnyal

o. fa, 31 X 39 cm J. l. j.: Mészöly 870. (Restaurált)

kiállítási ár: 25000 ft.

BÁV 53. Képankció Bp. 1980. december